

ኃላፊነትና ተጠያቂነት

ይህን ጽሑፍ ሳዚጋጅ ከጉኔ የቆሙልኝ አጋሮቼ የሳውዘርን ባኝ ቲስቶቹ ሀንድሪክስ እና ሀውስ ሆልደር ናቸው። እነዚህ ጥምሮች ንጹሐን አስተምህሮ በአገባቡ ለሰዎች በማድረስ የታመኑ መሆናቸውን ከመጸሕፍታቸው ስለ ተረዳሁኝ፤ መረጥኩዋቸው። ከዚህም የተነሣ ሁላችን ልንረዳው የተገባውን ኃላፊነት፤ ደግሞም ተጠያቂነትን መጥኜ አቀርባለሁ።

ምዕራፍ አንድ

እንግዲህ የሚከተሉትን ጥቅሶች ልብ የሚል ልብ ይበላቸው፡- ማቴዎስ 4:18-22፤ 1:1-15፤ ማርቆስ 1:16-2፤ ሉቃስ 6:12-16። ቃሉ እንዳስረዳን፤ ኢየሱስ ለማስተማርና ለማገልገል የነበረው ዓመት ሦስት ዓመት ከጥቂት ወር ብቻ ነበር፤ መቼም ምንም ጥቂት ቢሆን፤ እርሱን መሻማት ግድ ነበር። እናም ኢየሱስ ለመስቀል ሞት ከመብቃቱ በፊት ዓለምን ሁሉ ከአብ ዘንድ ይዞ በመጣው መልእክቱ ሊያጥለቀልቀው ይገባል። በምትኩ ግን ራሱን ሲገልጥላቸው የሰነበተውና ሰማያዊ የሆነውን ጽኑ እውነት ሲያብራራ የከረመው ለአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ብቻ ነበር። ኢየሱስ ለእነዚህ ሰፊ ትዕግሥት፤ ብዙ ቸርነት፤ ብዙ ድካምን ደክሞ ተልዕኮውን ደመደመ።

ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን ያደረገበትን ምክንያት እስቲ ከደቀ መዝሙርነት ዳህራዊ ፍቺ በመነሣት እናጢን፡- የግሪክ ቃሉ «Manthanein» ሲሆን፤ የዚህ ግሥ ፍቺ ተግባር መማር የሚለውን ትርጉም ያመጣል፤ ይህ ትጋተ ትምህርት በግሪኮች ዘንድ የሚካሄደው ሊማር የወደደ ተማሪ ዕውቀቱን በአግባቡ ሊያሠርጽ ይችላል ወደ ተባለው ታዋቂ መምህር በመሄድ ያዳምጣል፤ ይጠይቃል፤ ይወያያል። መምህሩም ያደምጣል፤ ይጠይቃል፤ ይወያያል። ከዚህም የተነሣ ቅብብሉ ሁለቱን ወገን በእውቀት ያስደንቃል፤ እናም መድረኩ የዚህንም የዚያኛውንም ዓለም ምሥጢር የሚተነትነበት ስፍራ ነው። ይህ አደራረግ በኢየሱስና በደቀ መዛሙርቱ ዘንድ ተግባራዊ ሆኗል። ዕ

ብራውያኑም ቢሆኑ ገና ከጠዋቱ ለልጆቻቸው አልተኙም፤ ሊያስተምር ወደ ተገባው ሰው በመላክ ከለጋ ዕድሜያቸው ጀምሮ የሕግን መጻሕፍትንና ተጨማሪ ተፈላጊ ሥርዓቶችን በመማር ማደግ ነበረባቸው።

ኢየሱስ ሲመጣ ግን የትኛውንም የኋላ መነሻ ሳይሸር ዘላቂ ውጤትን በሚያመጣው ላይ ተጋ። በጥቂት ብዙ ማምረት፤ ከጥቂት ጋር አብሮ መክረም፤ የሚታወቀውን፤ ሊታወቅ የተገባውን ሌላው ቀርቶ የተዘነጋውንም ጭምር በማብራራት ትምህርቱን በመኖር መግለጽ ተፈላጊው ሆነለት፤ ከዚህም የተነሣ ኢየሱስ ከአሥራ ሁለት ሰዎች ጋር ውሎ አደረ።

ይህም ግን ቀሪዎቹን ተወ፤ ቸል አለ ማለት አለመሆኑን ልብ ይበሉ። ኢየሱስ በሕዝቡ መካከል ሲመላለስ መምህር (ረቢ) እየተባለ (ማር. 9:5፤ 1:51፤ 11:21፤ 14:45) ሥልጠናዊ ትምህርቱን አድምጠውለታል፤ እርሱም መምህር ነበረና በየምክራቦቻቸው ሕዝቡን አስተምሯል፤ መጠየቅ በፈለጉ ጊዜ ሁሉ ይጠየቃል፤ መልስ ይሰጣል፤ እንደየ አቅማቸውም ምሳሌዎችን በማምጣት አጣጥሞ ይናገራል።

ይህ ረቢ፤ ከሕጋውያኑ መምህራን የተገደበውን ጣስ አድርጎ በልክኛው አሳብ ሲመራም ታይቷል። በመምህራኑ ዘንድ በወቅቱ ከሴት ጋር ተገናኝቶ ምሥጢርን መግለጽ ቀርቶ በቅርብ ርቀት መተላለፍም እንኳ ነውር ነበር። ኢየሱስ ግን ከሳምራዊቷ ውኃ ቀጂ ጋር ቀርቦ ተነጋገረ፤ አስተማረም። ለመምህራኑ ሕፃናት በፋቅ ይሆኑ ዘንድ ግድ ነበር። ኢየሱስ ግን ሕፃናቱን በእቅፋ አድርጎ ከባቢዎቹን አስተምሯል። የተመሰገኑ የተባለላቸው ረቢዎች ከተጻፈው ባህላዊ ትርጓሜ እልፍ አይሉም፤ ኢየሱስ ግን ወደ ምንጩ እየደረሰ ገልጧል።

ይህንንም አሥራ ሁለቱ ያዩ ዘንድ በቅርብ ነበሩ። እነርሱ እነዚህንም የፈለጋቸውና ከያሉበት የጠራቸውም እርሱ መሆኑ አይዘነጋ። ለዚህ ጥሪው እምብየው ያለ አንድም ከመካከላቸው አልነበረም። ኢየሱስ አብራሾሁኝ ሁኑ ሲል፤ የተመዘገባና ስመ ጥር የሆነኩኝ ነኝ አላለም፤ ይልቅስ፤ ቀበሮዎች ዋሻ እንዳላቸው፤

ወፎቹም ጎጆ እንዳላቸው ሁሉ፤ የሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያስጠጋበት እንደሌለው (ማቴ. 8:2) እያሳወቃቸው ሳለ፤ ከአሥራ ሁለቱ አንዱም አባቴን ቀብራ ልመለስ (ሉቃስ 59-62) በማለት እርፍን ይዞ ወደ ጓላ እንደሚያይ ገበሬ አልሆነም፤ ይህም የደቀ መዛሙርት ሁነኛ መለኪያ ሆኖ ተቆጠረ።

በኢየሱስ ዘንድ ውጤት-የለሽ ሥራ አልነበረም፤ ደቀ መዛሙርቱን ሲጠራቸው ዓሣን ሳይሆን፤ ሰዎችን አጥማጅ አደርጋችኋለሁ (ማር. 1:17) የሚለው ውጤት ከወዲሁ ነበረው፤ በአጠማመዱም ከተወገዙ ኃጢአተኞች ጋር አብሮ መብላት (ማር. 2:15)፤ የተራቡ ጎስቋሎችን መመገብ (ማር. 6:34)፤ የአሕዛብ ወገን የሆነች ሴትን መቀበል (ማር. 7:31) በጠመዳው ውስጥ የሚካተት የሕይወቱ ገለጻ ሆነው ለተከታዮቹ ታዩ፤ ይህም በግብነቱ ተመዘነ።

ኢየሱስ በአሥራ ሁለቱ ላይ ካተኮረበት ምክንያት ሌላኛው ብስለተ-ዕውቀት እንዲሰፍንም ነበር፤ በማርቆስ 4:11 እንዳለው፤ «የእግዚአብሔር መንግሥትን ምሥጢር የማወቅ ችሎታ እናንተ አላችሁ፤ ሌሎቹ ግን የላቸውም» የማለቱ እማኝነት ያልጠየቁትን ነገሮች አስተምሮ፤ የጠየቁትን አብራርቶ፤ መልሶ መላልሶ እንዳስተማረ ያስረዳልና፤ አሥራ ሁለቱ ብስሎች ነበሩ።

በጥሪው የተካተቱት እነዚህኞቹ ሰዎች የኑሮ ዳህራቸው አንቁ የሚሰኝ አልነበረም። ኢየሱስ የኢየሩሳሌምን ምርጦች አጋዥ ሳያደረግ፤ በምትኩ ቀረጥ ሰብሳቢዎችን፤ ቀናተኞችን፤ ዓሣ አጥማጆቹን አሰባስቦ ለአንድ ዓለማ ሊያጸናቸው ወደደ። ሰዎቹ እንደ መልካቸው በሁሉ ነገራቸው የተለያዩ ነበሩ፤ ሌላው ቀርቶ ከወንድማማቾችም ውስጥ የአንዱ ስብዕና ከአንዱ ፍጹም ተራርቋል፤ ጴጥሮስና እንድርያስ ለዚህ ምሳሌ ናቸው። ጴጥሮስ ፈጣን ተናጋሪ ግን ደግሞ ከድርጊቱ ጋር ያልተጣጣመ ሰው ነበር። ለዚህም አምናለሁ ብሎ የካደ፤ ሆኑኑኝ ብሎ ያልሆነ ነበር። የእናቱ ልጅ እንድርያስ ግን የዚህ ተቃራኒ ነበር፤ ድምፁ አይሰማም፤ የተ

ጸፈለት ምንም የለም፤ ዝምተኛ ግን አድራጊ ሰው ነበር፤ በዮሐንስ 6:1፤14፤ ለ5,000 ሰዎች መመገብ መንሥኤው እርሱ ነበር፤ እንጀራና ዓሣ ይዞ የነበረውን ልጅ ማግኘት የቻለውም ሆነ ያገኘውንም ያስተዋወቀው እርሱ ነበር።

በወንድማማቾቹ በያዕቆብና በዮሐንስ ደግሞ ለየት ያለ ጉዳይ አለ፤ ሁለቱም የነጎድጓድ ልጆች ተብለዋል፤ ትዕግሥት-የለሽ ስለሆኑ፤ ሰማርያ ኢየሱስንና እነርሱን አላስተናግድ ብትል፤ ሕዝቡን ለአሳተ-ገሞራ ተመኙት (ሉቃስ 9:54)። እነዚህ ኢየሱስን ተጠግተው ምሥጢር ሲያካፍሉትም በግራና በቀኝህ እንቀመጥ (ማር. 1:37) የሚል ነበር። መቼም ወሬ አይደበቅምና፤ ልመናቸው ወደ ተቀሩት በደረሰ ጊዜ አብዮትን በመካከላቸው ቀስቀሰ፤ አስቆጣቸው። እንዲህም ሆኖ ግን፤ የገዘፈ ጠንካራ ጎን ነበራቸው። ዮሐንስ የኢየሱስ የቀረበ ሰው፤ የተጠጋው ወዳጅ፤ የአራተኛው ወንጌልም ጸሐፊ ነበር፤ በሞቱ ሰዓት ለእናቱ አደራ ተቀባይ መሆን የቻለ ብቸኛ ደቀ መዝሙሩ እርሱ ነበር (ዮሐ. 19:27)። ያዕቆብም ከአሥራ ሁለቱ የመጀመሪያው ሰማዕት ሆኖ ጌታን ለማክበር በሞቱ የተፈራረመ ጽኑ ሰው ነበር (ሐዋ. 12:1-2)።

ማቴዎስና የቀናተኛው ስምዖን የኑሮ አቅጣጫቸው ሲመዘን ደግሞ፤ ማቴዎስ ለሮማውያን ታማኝ በመሆን ቀረጥን ከወገኖቹ እየሰበሰበ ገንዘብን ለገዥዎቹ የሚያደርስ ነበር። በዚህም ከእስራኤል ጠላቶች ጋር ተባብሯል። ስምዖን ቀናተኛው ደግሞ ቀናተኝነቱ እስራኤልን የሚያሰጨንቁትን ሮማውያንን መበቀል ነበር፤ መቃወምና በደፈጣ ማጥቃት፤ ኢየሱስ ግን በአንድ ላይ ቢገናኙ ይተራረዱ ይሆናል የተባሉትን ሰዎች በጥላው ሥር አደረጋቸው።

ፊልጶስ እና ይሁዳ የመማር ዳተኞች ነበሩ፤ ኢየሱስ በማስተማር ደክሞላቸዋል። ምሥጢርንም ገልጸላቸዋል፤ አወቁ ነቁ የተባላቸው «ጌታ ሆይ፤ አብን አሳየንና ይበቃናል» (ዮሐ. 14:8) የሚል ጨቅላ ጥያቄ አስጠይቋቸዋል፤ ለዚህ የኢየሱስ ምላሽ እስከ ዛሬ አብሬ ከእናንተ ጋር ስኖር ፊልጶስ ይህን አልተረዳህምን (ዮሐ. 14:9) የሚል ነበር። ያስቆሮቱ ያልሆነው ይሁዳም ከዚህ ሰው ብዙ

አልተለየም፤ ኢየሱስን ጠየቀው፤ እርሱም በተላል መንገድ ተከታይ መሆን የሚቻልበትን አሳየው፤ «አንተ ራስህን ለእኛ ብቻ ለምን ታስተዋውቃለህ፤ ለዓለሙ ሁሉ ራስህን ለምን አትገልጥም?» (ዮሐ. 14:22) አለው። ይህም ሊረከብ ያለውን ኃላፊነት በአንዴ ተገልጦ ሊቀመጥ እንዳለው ይጠቁማል።

በናትናኤልና በቶማስ የተገኘው ሕፃን ደግሞ ለየት ያለ ነበር፤ በለስ ዛፍ ሥር ሆኖ መጽሐፉን ሲያጠና ፊልጶስ ብሥራትን ይዞለት ከተፍ አለ፤ የምሥራች የተባለው ግን ለናትናኤል የመርዶ ያህል ነበር። «ከናዝሬት ምን መልካም ነገር ሊመጣ ይችላል?» (ዮሐ. 1:46)፤ ይህ እውነትነት ያለው ምላሽ ነበር፤ በናዝሬት ክፋዎች ስለ በዙ፤ ክፋት የሚስተናገድበት ከተማ ነበር፤ በጎ ወጣበት ተብሎ ስሙ የሚጠራ አንድም ሰው የለበትም። ከዚህም የተነሣ ያውም መሢህ ከረከሰችው ምድር ይመጣል ብሎ መገመት አይጠበቅም። በዚህ አቅጣጫ የሚገኘው ሌላው ሰው ነገን አጨልሞ በማሰብ እውቅ ነበር፤ በኢየሱስ የፍጻሜ አገልግሎት ላይ መልእክት ወደ እነርሱ መጣ። «የምትወደው አልዓዛር ሞቷል» የሚል ይህን መልእክት ቶማስ በበጎ አልተቀበለው፤ እነርሱን ጭምር የሚያስጨርስ ጦስ ሊያመጣ እንደሚችል ከወዲሁ አረጋገጠ። ከዚህም የተነሣ ብድግ ብሎ። «እንግዲህ እንሂድና እንለቅ» (ዮሐ. 11:16) በማለት አመለከተ። በእነዚህም የሚታየውን ስብዕና ኢየሱስ አውቆ ያዘው፤ አስተዳደራቸውም።

ያስቆሮቱ ይሁዳ እና ትንሹ በመባል የሚታወቀው ያዕቆብ፤ የመጨረሻዎቹ ናቸው። ዛሬ ብዙዎች ይሁዳን ሁሉ በሚተቹበት መንገድ ላይ ባልቆም የተሻለ ነው፤ ገንዘብ «አፍቃሪው» የሚለውን። መቼም ቢሆን ይሁዳ በከረጢቱ ጌታውን ሊሸጥበት ከተ ስማማበት ብር ይልቅ ውስጥ ያለው ገንዘብ ሳይበልጥ አይቀርም። ከዚህም የተነሣ፤ ለይሁዳ 3 ብር ብርቁ አልነበረም። ይልቅስ፤ ይሁዳ ኢየሱስን ከሮማውያን ነፃ ሊያወጣ የመጣ ጀግና መሆኑ ይታያል እያለ ተስፋ ሳያደርግ አልቀረም። የኢየሱስ የዘወትር ትምህርት ግን «ጠላቶቻችሁን ወደዱ፤ ለሚያሳድጁችሁ ጸልዩ፤» ስለ ሆነበት፤ ይሁዳ መደናገር ውስጥ ገባ። ለዚህ ደግሞ መፍትሔ

ው፤ እርሱን አሳልፎ በመስጠት፤ «በእኔስ ከመጣ» ከሚል ተ ከላካይነት የተነሣ ሰይፋን ይዞ ነጻ ሊያወጣ እንደሚችል ያጤነ፤ የተገንዘበ ይመስላል። እናም ለምኞቱ ሽጠው። ኢየሱስ ግን ይህን በሰይፍ ሳይሆን፤ እጁን በመስጠት እነርሱን ሸኝቶ አበቃ። ይሁዳ ይህን ሲያይ ከግምቱ በላይ ሆነበት፤ ምክንያት የሆነውንም ብር ወርውሮ ራሱን ለማጥፋት ተቻክሎ። ትንሹ ያዕቆብ ትንሽ የሚለውን ቅጥያ ያገኘው አጭር ስለሆነ ነው ብለው የሚተቹ ምሁራን አሉ፤ ሊሆን ይችላል።

በዚህም በዚያም፤ ኢየሱስ የጠራቸው እኒህ ሰዎች መጠነ-ሰፊ ልዩነት ነበራቸው፤ ዓሣ አጥማጅ ከቀረጥ ስብሳቢ፤ ቀናተኛ ከዝግመተኛ፤ ደግ አሳቢ ከክፉ ጠሪ ጋር ተሰባጥረው የተገኙበት ጉባኤ ነበር፤ ይህም ልክ እንደ ዘንድሮዎቹ እንደ እኛ ማለት ነው፤ እንደ እኔ እና እንደ እናንተ።

ምዕራፍ ሁለት

«ለእናንተ የመንግሥተ ሰማይን ምሥጢር ማወቅ ተሰጥቶአች ጌል» (ማቴ. 13:11)። «የእናንተ ዓይኖች ስለሚያዩ ጆሮዎቻችሁም ስለሚሰሙ የተባረኩ ናቸው» (ማቴ. 13:16)።

እነዚህ ቀዳሚ ጥቅሶች ኃላፊነትን ከተጠያቂነት ጋር እያጣጣሙ የሚሉት አሏቸው፤ ማርቆስ በመጽሐፉ ምዕራፍ 3:14 ላይ ከእርሱ ጋር እንዲሆኑ ለስብከትም ይልካቸው ዘንድ አሥራ ሁለቱን ሾማቸው በማለት። የጥሪው ይዘት ስለ እርሱ ቃላዊ እውቀት እንዲኖራቸው ብቻ ሳይሆን፤ እንዲኖሩት፤ እንዲለማመዱት፤ ዘርፈ-ብዙ ሕይወቱን ገልጦ አሳያቸው። ከእራት ተነሣ መጉናጸፊያውን አስቀመጠ፤ ወገቡንም በፎጣ ታጠቀ፤ ከዚያም በመታጠቢያው ውሃ ጨምሮ የደቀ መዛሙርቱን እግር እያጠበ በታጠቀው ፎጣ ያብስ ጀመር (ዮሐ. 13:45)። ይህን ልብ እንበለው፤ የሁሉ ድርጊት ባለቤት ራሱ ነበር፤ ይህንንም ደቀ መዛሙርቱ ያዩት ነበር፤ በማየት ሕይወት ሲደረጅ፤ ሲቀረጽም፤ እኔ እንዲህ ነኝ ወይም ልትሆኑ የሚገባው ይህ ነው ብሎ ከሚሰጥ ስብከት ይልቅ ነጭ፤ በሕይወታቸው ተተክሎ ይቀር ነበር።

በዕብራዊያን ዘንድ እንዲደገም እንዲሰለስ ይደረግ የነበረውን ጸሎት እና ዓይነቱን ኢየሱስ አላስባለም፤ ግን ፈንጠር ብሎ ይጻልይ ነበር፤ ደቀ መዛሙርቱ ከአባቱ ጋር እየተገናኘ መሆኑን አስተዋሉ። ይህም በተደጋጋሚ ጊዜ የጸሎት አስፈላጊነትን አመነበት፤ ከዚህም የተነሣ ሊጠየቅ የተገባውን ጥያቄ ይዘው ጸሎቱን እንደ ጨረሰ፡- ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፤ «ጌታ ሆይ፤ መጻለይን አስተምረን» (ሉቃስ 11:1) አሉት፤ በሕይወቱ የሚጠበቅባቸውን የሚያሳይ ሆነላቸው።

ኢየሱስ ስለ እግዚአብሔር አስተምሯል፤ ገለጻና ስብከትም በየጊዜው አስደምጧል፤ ከዚህ አልፈው ግን ደቀ መዛሙርቱ የእግዚአብሔርን ማንነት በእርሱ የዕለት ተዕለት ኑሮ ውስጥ አግኝተውታል፤ ከመሐከላቸው አንዱ «አብን አሳየን» ብሎ ሲጠይቀው፤ «እኔን ያየ፤ አብን አየ» (ዮሐ. 14:8-9) በማለት ነው ያብራራው።

ኢየሱስ መምህርም የመምህርም መጽሐፍ ነው፤ «ቀንበሬን ተሸክሙ ከእኔም ተማሩ» (ማቴ. 11:29) ሲል፤ የመማሪያውን መጽሐፍ ራሱን አደረገው። ትምህርቱ ከመኖር እንደማይነጣል ገለጸ፤ «እኔ መንገድ እውነትና ሕይወትም ነኝ።» በመንገድ ላይ መገኘት፡- ከኢየሱስ ጋር መገናኘት፤ ተከትሎም በእውነት ላይ በመቆም ሕይወት የተትረፈረፈ መሆን እንደሚገባው (ዮሐ. 14:6) አበክሮ ወደ ጌላ ላይ ግራ ለገባው የቶማስ ጥያቄ መልስ ሰጠ፤ ይህም ከዘርፈ ብዙ ሕይወት ጥቂቱ ነው።

ተራና ምንም የሌለው ከሚመስለው የአኗኗር ስልትም፤ ኢየሱስ ለተልዕኮ በሚያዘጋጃቸው ሰዎች ሕይወት ውስጥ አሻራውን አነሯል። እነርሱ የቅርባቸውን አፈር፤ የቅርባቸውን ዘር፤ ወይም ሕንፃ የወትሮው ነው ብለው ቸል አሉት፡- እርሱ ግን «እነዚህን ታላላቅ ሕንፃዎች ታያላችሁን?» (ማር. 13:2) በማለት ትኩረትን ላበ፤ አስከትሎም፤ «አንዱ ድንጋይ በሌለው ላይ እንደ ሆነ አይቀርም፤ ሁሉም ፈራሽ ነው፤» በማለት በከተማው ውስጥ ያሉት ነገራት ሁሉ ከእግዚአብሔር ዕቅድ ጋር ሊገጣጠሙ እንደሚችሉ ተራ በሚመስለው ጉዳይ ላይ ገለጸው። በዮሐንስ 4:35

ላይ፤ ወቅቱን ጠብቆ በሚዘራውና በሚበቀለው አዝመራ ላይ ተመርኩዞ ደቀ መዛሙርቱን፤ «እነሆ፤ አዝመራው ለመከር እንደ ደረሰ ቀና ብላችሁ ማሳውን ተመልከቱ» በማለት ከቅርቡ ያስተምራቸዋል፤ የማቴዎስ 13:34ም እንዲሁ ነው፤ «አንድ ገበሬ ዘር ሊዘራ ወጣ...» እያለ የወቅቱን ገበሬ፤ የአፈሩን ዐይነት፤ የዘሩን ሁኔታ ከሁሉም መረዳታቸው ባሻገር ቁም ነገርን በሕይወታቸው አጠራቀመ። አንድ ልጇን በሞት አጥታ ለቀብሩ በአጀብ ሲጓዙ ቆም አድርጎ ሕይወት ሰጥቶ አስረክቦ። እጆ ሰላላውን ሰው በሕዝቡ መካከል አስቁሞ ፈወሰ። እያስደነቀ፤ እያስገረመ፤ እያስተማረ በእጥ ረቱ ጋርዶት አልታየው ያለውን፤ ኢየሱስ ከዛፍ ላይ ወጥቶ የነበረውን ዘኬዎስን «ና ውረድ» እያለ፤ ሕያው ዘርን ከተግባር ጋር ሲገልጽ፤ የሆነው ሁሉ የእግረ መንገድ ወይም የአጋጣሚ ይመስላል፤ በደቀ መዛሙርቱ የሕይወት ሕንፃ ላይ ግን ይህ ሁሉ ትርጉም ነበረው።

ምዕራፍ ሦስት

«ግልገሎቼን አስማራ... ጠባቂዬን ጠብቅ፤... በጎቼን መግብ...» (ዮሐ. 21:15-17)። ይህ ጥቅስ ለእኛ የደረሰው ከኢየሱስ እና ከጴጥሮስ የአሳብ ልውውጥ የተነሣ ነው። ይዘቱ መንጋን በመስብሰብ ላይ ያተኩራል፤ እግዚአብሔር በመንፈስ ሙት የሆነውን ሰው አንቅቶ ለእምነትም ሆነ ለንስሐ ሲያበቃው፤ ነቂው ሰው ወደ መንፈሳዊው ዓለም ሀ ብሎ ተቀላቅሏል። ይህም ሰው ከትንሽ ወደ ትልቅ፤ ከጥቂት ወደ ብዙ፤ ከእንጭጭነት ወደ ብስለት ይጓዝ ዘንድ ይገባል። አዲስ ኪዳን በወንጌሉ ከግልገል ወደ ጠባቂ፤ ከጠባቂነት ወደ ሙሉ በግንት መድረስ እንዳለ በምሳሌ ይዘክራል። መልእክቱ በሌላው ገጽታ ሕጻናቱን፤ «የቃሉን ወተት ተመኙ»፤ እያደጉ ያሉትን ደግሞ «ጠንካራ ምግብ ይመግባቸዋል» በማለት ይዘቱ አንድ የሆነ ቁም ነገርን ያስጨብጣል። ከዚህም የተነሣ፤ ክርስቶስ ያገኛቸውን ሁሉ በአግባቡ መንከባከብ ዋነኛ ጉዳዩ ነው። ይህም እንክብካቤ ሁሉም ሁለት ገጽታን ይይዛል፤ ትሑትነት፤ አዛኝነት፤ አፍቃሪ ሆኖ ሁሉ እንክብካቤ ለሚሾ አብሮ መገኘት አንዱ ሲሆን፤ ሌላኛው እነርሱን ማስተዳደር ነው። መቼም ቢሆን ወደ ሰዎች በቀጥታ ለመድረስ ጊዜ፤ ጉልበት፤ ገንዘብና እውቀት

ያስፈልጋል። እነዚህን ሁሉ አጣምሮ ሁልጊዜም በአግባቡ በማደርጀት ተንከባካቢውን ማሳደግ የማስተዳደር ሁለተኛው ገጽታ ነው።

ዮሐንስ 21:1-22

የዚህ ክፍል መጀመሪያ ሰባት ያህል ደቀ መዛሙርቱ በኢየሱስ ስቅለት በማግስቱ የተገኙበት ክፍል የባሕር ዳርቻ ነው። ምሽቱን ሁሉ በዚያ ሆነው ዓሣን ለማጥመድ ይጥሩ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ዓላማ ያለውን የተልዕኮ ርክክብ በእጃቸው በሦስቱ የዓመታት ውስጥ አድርጓቸው ላለ እንዴት በዚህ ተገኝ? ይህን አጠያየቅ ከመላው ጋር በግርድፋ ለመመለስ መሞከር ተገቢ ነው።

መላ አንድ፡- የተገኙበት ስፍራ ከመነሻው ኢየሱስ ያገኛቸውን የቀድሞ የሕይወት ገጽታን የሚገልጽ ስለሆነ የሚያሳየው፤ «አላማ ወደ ትፋቱ፤ አሁንም ወደ አመድ» እንደሚሉት ሆነው ይሆናል።

መላ ሁለት፡- ለመኖር ምግብ የግድ ነው። ከዚህም የተነሣ ደቀ መዛሙርቱ የምግብ እጥረት ገጥሟቸዋል፤ ተርበዋል፤ ይህንንም ያለ ገንዘብ ወጪ ቶሎ አግኝተው ወደሚያስታግስላቸው ስፍራ መሄዳቸው ይሆናል።

መላ ሦስት፡- የትንሣኤው ኃይል ይገለጽ ዘንድ፤ ኢየሱስ በዚያ ተገኝቶ ያበሥራቸው ዘንድ ተገብቷል፤ ይህም የመኖር ገጽታን በመጠቀም የተስፋውን ጽኑነት ሊያዘልቃቸው የፈለገው ስፍራ ይህ ስለሆነ ይሆናል።

በዚህ ባሕር ላይ የተገኙት ሰባቱ ሰዎች፡- ጴጥሮስ፤ ቶማስ፤ ናትናኤል፤ ዮዘብድዮስ ሁለት ልጆች እና ሌሎች ሁለት ደቀ መዛሙርቱ ነበሩ። እነዚህ ወደ ገሊላ ተመልሰው በጥብርያዶስ የነበሩት ዓሣን ለማግኘት ሌሊቱን ሁሉ በዚያ ሲደክሙ ነበር። መቼም እንደ እኔ ከሦስቱ መላዎች ሐቀኛ ይሆን ዘንድ አቅም ያለው የትንሣኤውን ኃይል በመገለጥ ቀጣዩ ኃላፊነት ይዘልቅ ዘንድ የደቀ መዛሙርቱም የኢየሱስም መገኘት አስፈላጊ ሆኗል የሚለው ነው። ለዚህም ማስረገጫው ደከሙ፤ ተራቡ ግን አንድ ዓሣ መያዝ አልተቻለም፤ ያላስተዋሉት መካከላቸው የተገኘው ሰው ለጠየቃቸው ጥያቄ የመለሱት ምላሽ «ለፍቶ መና» የሚል ነበርና።

እንግዳው ግን የመጣ ደቀ መዛሙርቱን አሳያቸው፤ ለመመሪያው ይሆናል-አይሆንም፤ እሺ-እምቢ የሚል ውዝግብ አንዱም አላነሣም፤ ብቻ ታዘዙ። በውጤቱም የዘረጉት መረብ በዓሣ ተሞላና ለሽክምም ለመጥተትም አስቸገረ። ይህ ድርጊት ለደቀ መዛሙርት ኢየሱስ የጠራቸውን ያንን ወቅት ሊያስታውስ፤ ሊያገናዝብም ያስችላል። ከሦስት ዓመት በፊት መረባቸውን ወደ ባሕር ሲጥሉ አይቷልና፤ «በጊላዩ ኑና ሰዎችን አጥማጀች እንድትሆኑ አደረጋች ጌላሁ» (ማር. 1:17) ብሏቸው ነበር። እናም ያኔም አሁንም ጴጥሮስና እንድርያስ ለዚህ እማኝነት ዋንኞቹ ሆነዋል።

በዚህ የዓሣ አፈሳ ዮሐንስ እንግዳው ኢየሱስ መሆኑን ተገነዘበ፤ መረዳቱን ለሌላው መግለጽ እንደ ጀመረ፤ እርምጃ በመውሰድ ቀዳሚ የነበረው ሰው ጴጥሮስ ሆነ። ይህ ሰው ለጠመዳ ይረዳው ዘንድ ራቁቱን ነበርና ወዲያው ልብሱን ታጥቆ ወደ ባሕር ራሱን ጣለ። የተቀሩት ደግሞ ከዚህ ትዕይንት ራቅ ብለው ካሉበት ዓሣ የሞላውን መረብ እየሳቡ በጀልባ ያወጡ ነበር።

እንግዲያስ የዮሐንስ 21 መግለጫ የትንሣኤው ጌታ ኢየሱስ መንፈስ አለመሆኑን፤ ዛሬም በአካል ያለው መሆኑን፤ አብሮአቸው መመገብ መቻሉን፤ በስቅለቱም የተወጋበትን እጁንና ጐኑን ማቅ ረቡና ማሳየቱ የእነርሱ የሰው አጥማጅነት ፍሬያማ እንዲሆን የገለጸበት ድርጊት ነበር።

ልብ እንበለው... መረብን ያጨናነቀ ግን ያልተቀደደ፤ የሞላ ግን ያልተዘረገፈው፤ የዓሣ ክምሩ ብዛት በቦታው ተገኝቶ በነበረው ደቀ መዝሙር በዮሐንስ ሲቆጠር ስሌቱ አንድ መቶ ሃምሳ ሦስት ነበር። ለዚህ እውቅ ቁጥር ምክንያት ይኼ ነው ብሎ መናገር ያዳግት ይሆናል፤ የወንጌላትን መልእክት እርስ በርሱ ገማምደው አንድ ገመድ ሊያወጡ የቻሉ የመጽሐፍ ቅዱስ አጥኚዎች ግን የሚሉት አሉ። ዓሣዎቹ በዚያን ዘመን የነበሩትን የዓሣ ዘሮች ሁሉ ሊወክሉ የተገኙ ናቸው፤ ይህም የወንጌልን ዓለም አቀፋዊ ባሕርይን

በመያዝ፤ ለሁሉም የሰው ዘር ውክልና ያላቸውን ሁሉ ያቀፈ ድርጊት ነው ይላሉ። እርግጥ፤ ደቀ መዛሙርት ወደ ዓለሙ ሁሉ የተላኩ ሰዎች መሆናቸው ይስተዋላል።

የቤተ ክርስቲያንም በር ለሁሉም ክፍት ነው፤ የክርስቶስም ፍቅር ለሁሉ ደራሽ ነው፤ ይህም በተሰጠ ኃላፊነት ተጠያቂነትን መወጣት የሚያስችለውን የኢየሱስን ትምህርት ለማሳረጊያነት ያበቃዋል።

ምሳ ከበሉ በኋላ ኢየሱስ ጴጥሮስን፤ «የዮና ልጅ ስምዖን ሆይ፤ ከእነዚህ ይልቅ ትወደኛለህን?» አለው፤ ከእነኚህ ማለቱ ከዓሣዎቹ ወይም ከዓሣ ማጥመድ መያወ፤ ወይም ለማጥመድ ከሚረዱት ቁሳቁሶች፤ አልያም ከተቀሩት ደቀ መዛሙርት ይልቅ ማለቱ ሊሆን ይችላል። ብቻ ኢየሱስ ተመሳሳይ ጥያቄን ሦስት ጊዜ ጠየቀው፤ በሦስቱም ላይ የጴጥሮስ ምላሽ አበላልጦ መናገር ሳይሆን፤ «አዎን ጌታ ሆይ፤ እንደወድህ ታውቃለህ» የሚል ነበር። የጌታም ድርሻ ኃላፊነትን በላይ ላይ በፍቅር ማጽናት ነበር። ግልገሎችን ማለማራት፤ ጠቦቶችን መጠበቅ፤ በጎችን መመገብ ዘላቂ ሥራው እንደ ሆነ አበሰረው። ከጥቂት ቀን ቀድሞ ጴጥሮስ ተፈቃሪውን ብቸኛውን ኢየሱስ ሦስት ጊዜ፤ «ይህን ሰው አላውቀውም» ብሎ መካዱን አልዘነጋም።

ይህ የፍቅርና የኃላፊነት ፍላጎት የሚተወው አሻራ አንድን ነገር ነው። ቀድሞ ወድቆ የታየው እርሱ ነውና ጴጥሮስ ከዚያ ኋላ ሰዎች ደካማ መሆናቸውን እንዲገነዘብ ረድቶታል። ይህ ሰው ጠንካሮችን ሳይሆን፤ ልፍስፍሶችን ሊያገለግል ነው፤ እንደ እርሱ ከሃዲ የሆኑትን፤ እንደ እርሱ ኃጢአታቸውን ሳያስተውሉ፤ ያለ ንስሐ ሊመላለሱ የሚችሉትን ለንስሐ ሊያቀና እንዳለው ሊያይ ነው፤ ሊኖርበት። እንዲህ ዐይነት ሰው ደግሞ ከኢየሱስ ተምሯልና አጥፊዎችን ሊያጠፋ አይነሣም፤ ደካሞችን ሊተች አይወድም፤ ጎደሎ ጎናቸውን ብቻ አጉልቶ የራሱን ጽድቅም ሊገነባ አይነሣም። ኢየሱስ «ትወደኛለህን?» ብሎ ወደ እርሱ ተጠግቶ ፍቅሩን ዳግመኛ ገልጾ የሥራው አጋር እንዳደረገው ሁሉ፤ ከዚህ በኋላ ሥራው

ግልገሎቹን፤ ጠቦቶቹንም ሆነ በጎቹን በዚህ ሕይወት መቅረጽ ይሆናል።

የኢየሱስ ፍቅር የኃላፊነት እና የተጠያቂነት ምንጭ ነውና ወደ ማጠቃለያ ነጥቦቹ ልምጣ። ኃላፊነት እና ተጠያቂነት በጴጥሮስ እና በኢየሱስ ቃለ ምልልስ ውስጥ ያለው አደራ ዛሬም አለ፤ የይቅርታ ልብ እና መታደስ። ይህ ደግሞ ወገኖች ባሉት ቦታ ሁሉ ይፈጠራል፤ መፍትሔውም ቀዳሚው እውነት ነው።

አንዳንድ ቤተ ክርስቲያናት የኃጢአት ነቁጣ የታየበትን ወንድም እውጥተው ለጅብ ሊሰጡት ይጣደፉ ይሆናል፤ ባይጥሉት ደግሞ የወትሮውን ሰላምታ፤ ፈገግታ እና እንክብካቤ ሊነፍጉት ይችሉ ይሆናል፤ «ቅመስው፤ ይሰማ!» በሚል መንፈስ አልያም ጸጋውን ማስተማሩን፤ መምራቱ፤ ቡድኑን ማዘመሩን ሊያቅቡት በመምከር የሚያቀኑት ይመስላቸዋል። ይህ ግን ፍቅር ስለ ጎደለውና መሰባሰብን ስለ ሰረዘ፤ ፍሬ የለውም። የኢየሱስ ይቅር ባይነት እየተራገመ አላውቀውም ላለው ጴጥሮስ የደረሰለት ፍቅር ብቻ ለተጠያቂነት ምላሽ ይሆናል።

የተገለጸ ፍቅር ባለበት ነውር እየቀነሰ ይሄዳል። መተሳሰብ ባለበት መታዘዝና መከባበር እየበረከተ ይመጣል። በሕይወት የታየ፤ በኑሮ የተመሰከረ ሕያው ወንጌል ሰዎችን ማጥመድ ያስችላል። ያኔ ደግሞ ኃላፊነት እና ተጠያቂነት የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታ ሆነው ይተገበራሉ። ኃላፊነት ባለበት ተጠያቂነት አለ፤ ተጠያቂነት ባለበትም ኃላፊነት አለ። መወለዱም መጠራቱም ለዚህ ነው።

ትዳር እና ወሲብ

እኔ እና ሴልሞን ሁስ ተቀራራቢ አቋም አለን። ስለ ፍቅር፤ ስለ ትጭጭት፤ ስለ ጋብቻም ሆነ በትዳር ውስጥ ሊከወኑ ስለሚችሉ ነባራዊ ክስተቶች የምናስበው አንድ ነው። በዚህ መልእክቱ ቀዳሚ የማደርገው በጋብቻ ውስጥ ሊከወን ስለተገባው ወሲብ ነው።

ወሲብ፤ ይታወቅ ተራክቦ፤ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ወይም ተ

ቀራራቢ ስያሜን ስለሚይዘው የሕይወት ሂደት መልእክት አለኝ። የመልእክቱ ምክንያት ደግሞ የተሰወረ የችግር መንግሥት በብዙዎች ዘንድ የሚከሰትበት ክልል ይኸው መሆኑን በማመኔ ነው። በትዳር ውስጥ ያሉ ባልና ሚስት የትጭጭታቸው ጣራ በጋብቻ ጥምረተ ሥጋ ይጀምራል፤ ይህ ጅምር «መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን» (ዕብ. 13:4) በሚለው መለኮታዊ መርህ ይመራ ዘንድ ይገባል።

በአንድ የጋብቻ ኮንፍራንስ ላይ ሴለዊን ሁስ፣ «ስለ ወሲብ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን» በሚል አነጋገራቸው፤ አብዛኛው ታዳሚዎቻቸው ሁሉ ተደናግጠው፣ ማፈራቸውን ያስታውሳሉ። እኔም ካልተጣጣሙ ቢፋቱስ ብዬ ፍቺን ሳይሆን ጥምረትን አዝላቂ አሳቤን በወሲብ ላይ አመላክቼ በመጸፌ-ሰዎች ሁሉ መከፋታቸውን አስተውላለሁ።

የፍርሐቱ እና የሥጋቱ ጠንካራ መንግሥት «ዝምታ ወርቅ ነው» በሚለው አባላል ከመታሠር የተነሣ የመጣ ጣጣ መሆኑን ልብ አላለሁ። «ዝም አይነቅዝም»፤ «ዝም ባለ አፍ ዝንብ አይገባበትም» በገንነበት አገር እና ቤተ ክርስቲያን ጽኑ መፍትሔ ሳይገለጥ በመዳፈን፣ በትዳር ላይ መከራን ሊያመጣ እንደሚችል ልብ የሚል ልብ እንዲለው የተመጠነ ነጥቦችን አነሣለሁ።

አንዲት የሴልዋን ሁስ ተመካሪ በትዳሯ ላይ ያንዣበበውን ሥጋት አውርታ እንደ ጨረሰች፣ ሁስ፣ «ወሲብን መብራት ሳለ ትፈጽማላችሁን? ወይስ...» ብለው ጠየቁት፤ ምላሷ «ወሲብማ ምን ጊዜም በጨለማ ሊፈጸም ይገባዋል፤ ሌላው ቢቀር በዚህ ጊዜ ለእግዚአብሔር ተጋልጮ በብርሃን ልታየው ፈጽሞ አልፈልግም» የሚል ምላሽ ሰጠች። ይህን እምነት ብዙዎች ይጋሩታል፤ «ልክ ነዋ!» ብለውም ይስማሟታል። ይህ ግንዛቤ በሰፋበት ስፍራ ችግር መኖሩ አይቀፍ ነው።

ይልቁኑ፣ ወሲብን በሚመለከት የቤተ ክርስቲያን አባቶች የተ ባሉትም በዘመናቸው የጻፏቸውንም ከግምት ማግባት ይኖርብናል። አሪን ጋጢአት ከገባ ወዲህ አዳም ስለ ወሲብ ተረዳ እንጂ፣ ከውድቀት በፊት እንደዚህ ዓይነት ጣጣ አልነበረም ይላል። ጆርምም ወንድ ወደ ሴት ባይደርስ መልካም ነው፤ ትዳር ጸሎትን

በማድከም መንፈሳዊነትን ዝቅ በማድረግ አሉታዊው ተጽዕኖው ብዙ ነው በማለት ደርሷል። እኒህንና መሰል በታሪክ ውስጥ የተ ፈጸሙ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆኑ አመለካከቶች ዛሬ ላይ ዳብረውና ነግሠው በትዳር ውስጥ ሊተኮሩ የሚገባቸውን ጽኑ እውነቶች እንዲሸሹ ወይም ኖረው እንደሌሉ እንዲቆጠሩ ምክንያት ሆነዋል።

እግዚአብሔር ግን ከጠዋቱ፣ «ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጠ ረው ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው እግዚአብሔርም ባረካቸው ... ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት... አላቸው» (ዘፍጥ. 1:27-28)። ከዚህ በመነሣት፣ ከውድቀት በፊት ትዳር መኖሩ፣ መዋለድም በበ ረከትነቱ መታዘዙን፣ መባዛትም ከወሲብ ውጤቶች አንዱ መሆኑን እንገነዘብ።

ይህንን ሀቅ አቶ ዳታን ወዳጆ በዘላቂ ትዳር፣ አቶ ሣህለ ጥላሁን ጋብቻቸው በሚል ድርሰታቸው፣ ቲም ላሄይም "How to be Happy through Marriage" በሚል ድርሰናቸው በጋራ የመሠከሩት፣ በወሲብ ጉዳይ ላይ የዕውቀት ማነስ አለ፤ ይህ ደግሞ አደጋን ይጋብዛል በማለት መረጃዎቻቸውን አደልበዋል።

ከመረጃዎቹ ተጠቃሽ ከሚሆኑት ጥቂቶቹ ሚስቱን እርቃኗን ለማየት የማይፈልግ፣ በፍቅር ጨዋታ ጊዜ «ቀስቃሽ» አካላት መኖራቸውን ያልተረዳ፣ መጥፎ ጠረን ግንኙነትን እንደሚያዳክም ያልተገነዘበ ባል የመኖሩን ያህል፣ የወር አባባ የመምጫያና መሄጃ ወቅቶች የስሜት መረበሽን እንደሚያስከትሉ ያልተረዳች፣ በከፊል እርቃንነት ወይም ገላን ገላጭ ስለ ልብሶች የወንድን ስሜት መቀስቀሱን ያልተገነዘበች፣ በግንኙነት ወቅት መርካት ድርሻዋ መሆኑን የማታወቅ ሚስት መኖሯን ማነሣሣቱ ተገቢ ይመስለኛል።

እነዚህን ተጠቃሾች በአግባቡ አለመረዳት ደግሞ ችግር ጠሪ ነው። እስቲ ሁለት ሦስት የችግር ናሙናዎችን ከነመፍትሔዎቻቸው ዘከራ ቀሪውን እናንተው ትማከሩበት ዘንድ ለእናንተው ልተ ወ።

ናሙና ቁጥር አንድ

ባልና ሚስቱ ልጆችን አፍርተዋል፣ በፍቅርም ተሣሥረው ይኖራሉ፤ በዚህ መኖር ውስጥ ለሚፈጸሙ የወሲብ ግንኙነቶች ግን

ሚስት ደስተኛ ሆና አታውቅም፤ ደስታ ያጣችው ከባለቤቷ የአፍ ጠረን መከርፋት የተነሣ ነው። እፋ በድን በውስጡ ያለ ያህል ይሸታል፤ ይህ ክርፋት የሰከነ የፍቅር ጊዜን ከምትወደው ባሏ ጋር አላመጣም። ይህን ችግር አትናገርም፤ ግን ትነጫነጫለች። የጋራ ስኬታማ ፍቅርን ትመኛለች፤ ያንን ግን ሁለቱም አይተውት አያውቁም። ከስድስት የትዳር ዓመታት በኋላ ግን ሚስት ችግሩን ለጋብቻ አማካሪ አደረሰች። ችግሩ በጋራ ይፈታ ዘንድ ባል ታዳሚ ሆኖ በጋራ ተወያዩ። በውጤቱ ባል የእፋ ጠረን መከርፋት መንሥኤ የሆነውን ያውቅ ዘንድ ውሎውን ከሐኪሞች ጋር አደረገ። ለሽታው መንሥኤው አንዲት መንጋጋ ነበረች። ይህ ጥርስ በስብሶ መፈራረስ ይዟል፤ እርሱ በሐኪሙ ተነቀለ። ከጥቂት ቀናት በኋላ ክርፋቱ ከተበላሸው ጥርሱ ጋር ባልን ትቶ ሄደ። ከዚያ በኋላ ስላላቸው ግንኙነት ባልና ሚስቱ ሲመሰክሩ፤ «በእውነትም የእግዚአብሔር የሆነውን ስጦታ በአግባቡ ሳንጠቀምባቸው ያለፋት ዓመታት ይቆጩናል» የሚል ነበር።

ናሙና ቁጥር ሁለት

ባልና ሚስቱ በጋብቻ ሕይወት ውስጥ ገና ዳዴ እያሉ ነው፤ ዓመት አልሞላቸውም። የባል የዘወትር የፍቅር መግለጫ «በእውነት፤ ሁሉም እውድሻለሁ» የሚል ቃል መቸር ነው፤ በዚህ አገላለጽ ሚስቱ ሁሉም ደስ ይላታል፤ በደስታዋ ላይ ግን ገዘን ገብቶአል፤ ያም ባል በመሸ ቁጥር ወሲብ መፈጸምን ይፈልጋል፤ መፈለግ ብቻ አይደለም ይፈጽማልም። ይህ ሰው ግላዊ እርካታን ካገኘ በኋላ ቶሎ በመነሣት ቴሌቪዥን ይከታተላል፤ መጽሐፉን ያነብባል። ይህ የድግግም ድርጊቱ ዛሬ ላይ ትካዜን አኑሯል። የሚስት ሰቆቃ ለባል ሳይደርስ ለወንድሟ በመድረሱ እኔም መስማት ቻልኩ። በእኔ አቅም መፍትሔ አለኝ እላለሁ። በወንድና በሴት መካከል የወሲብ ዝግጅት ይለያያል፤ የወንድ ፈጣን ነው፤ ለተግባር ይጣደፋል፤ ቶሎም ይተነፍሳል፤ የሴት ልጅ ዝግጅት የወንዱን ችኩላ አይወድም፤ ጥቂት ዘግይቶ ከጣራው ይደርሳል። ይህን ግን ይጣጣም ዘንድ ኃላፊነቱ ለወንድ የተተወ ነው፤ ሚስትን በፍቅር ጉዳይ ከጠዋቱ ማዘጋጀት መፍትሔን ያመጣል። በመኝታ ወቅት የፍቅር ቃላትና የመቀተ-ፈንጠዝያ ንኪኪ በቀዳሚነት

ይጠበቃል። ከዚህ ክንዋኔ በኋላ መቀራረቡ ይደምቃል። ከዚህ ውጭ ከሆነ ግን ሴትን እንደ ዕቃ የሚያስቆጥር የድፍረት ሥራ ሆኖ መቀራረብን ሳይሆን መራቅን፤ መፈቀርን ሳይሆን መጠላላትን ያመጣል፤ «እውድሻለሁ» የሚስትን የፍቅር መብት በመጠበቅ ሊገለጽ ይገባዋል።

ናሙና ቁጥር ሦስት

ባልና ሚስቱ አንድ ወንድ ልጅ አላቸው። በትዳር አራት ዓመታትን አሳልፈዋል። በወሲብ ወቅት ባል ትኩረት ያልሰጣቸው የግድ የለሽነት ተግባራት አሉት። ጥርሶቹ ጽዳት አያውቁም፤ እግሩ ይሸታል፤ ላባም ነው፤ ጥቂት መቀት ሰውነቱን ያቀልጠዋል፤ ጢሙን አይላጭም፤ እኒህን ሁሉ እንደ ያዘ አብሮአት ይተኛል። እኒህን ያስተካክልላት ዘንድ በእርጋታ ነግራዋለች። በልምምጥ ዓይንም እባክህ ብላዋለች። ባል ደስ ባይሰኝም ፈቃደኛ ነው፤ ፈቃዱ ግን እሺ አደርገዋለሁ ከማለት አላለፈም። ነገም ጥርሱ፤ እግሩ፤ ብብቱ፤ ጢሙም ያው ነው፤ ይሸታሉ፤ ይሸክራሉ። ሚስቱ ዛሬ ለሌላ ልጅ እየተዘጋጀች ነው፤ በዚህ ዝግጅት ውስጥ እርሷ ልጆችን አተረፈች እንጂ ፍቅርን አላሳደገችም። ከጋብቻቸው ቀን አንሥቶ እስከ ዛሬ በመኝታ ቤቷ ክፉ ሽታ ያልጠፋበት በመሆኑ እግዚአብሔር በትዳር ውስጥ ባዘጋጀው የወሲብ ስጦታ ውስጥ ተደስታ አታውቅም። እንደ እኔ ትዳሩን ለመታደግ መፍትሔው ቁርጠኝነት ነው፤ ቁርጠኝነት ለንጽሕና፤ ጥርስ ብሩሽ፤ ወይም መፋቂያ፤ ጢሙን መላጫ ወይም ማለስለሻ፤ የእግር ላብ ማድረቂያ ወይም በየዕለቱ እጥበት፤ ሽቶ ወይም ደደራንትን ለመጠቀም መወሰን አስፈላጊ ነው። ይህን ታዝዞ ሚስቱን ለማስደሰት ያልተዘጋጀ ባል ደስታን በሙልአት እንዳጣ እና እንዳሳጣ ይኖራል።

እነዚህ በቅደም ተከተል ያነሣላቸው የግንኙነት ችግሮች ሊታረሙ እንደሚችሉ ጽኑ እምነት አለኝ፤ ለማስተካከል የሚወስደው እርምጃ ችግሩን ማወቅን ከዚያም መፍትሔዎቹን ሳይውሉ ሳያድሩ መተግበር ነው። በትይዩ ግን ክትትልንና ጊዜን ጠያቂ የሆኑ የወሲብ ጉዳዮችም መኖራቸውን ልብ ብንል ጥሩ ነው። አሁንም ባሉች ላይ ሊገኘም ከሚችለው ሁለቱን ልዘክር፡-

አንደኛው፤ የባሉች ጊዜ ቀድሞ መርጨት ነው። ለወሲብ ጽኑ ጉጉት ያደረገበት ባል አካሉ በደም ተሞልቶ ይወጣል፤ ውጥረቱን ከሚስቱ የመርኪያ ጊዜ ጋር ለማጣጣም ሳይበቃ ወይም ከግንኙነት በፊት ዘፍን ይረጫል፤ አልያም የግንኙነት የመነሻ ደቂቃዎች ላይ ፈቃደኝነቱን ጥሶ ይፈሳል። ይህ ክስተት ባልንም ሆነ ሚስትን አያስደስትም፤ የግንኙነት ጣራ ምሉዕነት ሊኖረው የሚገባውን የጥምረት ሂደት ያዛባ ስለሆነ በወንዱ በኩል ያለመብቃት ስሜትን፤ በሴቲቱም በኩል የፍቅር መቋረጥን በማስከተል ግርታን ያመጣል። ይህም ግን የመፍትሔ ተስፋ አለው፤ ግልጽነትና ቀና ውይይት የማሸነፊያው ጅማሬ ነው። ያለ ጊዜው የሚሆን እጅይታ ጊዜው ረዝሞ አግባባዊ ያታዊ ግንኙነትን ለመፍጠር ባልና ሚስት ኃላፊነት አለባቸው፤ በጋራ የሰጡታ ጉዳይ ላይ «የእርሱ ወይም የእርሷ ችግር ነው» ተብሎ አይቆምም።

የጠቢቡ ሰለሞን የመኃልይ መኃልይው «ግራው ከራሴ በታች ናት፤ ቀኙም ታቅፈኛለች» (2:6) የመነሻ ተግባር ሊሆን የሚችል ይመስለኛል። ባል በዚህ አስተቃቀፍ ለሚስቱ ያለውን ፍቅር በቃል ይገለጽላት ዘንድ ያወያያት፤ የማክራት ዘንድ ይመቻል። በዚህ ቃል ልውውጥ ሰውነት ቢሞቅ ቢወጠር ለግንኙነት ባለመቸኮል መዘግየትን መምረጥ እና ይህን በድግግም በስምምነት ማድረግ በጉውጤትን ያስከትላል፤ የደም ሥሮች ጠንካራ ሆነው ተፋጥነው እንዳይፈቱ ያግዛል። በተመሳሳዩም፤ ሚስት በሚሆነው ሁሉ ብርታትን በመስጠት፤ ተስፋን በመሙላት፤ ሊስተካከል መቻሉን በማበሰር ለባሏ ያላትን ለመስጠት የተግባር ሰው ከሆነች መፍትሔው በቅርቡ የሚገኝ ይሆናል። በንጽጽሩ፤ ባልም እየጨመረ ሊመጣ ያለውን የባለቤቱን የፍቅር ስሜት ለመቀት ፈንጠዝያ ምክንያት በሚሆኑ የፍቅር ቃላትንና ንኪኪን በመጠቀም በጋራ ዕረፍትን ማምጣት መቻሉን ልብ ሊሉት ይገባል።

ሁለተኛው፤ በባሉች ዘንድ ሊከሠት የሚችል ችግር ስንፈተ ወሲብ ሊሆን ይችላል። የወንድ ብልት የመወጠር አቅም ሳይኖረው እንደ ተልፈሰፈሰ ሊቀር ይችላል። ይህ ሁኔታ ሊፈጠር ከሚችልባቸው መንሥኤዎች ጥቂቱ የሥራ ጫና፤ ጭንቀትና በአእምሮ አለመረጋጋት በዘላቂነት በሚኖርበት ጊዜ ይከሠታል።

ከዚህም ሌላ፤ ከሴት ጋር የሚደረግ ግንኙነትን በማቀብ በገዛ ዘዴ ዘርን በማስፈሰስ የተለያዩ ሙከራዎችን በማድረግ የከረመ ባል ለስንፈተ ወሲብ ይጋለጣል። ባልና ሚስት በትዳር ሕይወታቸው ይህ ሲከሰት ትዕግሥት ተጠሪ ሊሆን ይገባዋል። የሚስት ትይዩ ድርሻ በዚህም ሁኔታ ውስጥ እንደምትወደው የሚያበስር ቃሏን በተግባር ማጽናቱ መፍትሔን ለመጋበዝ ፈጣን የውጤት ድርሻ አለው። ባልና ሚስት ዘርፈ ብዙ በሆኑ ጉዳዮቻቸው ሁሉ ሰፊ ውይይትን በማድረግ መዝለቁ ይህ ችግሩን ሊቀርፍ አስቻይ ነው።

ሳጠቃልል፤ በዚህ ጽሑፍ ልል የምፈልገው ቁም ነገር አንድን ጭብጥ ብቻ ነው። ብዙዎች በትዳራቸው የሚገጥሙአቸውን ችግር ተብዬዎች የሚያያይዙት ከበርካታ ሌሎች የችግር መንሥኤ ከሚመስሉ ግን ካልሆኑ ገጽታዎች ላይ ነው። በወሲባዊ ጉዳይ ላይ ሊነሡ የሚችሉትን አብዛኞቹ ሊናገሯቸውና ሊወያዩባቸው አይፈልጉም፤ «ዝም ባለ አፍ ዝንብ አይገባበትም»ን ወይም «ዝምታ ወርቅ ነው» በሚለው ዝግ ምሳሌ የብዙዎች ትዳር ተዳፍኗል፤ ሕይወት ይዘራበት ዘንድ ሲገባው በሞት ውስጥ አድሯል። በትዳር ውስጥ የሚፈጸም ወሲብ የእግዚአብሔር ስጦታ መሆኑን ባለመረዳት መከራረም ጎጆን አጨልሞ ለማያስፈልግ ውዝግብ፤ ጥላቻ እና ፍቺ በማድረስ ሰንካላነትን በሁሉ አቅጣጫ አሳይቷል። እናም እኔም ሆንኩ (Marriage as God Intended) ደራሲ ሴልዋን ሁስ በጋራ የታመንበት እውነት፡- እግዚአብሔር ያጣመረውን ችግር አይለየውም የሚል ነው።

ክርስትና እና እስልምና

«ወልድን የሚክድ ሁሉ አብ የለውም፤ ወልድን የሚያምን ሁሉ አብም አለው» (1ኛ ዮሐንስ 2:23)።

ርእሴን እንዲህ ያልኩት በዓለም ላይ በመገለጽ ክርስትና ቀድሞ እስልምና ጌላ ላይ የመጣ ስለሆነ ነው። እነዚህ ሁለት ሃይማኖቶች በዓለም ላይ ካሉት ከ6 ቢሊዮን ሰዎች ብዙዎቹ የተከማቸባቸው የእምነት ዘርፎች ናቸው። የየቁጥራቸው የትየለሌ በመሆን

ክርስትና እንደ ቀድሞው ቀዳሚውን ስፍራ ሲይዝ፤ እስልምና በዓለም ላይ ካሉት ሃይማኖቶች ውስጥ የሁለተኛነቱን ድርሻ ይወስዳል።

እርግጥ፤ የየቁጥሩ ብርካቱ በውስጡ ያሉትን ተከታዮች ለሃይማኖታቸው ቀናሊነታቸውን ወይም አምነውበት መከተላቸውን አያረጋግጥም። እንዲያውም ቢሆን ግን፤ በዓለም ላይ ብዙ ተከታይ እንዲሁም ጠንካራ የእምነት እንቅስቃሴ ከሚካሄድባቸው ሃይማኖቶች አብዛኛዎቹ አሁንም እነርሱው ናቸው።

እነዚህ ሃይማኖቶች ከተመሠረቱበት ጊዜ ጀምሮ የነበራቸው የአማኝ ብዛት፤ ተከታዮቻቸው ያላቸው ወኔያዊ ስሜት፤ በታሪክ ውስጥ ተገጣጥመው ያሳለፉቸው ግጭቶች እና ጦርነቶች ብዙ ስለሆኑ፤ ማንም በስማ በለው ብቻ ብድግ እያለ የሚዘልፋቸው አይሆኑም፤ ሆኖ ቢገኝ ግን መቀያየምን፤ መጠላለንን፤ መወጋጋትን ያመጣል። ይልቅስ፤ ክርስትና እና እስልምና በአንድ የሚፈረጁበት ርእሰ ጉዳዮች አሏቸው፤ የሚለያዩባቸው መሠረታዊ መለያያዎችም እንዲሁ አሏቸው። እነርሱን በማወቅ፤ ያንንም በመረዳት በአግባቡ ለመግባባት የዚህ ጽሑፍ ዓላማ ይሆንልኛል።

ስለዚህ ደግሞ የመስከረም አንድ መንደርደሪያውን ያቀበለኛል። በአሜሪካ ለተፈጸመው ጥቃት በርካታ ጥያቄዎች ተነሡ፤ ምላሽ አለን የሚሉ ምሁራንና መንፈሳውያን ሰዎች በየጊዜው መልስ ሊሰጡ ሞክሩ፤ የእነርሱ ቃለ ምልልስና መግለጫም የዚህ ጽሑፍ ሥራ መነሻ ነው። አንዳንዶች የእስልምና መሥራች የሆኑት ነቢዩ መሐመድም ሆነ የክርስትና መሠረት ጣይ ኢየሱስ ክርስቶስ በትምህርታቸው ያስጨበጡት ቁም ነገር የጋራቸው ወደሆነው ወደ እግዚአብሔር የሚደርሱበትን መንገድ ነው፤ የዚህም ወጤት ደግሞ ልዩነትን ለማግኘት ሳይሆን፤ ለማቀራረብ ረጂ ነው ሲሉ፤ በትይዩ ደግሞ በዋሽንግተን የብሔራዊው ካቴድራል ኃላፊ ናታን ባክስተር ጥቃቱን በተመለከተ ለተሰበሰበው ጉባኤ፤ «የአብርሃም አምላክ፤ የመሐመድ አምላክ፤ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አባት ሆይ፤ ጸሎታችንን ስማልን» በማለት ጸልየው ሕዝቡን አሜን አሰኝተው ወደ መቀመጫቸው ተመልሰዋል። ክርስቲያኖችንም ሆነ መስሊሞችን በጋራ ለመያዝ የጣረ ልመና ነው፤ አጢኖ ላየው

ሁለቱንም የለያየ ተሰማ ያልሆነም ጸሎት ሊሆን ይችላል።

ለአለያዩ ደግሞ በቂ ምክንያት ያለ ይመስለኛል። መቼም ቢሆን ሐቀኛ መስሊም እግዚአብሔር የኢየሱስ አባት እንደማይሆን ያምናል፤ ኢየሱስም የእግዚአብሔር ልጅ አለመሆኑንና የዓለም ነገር መሆን እንደማይችልም ይረዳሉ፤ ለዚህ ደግሞ ነቢዩ ይህን ኑፋቄ እምነት የሚያስተናግዱ ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ አፋቸውን ከፍተኛ ጥልቀት ጋር እንደ ነው ብሎ አይቀበልም። አስተምህርተ ሥላሴ የእምነቱ መሠረት መሆኑን ስለሚያምን፤ የኢየሱስን የእግዚአብሔር ልጅነት በሙሉ ልቡ ይቀበላል።

በዚህ ዝግጅት እኔ እንደ አመቻማቹ ናታን ባክስተር ሁለቱን አቅፋለሁ ብለው ሁለቱንም ግራ የሚያጋቡበትን ዐይነት የአመለካከት እርምጃን አልራመድም። በምትኩ ግን ሁለቱም ሃይማኖቶች ሳይዘላለፉ፤ ሳይገዳደሉ ሰላማዊ ኑሮ ለመኖር ሁሉም ማሰብ መርህ ሆኖ እንዲገኝ ለእውቀት የሚያግዙ የጋራ ነጥቦችንና የተናጠል የመለያ ጉዳዮችን አሳያለሁ። ለዚህ ደግሞ መንደርደሪያዬ የጋራ ሀብቶቻቸውን አስቀድሞ ማሳየት ነው።

ሁለቱም ሃይማኖቶች የጣዖት አምልኮን ይቃወማሉ፤ ሁለቱም አንድ አምላክን ብቻ ይቀበላሉ፤ ሁለቱም በሁሉም ውስጥ አምላክነት በከፊል ወይም በሙልዓት ይገኛል የሚለውን ትምህርት ይጸዩሉ፤ ሁለቱም ሁሉን የሚገዛው አምላ ሁሉን ቻይ፤ ሁሉን አዋቂ፤ ጅማራና ፍጻሜ የሌለው መሆኑን ያምናሉ።

ክርስትናም ሆነ እስልምና ፍጥረት በዝግመተ-ለውጥ ወይም በአባሰጥ በአጋጣሚ እንደ መጡ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር እንደ ተገኙ ያምናሉ። ማኅበራዊ ሕይወትንም አስመልክቶ በሁለቱም ዘንድ ተመሳሳይ የሆኑ የጋራ አቋሞች አሏቸው። የ «World» መጽሔት አዘጋጅ ማርሺን አላሲሲ በጥናቱ እንደ ዘገበው፤ «እስልምና ግብረ ሰዶማዊነትን እና ውርጃን አጥብቆ ይቃወማል፤ በሥራ መስኮቻቸውም ታማኝነት የኑሮ መሠረት መሆኑንን በማመናቸው የሚዛን ላይ ስርቆት፤ የሜትር ላይ ቅንጣቢ፤ «ፎርጅድ» የሆኑ የግብይት አቅርቦቶችን ለገበያ አያቀርቡም፤

በእነዚህም ከክርስትና መሠረተ እምነት ጋር አንድ ነው» ብሎ ጽፏል።

እንደዚህም ቢሆን ግን የሚለያዩበት መሠረታዊ ነጥቦች አሏቸው። በእግዚአብሔር ጉዳይ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት፣ እንዲሁም የዘላለም ሕይወት የማግኛ መንገድ ላይ ሃይማኖቶች ይራራቃሉ፤ ላይገናኙም ይለያያሉ።

እግዚአብሔር

በቅርቡ በአንድ ዩኒቨርሲቲ የተገኙ ሙስሊም ለተማሪዎች ስለ እምነታቸው መግለጫ ሰጡ። በርካታ ክርስቲያኖችን እንደሚያስተናግድ ከሚታመንበት ከዚህ ተቋም በርካታ እድሜኞች ለሙስሊሙ አድናቆታቸውን ቸሩ። እስከ ዛሬ ድረስ እንደ ተለያየን ቆጥረን መራራቃችን ተገቢ አልነበረም። ሙስሊሞች በቀን እምስት ጊዜ ጸሎት የሚያደርሱለት አምላክ በምሕረት የተሞላ፣ ድንቅ ጌታ፣ እንዲሁም እኛ ዛሬ የምናገለግለው ራሱ ነው ወደሚል ድምዳሜ ደርሰዋል። ግና ክርስቲያኖች እና ሙስሊሞች የሚያመልኩት እግዚአብሔር አንድ አይደለምና የተማሪዎች ማጠቃለያ ትክክል አይደለም። ክርስትና እግዚአብሔር በመለኮት አንድ በአካል ግን ሦስት መሆኑን ያምናል-አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ። ይህም እምነት ለክርስቲያኖች ሦስት እግዚአብሔር እንዳለቸው አያመለክትም።

እስልምና ግን በአንድ እግዚአብሔር ቢያምንም፣ ክርስቲያኖች የሚያመልኩትን ግን አይደለም። ነቢዩ መሐመድ ከሚቃወሙት ዐቢይ ጉዳይ አንዱ የኢየሱስን የዘላለም የእግዚአብሔር ልጅ መሆን ነው። ይልቁኑ፣ እግዚአብሔር ነው የሚለው አስተምህሮ አላህን መስደብ ነው ይሉለታል። እስልምና መንፈስ ቅዱስንም ከእግዚአብሔር ጋር እኩል አይመለከትም። ይህንን የሚያራምዱትንም በቁርዓን 5:72-75 እንደ ተጻፈው የገሀነም ፍርድ ይገባቸዋል። አንድ የሙስሊም ጸሐፊ አስተምህሮተ ሥላሴ አላህን ከኢየሱስ ጋር እኩል ስለሚያደርግ፣ ተከታዮቹ ፍርድ ሥር ናቸው በማለቱ ያተባበሩ ሰነድ ለዓለም በትሏል።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ነቢዩ መሐመድ እግዚአብሔር ያለለት

ምንም የለም፤ ስለ ኢየሱስ ግን እርሱ የእግዚአብሔር ክብር ነጸብራቅና የባሕርዩ ትክክለኛ ምሳሌ ሆኖ በኃያል ቃል ሁሉን ደግፎ ይዟል (ዕብ. 1:3) ተብሎ ተጽፎለታል፤ ይህ መለያ ነው።

ይህን በመረዳት አንድነትን ወይም መመሳሰልን የሚያበስሩ አስተማሪዎች እና ጸሐፊዎች ቢኖሩ፣ ማለታቸው ፖለቲካዊ ይዘት ላለው ጉዳይ ማራመጃ ሊያገለግል ካልረዳ በቀር፣ ኢየሱስን ያላካተተ ምንም ዐይነት ክርስቲያን - መሰል ትምህርትም ሆነ ጸሎት እርባና ቢስ ነው።

በ2002 መስከረም (ኢ.ኤ.አ) መጨረሻ ላይ በያንኬ ስታዲየም በሽብርተኞች ስላለቁት ሰዎች በተካሄደው የሃይማኖት መሪዎች የጸሎት ጉባኤ ላይ ብዙ ክርስቲያኖች በጸሎቶቻቸው የኢየሱስ እንደ ሆኑ አልገለጹም፤ በኢየሱስ ስም ብለውም ጸሎታቸውን አላሳ ረጉም። ይልቁኑ፣ ለማርያም ታላቅ ምስጋና በዝማሬ ቀርቦ “Ave Maria” እየተባለ፣ በትይዩ ግን ክርስቶስን ያገነነ አንድም ቃል አልነበረም። ይብሉኑ፣ ደምዳሚው ቁስ፣ «የሰላም ልዕልት ማርያም ሆይ፣ ስለ እኛ ጸልዩልን» በማለት ነው የጨረሰት። እኛ ከክርስቲያኑ ጉራ እንዳሉ ራሳቸውን ያስቆጠሩት ሰው ስለ ክርስቶስ ግን ማንሣትን አልፈለጉም።

በዚያው በጀማ ስብሰባ ግን ተረኛው ሙስሊም እየደጋገመ መሐመድ የአላህ ነቢይ ነው “Mohammad is the Prophet of Allah” ይል ነበር። ይህን ለማለቱ ቅንጣት ሥጋት አልነበረውም፤ ድፍ ረቱና እምነቱ የሚገርም ነው፤ ከሽብር ተካፋዮች ከፊሎች ሙስሊሞች መሆናቸው እየታወቀ፣ ሳይሰጋ ማወጃ በእውነትም ያስገርማል። በንጽጽሩ ግን፣ የክርስቲያኑ ኅብረተሰብና መሪዎች በኢየሱስ ላይ ገለልተኛ መሆናቸው አሳሳቢ ነው። እንደ ክርስቲያን ጸሎት ሊሰማ የሚችለው በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ወደ እግዚአብሔር አብ በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ በተቀረበ ጊዜ ነው፤ በዚህ ያልተባበረ እምነት ሁሉ ወደ የየራሱ መታመኛ ጸልዮአልና መልእክት የተላከለት እግዚአብሔር የተለያየ ሆኗል።

ኢየሱስ ክርስቶስ

ሙስሊሞች ኢየሱስ በተአምር ድንግል ከሆነች ሴት መወለዱን

ያምናሉ፤ የተወለደው ኢየሱስ ነቢይ መሆኑንም ይቀበላሉ፤ በተወሰነ ደረጃም ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን ይረዳሉ፤ የማይጥማቸው የእግዚአብሔር ልጅነቱ ደግሞም መለኮታዊ ባሕርይ ያለው መሆኑን መስማት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ግን ኢየሱስ እግዚአብሔር ስለ መሆኑ ከኢየሱስም ሆነ ከደቀ መዛሙርቱ ያገኘውን መረጃ ሁሉ ተጽፎ ተቀምጧል። ሙስሊሞች ይህን በተመለከተ የሚሉት አሉ። ያም መጽሐፍ ቅዱስ በረጅም የጊዜ ሂደት ውስጥ ተቀይሟል፤ ተዛብቷል፤ ከዚህም የተነሣ ኢየሱስን በተመለከተ የመጨረሻው መተማመኛ መጽሐፍ ቅዱስ ሳይሆን ቁርዐን ብቻ ነው ይላሉ።

እስቲ ልብ እንበል፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች እኮ ኢየሱስን በግላቸው ያውቁት የነበሩ ናቸው፤ የእርሱን ድርጊትና ትምህርት በዓይናቸውና በጆሮአቸው የቀሰሙ ናቸው። እነርሱ ደግሞ ያዩትንና የሰሙትን ኖረው የጻፉ ናቸው።

ነቢዩ መሐመድ ግን ይህ ከሆነ ከ600 ዓመታት በኋላ የመጡ ናቸው፤ ኢየሱስን ፈጽመው አያውቁትም፤ አላዩትም፤ እንግዲያስ በቅርቡ የነበሩ ይታመኑ ወይም ያልነበሩ ይገምቱ።

ሐዋርያው ዮሐንስ ከተቀሩት ሐዋርያት ሁሉ በተሻለ ሁኔታ ለኢየሱስ የቀረበ ሰው ነበር። ይህ ሰው ኢየሱስ እኔና አብ አንድ ነን በማለቱ ያኔም ጠላቶቹ እግዚአብሔርን እንደ ተሳደበ ቆጥረው ወነጀሉት (አንተ እኮ ሰው ብቻ ነህ) አሉት (ዮሐ. 10:30-33)።

«አይሁድም ስለ መልካም ሥራ አንወግርህም ስለ ስድብህ።» ኢየሱስ ግን ክሱን ሙታንን በማስነሣት፤ አምልኮን በመቀበል ሻ ረባቸው። ቶማስም «ጌታዬ አምላኬም» በማለት መስከረ (ዮሐ. 20:28)። ዮሐንስ የመጽሐፉን ዓላማም ሲገልጽ፤ «ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ ታምኑ፤ ዘንድ አምናችሁም በሰሙ ሕይወት ይሆንላችሁ ዘንድ ይህ ተጽፏል» (ዮሐ. 20:31) ነበር ያለው። ጥንትም ሆነ ዘንድሮ ብዙዎች ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ያምናሉ። በዮሐንስ ዘመን ኢየሱስ በማስተማሩ እና በርኅራኄው የበረታ የታሪክ ሰው እንጂ፤ እንደ ማንኛችንም ሰው ነው ያሉ አሉ፤ ልክ ከልደቱ ከ600 ዓመታት በኋላ ነቢዩ መሐመድ እንደ ገለጹት። ኢየሱስን ሰው ብቻ አድርጎ መረዳት ግን

መናፍቅነት መሆኑን የእግዚአብሔር ቃል፤ «እውነትን የምታውቁ ስለ ሆናችሁ፤ ውሸትም ሁሉ ከእውነት እንዳልሆነ ስለምታውቁ እንጂ እውነትን ስለማታውቁ አልጽፍላችሁም። ክርስቶስ አይደለም ብሎ ኢየሱስን ከሚክድ በቀር ውሸተኛው ማን ነው? አብንና ወልድን የሚክድ ይህ የክርስቶስ ተቃዋሚ ነው። ወልድን የሚክድ ሁሉ አብ እንኳ የለውም» (1ኛ ዮሐ. 2:21-23፤ ድ.ት.) በማለት አረጋግጧል። እንግዲያስ ኢየሱስን ከእግዚአብሔር አሳንሶ ማሰብም ሆነ ማመን የሐሰተኛው ክርስቶስ ፈለግ ተከታይ መሆን ነው።

የዘላለም ሕይወት

«ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ በሚታመን ሁሉ እግዚአብሔር በእርሱ ይኖራል፤ እርሱም በእግዚአብሔር ይኖራል» (1ኛ ዮሐ. 4:15፤ ድ.ት)።

«እግዚአብሔርም የዘላለምን ሕይወት እንደ ሰጠን ይህም ሕይወት በልጁ እንዳለ ምስክሩ ይህ፤ ነው። ልጁ ያለው ሕይወት አለው፤ የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ሕይወት የለውም» (1ኛ ዮሐ. 5:11-12፤ ድ.ት)።

«የእግዚአብሔር ልጅ እንደ መጣ፤ እውነተኛም የሆነውን እናውቅ ዘንድ ልቦናን እንደ ሰጠን እናውቃለን፤ እውነተኛም በሆነው በእርሱ አለን፤ እርሱም ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ነው» (1ኛ ዮሐ. 5:20-21፤ ድ.ት)።

ክርስትና ኢየሱስ እግዚአብሔር መሆኑን፤ ሞቱ እና ትንሣኤውም የምሕረት ማግኛ እና የዘላለም ሕይወት ዋስትና መሆኑን ያምናል። የኢየሱስ በመስቀል ላይ መሞት በኃጢአት ለረከሰው የሰው ልጅ ምትክ መሆኑን፤ ትንሣኤውም በእርሱ ይታመኑ ዘንድ ለረዳቸው ከሞት ወደ ዘላለም ሕይወት መሸጋገሪያ መሆኑን ያበስራል። ድነትም ያለ ድካም እግዚአብሔር በክርስቶስ በሠራው ሥራ ለሰዎች የመጣ ጸጋ መሆኑን ያምናል።

እስልምና ግን እንዲህ አይደለም። አንድ ሙስሊም እንደ ጻፈው፤ እስልምና ኢየሱስ እግዚአብሔር መሆኑን፤ እግዚአብሔርም ኢየሱስን ለሰዎች ስለ ኃጢአታቸው እንደ ላከው አያምንም በማለት

ዝርዝር ድርሳን ደርሷል። በሐተታውም፤ ኢየሱስ በመሠረቱ አልሞተም፤ ጠላቶቹ ያዘን ብለው የሰቀሉት ሌላን ሰው ነው፤ ኢየሱስ ግን በዚያን ሰዓት ወደ ሰማይ ዐርጓል፤ ከዚህም የተነሣ ስለ ኃጢአት ሞተ፤ ሞትንም አሸነፈ የሚባለው የተረት ተረት ነው ብሎታል።

ይህ ትምህርቱ ግን የእግዚአብሔርን ቃል ይጣረሳል። ጳውሎስ፤ «ነገር ግን ገና ኃጢአቶች ባለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና እግዚአብሔር ስለ እኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል» (ሮሜ 5:8) በማለት ያስተምራል። እስልምና የዘላለም ሕይወት ማግኛው መልካም ሰው ሆኖ መገኘት ነው፤ ሰው በመልካም ሥራው ቢተጋ ይድናል ይላል። ይህ ግን ሰው ሁሉ በኃጢአቱ እንዳለ አለመቀበል ነው። ክርስትና ሰው በኃጢአት መጸነሱንም ሆነ መወለዱን ያምናል፤ ክርስትና የእምነት አባቶችም እንኳን በኃጢአት ውስጥ እንደ ነበሩ ያረጋግጣል። ኖሳ በስካሩ (ዘፍጥ. 9:21)፤ አብርሃም በውሽቱ (ዘፍጥ. 20:2)፤ ዳዊት በዝሙቱና በግድያው (2ኛ ሳሙ. 11) ሁሉ ይነሣሉ። እስልምና ግን እኒህን ነቢያት በኃጢአት አይወቅስም።

መጽሐፍ ቅዱስ ግን የሰውን ባሕርይ ሲገልጽ ነቢያትም ሆኑ ሐዋርያት በኃጢአት የወደቁ እና ራሳቸውን ማዳን የማይችሉ እንደ ነበሩ ገልጿል። የዘላለም ሕይወት ምሥጢራቸውም በጉ ሥራቸው ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር ላይ መታመናቸው ብቻ መሆኑን አስረድቷል።

እስልምና ለዘላለም ሕይወት መሠረቱ አምስቱ ዐምዶች ናቸው ይላል። እነርሱም፦

1. ነቢዩ መሐመድ ከሆነለት ከአንዱ አላህ በቀር ሌላ አምላክ የለም።
2. በቀን አምስት ጊዜ ጸሎት ማድረስ።
3. ለድሆች መመጽወት።
4. በየዓመቱ በረመዳን ወቅት መጸም።
5. ከተቻለ እስልምና ወደተመሠረተበት መካ በመሄድ እና በቁርአን የተደነገጉትን ደንቦች በመታዘዝ የዘላለም

ሕይወት ይገኛል ይላሉ።

በመሠረቱ፤ እስልምና ሰው በኃጢአት ይወለዳል ብሎ ስለማያምን፤ የመዳን አስፈላጊነት ከግምት ውስጥ የለም። በምትኩ ግን፤ ለመንግሥተ ሰማይ ለመብቃት በእስልምና የተደነገጉትን ቀጥናዎች በታማኝነት መታዘዝ በቂ ነው።

የእግዚአብሔር ቃል ትእዛዛትን መፈጸም እግዚአብሔርን የማፍቀር መገለጫ፤ የመታዘዝም መሠረት መሆኑን እንጂ፤ የዘላለም ሕይወት ማግኛ መሆኑን አያስረዳም። ድነትን፤ «ጸጋው በእምነት አድኗችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤ ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም» (ሕፌ 2:8-9) በማለት ያጸናል።

ፍቅር

ፍቅርን በተመለከተ ኢየሱስን እና ነቢዩ መሐመድን በማነጻጸር ማመላከቱ በቂ መረጃ ሊሆን ስለሚችል፤ በእነርሱ ላይ ይተኮር።

መጽሐፍ ቅዱስ በዝሙት ላይ የተያዘች ሴት ታሪክን ይነግረናል። ያዥዎቿ ወደ ኢየሱስ አምጥተዋት በሕጉ መሠረት በድንጋይ ተወግራ ትሙት የሚል ሙግት አነሡ። በዚህ ጊዜ የኢየሱስ ምላሽ «እኔም አልፈርድብሽም፤ ሂጂ ከአሁንም ጀምሮ ደግመሽ ኃጢአት አትሥራ» (ዮሐንስ 8:11) በማለት ነበር ፍቅሩን የገለጸላት። በዝሙት ምክንያት የጸነሰችው ሴት ወደ ነቢዩ መሐመድ በመጣች ጊዜ የነቢዩ ትእዛዝ ሴቷ እስክትወልድ ድረስ ጥሩ መስተንግዶ ተደርጎላት፤ ከወለደች በኋላ በድንጋይ ተወግራ ትሙት የሚል ነበር፤ ሆኗልም።

ኢየሱስ ስለ ኃጢአተኞች በመሞት ፍቅርን ገለጸ። ነቢዩ መሐመድ ኃጢአተኛውን በመግደል መፍትሔ መስጠትን መረጠ። ክርስቶስ በመሞት ፍቅርን ገለጸ፤ ተከታዮቹም ክርስትና እየተስፋፋ በነበረበት የመጀመሪያዎቹ ሦስት መቶ ዓመታት የኢየሱስን የፍቅር ወንጌል በየአገሩ እየገለጹ፤ ተሰደዱ፤ ተገደሉ፤ ይህንንም በውዴታ እንጂ በማስገደድ አልፈጸሙም። የእስልምና መነሻ ጉዞ ደግሞ በሰላም ለእስልምና እጅ መስጠት ስለሆነ፤ በአንገት ላይ ሰይፍን በማሳረፍ ማስለም ዋነኛው መርህ ሆነ፤ በዚህም የጦርነት ዘመቻ

መላውን አረብ ተቆጣጠረ። ይህ ግን ሁሉ የክርስትና እምነት ተከታይ በታሪኩ ሁሉ ሰላማዊ ነበር የሚል ማጠቃለያን አያመጣም። በዚህ የመስቀል ጦርነቶች ከክርስትና የፍቅር ዓላማ ውጭ ተካሂደዋል። በትይዩም፣ ሁሉ መስሊምም ጦርነት ናፋቂ፣ ግድያን መፍትሔ አድርጎ ወሳጅ እንዳልሆነም ልብ ማለቱ ተገቢ ነው። ግና የየእምነቶቹ መሠረት ይህን ይዟል። ፍቅር በመሞት፣ ፍቅር በመግደል።

የንስሐ ምዕራፍ ተብሎ በሚጠራው (አልተወሳህ) ክፍል 10 ቁጥር 5፣ «የተከበሩትም ወሮች ባለቁ ጊዜ አጋሪዎቹን በአገኛችሁባቸው ሥፍራ ግደሉዋቸው፤ ያዟቸውም ክባቸውም።»

(Then, when the sacred month's have passed, slay the idolaters wherever you find them, and take them (captive) and besiege them) Surahlx Al-mhadinah ይላል።

አጋሪዎች የተሰኙት ይሁዶችና ክርስቲያኖች ወይም ከእስልምና ወደ ክርስትና የተመለሱ ሰዎች፤ ወይም መስሊም ያልሆኑትን ሁሉ ሊጠቀልል ይችላል። ይህን ደግሞ ግልጽ የሚያደርግልን የቁርአን ክፍል፣ ከዚሁ ምዕራፍ በቁጥር 29 ላይ የሚገኘው ነው። «ከነዚህ መጽሐፍን ከተሰጡት ሰዎች እነዚያን በአላህና በመጨረሻው ቀን የማያምኑትን አላህና መልእክተኛው እርም ያደረጉትንም እርም የማያደርጉትንና እውነተኛውንም ሃይማኖት የማይቀበሉትንም እነርሱ የተዋረዱ ኾነው ግብርን በእጆቻቸው እስከሚሰጡ ድረስ ተዋጉዋቸው።» (Fight against such of those who have been given the scripture as believe not in Allah nor the last day and forbid not that which Allah hath forbidden by his messenger, and follow not the religion of truth, until they pay the tribute readily, being brought low.) surah ix Al- mandinah በማለቱ አጠቃላይ ነጥብ መውሰድ ይቻላል።

በተጨማሪም፣ ጋብቻንና የቤተሰብ ተቋምን በሚመለከት ክርስትና እና እስልምና ለየቅል ናቸው። ኢየሱስ ፍቺን ኮነ። ጋብቻም የእድሜ ልክ መሆኑን አስተማረ። «እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው... ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን

ፈትቶ ሌላዬቱን የማያገባ ሁሉ ያመነዝራል የተፈታችውንም የማያገባ ያመነዝራል» (ማቴ. 19:3-9) አለ።

በላቂውን የባልና ሚስትን ግንኙነትም አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስ ባል ሚስቱን እስከ ሞት ድረስ እንዲወዳት አዘዘ (ኤፌ. 5:25)። በእስልምና ሕግ ውስጥ ግን ባል ሚስቱን እንዲቀጣ፣ እስከ አራት ሴቶች እንዲያገባ፣ የሚፈታም ከሆነ፣ ልጆቹን ለራሱ አስቀርቶ እንዲያባርራት ይፈቅዳል።

እነዚህን ነጥቦች ሳነግሣ በሁለቱ የሃይማኖት ተከታዮች ዘንድ ጥላቻን ለመፍጠር ወይም ደግሞ በታሪክ ውስጥ የሆኑትን ያለ-መግባባትና የውጊያ ዘመኖች ዛሬም ግምት እንዲገቡ ለማድረግ አይደለም። የክርስትና ፈርጥ፣ በክርስቶስ የተሠራው ሰዎችን የመውደድ ሥራ፣ ለሁሉ ግልጽ ሆኖ እንዲታይ ነው። ሰዎች ሁሉ የሰላምንና የፍቅርን መሠረት በመግባባት ሊረዱት ይገባል። በተጨማሪም፣ አላህ የኢየሱስ ክርስቶስ አባት እንዳልሆነ መረዳትም ሌላው ነጥብ ነው። እነዚህን በአግባቡ መረዳት ተቀራርቦ ለመወያየትም ሆነ ለመመካከር ይረዳል።

አገባቢዬ ሆይ፣ የኢየሱስ ክርስቶስን ፍቅር ለምን ለአፍታም ቢሆን አታስበውም? እርሱ ስለ አንተ ሞተ፤ ሞትንም አሸንፎ ተነሣ፤ ብታምነው የዘላለም ሕይወት የአንተው ነው።

ጸጋ በሰው ሁሉ አፍ ቀልሎ የተገኘ ቃል

በአብያተ ክርስቲያን ዙሪያ ቃሉ ሳይጠራ ውሎ የማያድረው ጸጋ ነው። ሁሉም፡- የእስትንፋሱን ያህል፡- «በጸጋው ነው የቆምኩት»፣ «ጸጋው ነው ያዳኝኝ»፣ «ጸጋው ይበቃኛል»፣ «ጸጋው ባይኖርማ...»፣ «በጸጋ ላይ ጸጋ»፣ «የወንጌሉ ጸጋ»፣ «የጸጋውም ወንጌል» የሚሉት ጸጋ-አቀፍ አባባሎች ትናንትም ዛሬም፣ ሁሉም ሲባሉ ይሰማሉ፤ ከዚህም የተነሣ ጸጋ የቤተ ክርስቲያናት መለያ ሆኗል።

ይሁዳ መጽሐፍ 3 ሦስት ላይ፣ «ወዳጆቼ ሆይ! ስለ ጋራ

ደህንነታችን ልጽፍላችሁ በብርቱ ፈልጌ ነበር፤ አሁንም በማያዳግም ሁኔታ ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ስለ ተሰጠው እምነት በብርቱ እንድትጋደሱ ለመምከር ልጽፍላችሁ ግድ ሆነብኝ» በማለት በዘመኑ እየሰረጉ የገቡትን የስሕተት ትምህርቶችንና ልምምዶቻቸውን ለማስወገድ አንባቢዎቹን ስለ ተሰጣቸው እምነት በብርቱ እንዲጋደሱ የተጠንቀቁ መልእክቱን ያደረሰው ከጅማሬው በአንደኛው መቶ ክፍለ ዘመን ነበር።

ዛሬ በሃያኛው መቶ ክፍለ ዘመን ደግሞ የእግዚአብሔር አሳብ ሳይቀየር ያው ይሁዳ ምክሩን ለእኛው ይለግሰናል፤ ለዚህ ትውልድ ዘመነኞች። እኔ ምክሩን ልታዘዝ ስለ ወሰንኩ፤ እናንተን አንባቢ ወዳጆቼን ላነሣሣ ፈለግኩኝ፤ ትኩረቴ ባንድ ነጥብ ላይ ይጻፋል፡- እርሱም ጸጋን በአንደበታችን ላይ መላልሰን ከማለታችን ባሻገር ዘልቀን የጸጋን ምንነት በሙልዐት ተረድተን ይሆንን? የሚል ነው፤ ፍላጎቴ ይህን ብቻ ለማመላከት ነውና አብረን እናንብብ። ጸጋን ቅዱሳት መጻሕፍት በስምምነት የሚፈቱበት ፍቺ፡-

«ምሕረት የማይገባው ሰው እግዚአብሔር በቸርነቱ የማረበት፤ ያለምንም ቅድመ-ሁኔታ ሰውን ገንዘቡ ያደረገበት፤ ከሰው ማንነት የተነሣ ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔርነቱ የመነጨበት፤ ሰው ሳይለምን፤ ሳይደክም፤ ወደ ሰው የደረሰ፤ ይሁንልህ ያለለትን ሳይመልሰው ያጸናበት ስጦታ ጸጋ ተብሎ ተጠርቷል። ይህም ጎልቶ፤ ፈክቶ፤ የተገለጸው፤ እግዚአብሔር በክርስቶስ ሕይወት ውስጥ በሠራው ሥራ ሲሆን፤ ይህንን ሥራ በሰው ሕይወት ውስጥ ለውጤት ያበቃው መንፈስ ቅዱስ ነው።»

ከፍቺው የጸጋን ምንነት ለመነሻ ያህል እንዲህ ስንመለከት፤ አያይዘን ደግሞ እንዴት ጸጋን ገልጸውት እንደ ነበር መጥነን እንግለጽ፡-

ማንም ሰው የራሱን ቅድመ-አሳብ (preconceived prejudice) ወይም ግላዊ እምነቱን ይዞ ንባቤን እያነበበ የሚተረጉምብኝ ካልሆነ በቀር፤ የጸጋን መልእክት ኢየሱስና ሁሉም የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች ሰብከውታል፤ አስተምረውም ጽፈውበታል። ይህ ደግሞ የአዲስ ኪዳን አጠቃላይ መልእክት ጸጋ ብቻ መሆኑን አብስሯል።

የወንጌል ማዕከላዊ ጭብጥ፤ «የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወቱን አሳልፎ ሰጠ፤ የክብረ ደሙንም ደካሞችና ተስፋ ቢሶች ለሆኑ ኃጢአተኞች አፈሰሰ፤ እኒህም ኃጢአተኞች በየገዛ ዘመናቸው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ከኃጢአት ባርነት ይላቀቃሉ፤ ይህም የሚሆነው የምስራቹን ቃል ሰምተው መንፈስ ቅዱስ እንዲጸጸቱ ስለ ኃጢአታቸው ሊወቅሳቸው ነው።» የሚለው ዋነኛውና ብቸኛው መልእክቱ ነው።

ይህ ደግሞ የተገለጠበት ቀዳሚ ወንጌል የማቴዎስ የመጀመሪያ ምዕራፍ ነው፤ «እርስዎም ወንድ ልጅ ትወልዳለች እርሱ ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ስለሚያድን ስሙን ኢየሱስ ትለዋለች» (ማቴ. 1:21) በማለት ያበሥራል፤ በዚህም የተስፋ ቃል ኢየሱስ የራሱን ሕዝብ ሊያድን እንደሚመጣ ያሳውቃል። በሉቃስ 2:34ም ስምዖን ከባረካቸው በኋላ በተለይ የሕፃኑን እናት ማርያምን እንዲህ አላት፤ «እነሆ፤ ይህ ሕፃን በእስራኤል ውስጥ ለብዙዎቹ የመጥፋት ለብዙዎቹ ግን የመዳን ምክንያት ይሆናል፤ እርሱም ብዙዎች የማይቀበሉት ምልክት ይሆናል። ይህ የጸጋ ምንነት ለብዙዎቹ ግን የመዳን ምክንያት ይሆናል» በማለቱ ሊድኑ የተገባቸው በእግዚአብሔር ለኢየሱስ እንደ ተሰጡ ወይም እንደ ታወቁ ያረጋግጣል።

በዚሁ በማቴዎስ ወንጌል በምዕራፍ 11:25-27 ኢየሱስ ጸጋን ሲገልጸው የእግዚአብሔር መለኮታዊ እጅ የሚያርፍበት ሁነኛ መለያ ያደርገዋል፤ «የሰማይና የምድር ጌታ የሆንህ አባት ሆይ! ይህንን ነገር ከጥበበኞችና ከአዋቂዎች ሰውረህ ለሕፃናት ስለ ገለጥክላቸው አመሰግንሃለሁ። አባቴ ሆይ! ይህን ለማድረግ የእንተ በጎ ፈቃድ ሆኖአል። አባቴ ሁሉን ነገር ሰጥቶኛል ከአብ በቀር ወልድን የሚያውቅ ማንም የለም እንዲሁም ከወልድ በቀር አብን የሚያውቅ የለም፤ ማንም ወልድ ሊገልጥለት ካልፈቀደለት በቀር አብን ሊያውቅ አይችልም» በማለት ጸጋ የእግዚአብሔር የልዕልናው ብቸኛ መገለጥ መሆኑን ያስተምራል።

ከእነዚህም ሌላ ኢየሱስ ክርስቶስ የጸጋን አስተምህሮ የገለጸበትን እውነት በአግባቡ ያስተላለፈልን ወንጌላዊው ዮሐንስ በምዕራፍ 6 ላይ ኢየሱስ 5000 ሰዎች በማብላቱ፤ ብዙ ሕዝብ ከመጥገቡ የተነሣ ተ

ከትለውት ነበር። ሕዝቡ የኢየሱስ መንፈሳዊ ትምህርት ሳይሆን የሆድ ጥያቄያቸው ምላሽ ማግኘት ብቻ ነበር እንዲከተሉት ያደረጋቸው። በዚህ ወቅት ኢየሱስ ከሰማይ የተላከ እውነተኛ እንጀራ መሆኑን ነገራቸው፤ ላመኑበት ሕይወትን ሊሰጥ ከእግዚአብሔር እንደ ተላከ አሳውቃቸው። «አብ የሚሰጠኝ ሁሉ ወደ እኔ ይመጣል ወደ እኔ የሚመጣውንም ወደ ውጪ አላባርርም፤ ምክንያቱም እኔ ከሰማይ የወረድኩት የላከኝን ፈቃድ ለማድረግ እንጂ የራሴን ፈቃድ ለማድረግ አይደለም፤ የላከኝ ፈቃድ ከሰጠኝ ሁሉ አንድ እንኳ ሳላጠፋ በመጨረሻው ቀን እንዳስነሣ ነው» (ዮሐንስ 6:37-39)። የጥሪው ባለቤት ስላልሆኑ ሰዎች ደግሞ ሲናገር፦ «እነዚህ እግዚአብሔርን ለመረዳትም ሆነ የእግዚአብሔር ለመሆን ምንም ዓይነት አቅም የላቸውም» በማለት፤ «የላከኝ አብ የሰጠው ካልሆነ በቀር ወደ እኔ መምጣት የሚችል ማንም የለም» በማለት በትምህርቱ ዘለቀ (ዮሐንስ 6:44)።

የሐዋርያት ሥራንና የአዲስ ኪዳን መልእክቶችን ብንዳስስ ጸጋን የገለጹበት መግለጫ ከኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት ጋር የሚስማማ ነው። ጥቂቱን እነሆ፦ ሐዋርያው ጳውሎስ በአንጾኪያ ላሉት ክርስቶስን በሰበካላቸው ጊዜ ተቃውመውት ነበር፤ እርሱ ግን ያንኑ ወንጌል ተስፋ የሌላቸው ወደ መሰሉት አሕዛብ ዞሮ ሰበከው የሰሙት ደግሞ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ ሊሠራ ያለውን አይተው ተደነቁ፤ መደነቅ ብቻ አይደለም ጸሐፊው ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ 13:48 ላይ እንደ ገለጸው፤ «አሕዛብ ሰምተው ደስ አላቸው የእግዚአብሔርንም ቃል አከበሩ፤ ለዘላለም ሕይወትም የተዘጋጁ ሁሉ አመኑ» አላቸው፤ ይህም የእግዚአብሔር ቅድመ-ውሳኔና ዝግጅቱን በጸጋ ሊድኑ ባሉት ላይ እንደ ሆነ ያስረዳል።

አሥራ አራቱን የጳውሎስ የአዲስ ኪዳን መልእክቶችን በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ላይ ተደግፎ የጻፈው ጳውሎስም የጸጋን ምንነት በአግባቡ በማስተዋወቅ ዋነኛ ተጠሪ ለመሆን በቅቷል። ለዚህ ደግሞ ሮሜ ምዕራፍ ዘጠኝ አልያም ኤፌሶን ምዕራፍ አንድን መመልከቱ በቂ ነው፤ እኒህ ምዕራፎች ጸጋ ሰው ሊቋቋመው የማይችለው ብቸኛው የእግዚአብሔር ሥራ መሆኑን ያስረዳሉ።

ያዕቆብ በምዕራፍ 2:5 ላይም «የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ!

ስሙ እግዚአብሔር በእምነት ሀብታሞች እንዲሆኑና ለሚወዱት ተስፋ የሰጣቸውን መንግሥት እንዲወርሱ የዚህን ዓለም ድሆች አልመረጠም?» በማለት የእግዚአብሔር ጸጋ ምንነት በምርጫው ላይ መመርኮዩን ያስተምራል።

ጴጥሮስ በቀዳሚ መልእክቱ ላይ፤ «አናንተ ግን ከጨለማ ወደ ሚያስደንቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእግዚአብሔርን አስደናቂ ሥራ እንድታውጁ የተመረጠ ትውልድ፤ የንጉሥ ካህናት፤ እግዚአብሔር ለራሱ ያደረጋችሁ ቅዱስ ሕዝብ ናችሁ» (1ኛ ጴጥ. 2:9) በማለት ጸጋን በምርጫው ውሳኔና በጥሪው ድንቅነት ላይ ይመሠርታል።

ሐዋርያው ዮሐንስም 1ኛ ዮሐንስ 4:19 ላይ፤ «እግዚአብሔር አስቀድሞ ስላፈቀረን እኛም እናፈቅረዋለን» በማለት ከእግዚአብሔር ለመወለድ ዋነኛ ምክንያትና የመዳን መንስኤ የሆነው ራሱ እግዚአብሔር ብቻ እንደ ሆነ ይገልጻል።

እኒህ እንግዲህ የሚጠቁሙን ቁም ነገር ኢየሱስ ክርስቶስም ሆነ ሐዋርያቱ ገና ከጅምሩ ጸጋን በአግባቡ የአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያናት እንዲረዱት ማስተማራቸውን ነው። ርእሱ ይበልጣል ተግባራዊ እንዲሆንልኝ በየዘመኑ የእግዚአብሔርን ሥራ ገልጠው ያለፉትን የወንጌሉ አገልጋዮች ጸጋ እንዴት እንደ ገለጹት አሁንም መጥኜ በማስረዳት እደመድማለሁ።

ታዲያ እነዚህን ሰዎች ሳነሣ አንባቢው እነርሱን ከአዲስ ኪዳን ጽኑ የጸጋ መልእክት ጋር የተወዳደሩ ወይም ለእግዚአብሔር ቃል ማጽኛ ለማድረግ ለማካካሻ እንዳቀረብኳቸው አድርጎ እንዳይቆጥርብኝ ከወዲሁ አሳስባለሁ።

እነርሱን የፈለግኩት ከሁለኛው ደረጃ ሊነሡ ከሚገባቸው የታሪክ እማኞች ውስጥ በማድረግ ከጥንት ጀምሮ የጸጋን ምንነት የተረዱ ሰዎች ያሉበት እውነት ዛሬም ይህን ያስተዋሉ ሌሎች ሰዎች ቢገኙ እንደ ተሳሳተ ትምህርት፤ አሊያም እንደ እንግዳ እውነት ሊቆጠር አለመገባቱን እንደሚያስረዱ እማኞች አድርጌ ስላመንኩባቸው ነው፤ እንደ አሜሪካዊው መጋቢ ቶም ሮስ እኔም የማነሣቸው ከዚሁ ዓላማ አኳያ ብቻ ነው።

በእምስተኛው ክፍለ ዘመን ፔላጂየስ (Pelagius) የእግዚአብሔርን ሉዓላዊ ጸጋ በመካድ የራሱን ትምህርት አስተማረ፤ ዴቪድ እስቲል

ባስተማረው ላይ እንዲህ ብሎ ጽፎበታል፡-

«ፔላጅየስ፡- የሰው ልጅ ባሕርይ በኃጢአት አለመበከለን አስተማረ፤ የአዳም ኃጢአት በመተላለፍ በሰው ሁሉ ዘንድ በመድረስ ሁሉን የሚበክል ሳይሆን፤ የኃጢአት ጣጣ ራሱን አዳምን በተናጠል የሚያስጠይቅ ነው አለ፤ ስለሚወለዱም ሕፃናት ሲናገር፡- ሕፃናት ልክ አዳም ከውድቀት በፊት በነበረው የንጽሕና ደረጃ የሚገኙ ፍጥረቶች ናቸው፡፡ ማንም ሰው የፍጹም ነጻ ፈቃድ ባለቤት ስለሆነ፤ በዘመኑ ለሚያጠፋቸው ጥፋቶች የወንጌልን ስብከት በመሰማት ሊያምንና የእግዚአብሔርን ሕግጋት ያለ ችግር ሊፈጽም የሚችል ነው» አለ፡፡

የካቶሊክ የሥነ መለኮት መምህር የሆነው አውግስቲን (Augustine) ግን የፔላጅየስን ትምህርት፡- «ከእውነቱ የራቀ መናፍቅነት» መሆኑን አስተማረ፤ በትንታኔውም፤ «ሁሉም ሰው በኃጢአት ምክንያት ለእግዚአብሔር በየትኛውም መንገድ በገዛ ፈቃዱ ምላሽ አይሰጥም፤ ይህም የሆነው በመንፈሱ መት በመሆኑ ነው፤ መትነቱ ከእግዚአብሔር የተለየ አድርጎታል፤» በማለት አጠንክሮ አስተማረ፡፡ ሰዎች ለደኅንነት ቢበቁም ለዚህ የበቁት እንደ ፔላጅየስ ከራሳቸው ነጻ ፈቃድ የተነሣ ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር ነጻ ጸጋ የተነሣ መሆኑን አበክሮ በሰው ዘር ሁሉ ኃጢአት መኖሩን አሳለበ፡፡

ከፔላጅየስ በኋላም የተነሣ ሌላ የሐሰት ትምህርት ነበር፡፡ የዚህ ደግሞ አብቃይ ሲሳን (Cassian) ይባላል፤ ይህ ሰው በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የዘራው የደኅንነት የሥነ መለኮት አቅጣጫ ከፊል ፔላጂየስ (Semi-Pelagianism) እየተባለ ይጠራል፡፡ ትምህርቱ ከፊል ከአውግስቲን፤ ከፊል ደግሞ ከፔላጂየስ ተወስዶ የተቀየጠ ነው፡፡ ሲሳን የሚለው እንዲህ ነው፡፡

«የአዳም መተላለፍ ኃጢአት በሰው ልጆች ሁሉ ላይ ተላልፏል መተላለፉም ያመጣው ጣጣ ሰው ሁሉ የእግዚአብሔር ክብር እንዲጎድላቸው ማድረግ ነው፤» ካለ በኋላ፤ «ዓለም አቀፋዊ ጸጋ ለሰው ሁሉ ተዘጋጅቷል፤ ያንንም ያለምንም መከልከል እያንዳንዱ ሰው በነፃ ፈቃድ በመጠቀምና ግላዊ ውሳኔ በማድረግ ደህንነትን

የራሱ ሊያደርገው ይችላል» ይላል፡፡ ይህንን ግን የፕሮቴስታንት ከፊል ተሐድሶ አራማጅ ከሆኑት ብዙዎቹ ከመንገዱ የወጣ ዋንኛ ስሕተት በማለት ጠርተውታል፡- ለዚህም

ጄ. አይ ፓከር (J. I. Packer) እንዲህ በማለት ጽፈዋል፡-

በተሐድሶ ዘመን የነበሩት የፕሮቴስታንት መሪ የሥነ መለኮት አዋቂዎች እርስ በርሳቸው እዚህ ግባ በማይሉት የልዩነት አሳብ ላይ የቆሙ ቢሆንም፤ ካንድ መሠረታዊ እውነት ላይ ግን ሁሉም በጋራ እንደ አንድ ሰው ሆነው ቆመዋል፤ ያም፡- ኃጢአት ሰውን አቅመ ቢስ አድርጎ ካሽመደመደው፤ ለመዳን ከእግዚአብሔር ሉዓላዊ ጸጋ በቀር ምንም ተስፋ የለውም በሚለው እውነት አልተለያዩም፡- ክርስትና የመዋጀት፤ በእግዚአብሔር የመቀደስ ውጤት እንጂ፤ በራስ ውሳኔ እና መልካምነት ሊሆን የማይችል ሕይወት ነው፤» በማለትም ተንትነዋል ይላሉ፡፡

ፓከር በተሐድሶ ዘመን የነበሩት እንኳ ለእግዚአብሔር ሉዓላዊ ጸጋ በአንድ ቆመው እንደ ነበር ሁሉ፤ በየዘመኑ ታማኝ ቅሬቶች ሆነው ያለፉ ባሻቲስቶችም የቤተ ክርስቲያን ጸጋን በመግለጽና በመኖር ለመቆማቸው ታሪክ ጸሐፊው ጃሬል (W. A. Jarrell) እንዲህ ከትበዋል፡-

«በእግዚአብሔር ምርጫ በማመን፡- ይህንን አስተምህሮ ደፍረው በመስበክ ባሻቲስቶች ቀዳሚ ናቸው፡፡ ብዙ የመድረክ ስብከቶቻቸው ሮሜ ምዕራፍ ዘጠኝን ክሌሎች ቅዱሳት መጻሕፍት ጋር አጣጥመው ማቅረብ ነበር፤ በሁኔታዎችም ላይ ያልተመሠረተውን የእግዚአብሔርን የቅድመ-ውሳኔ ድንጋጌን እግዚአብሔርን የማመስገኛ በራቸው አድርገው ይሰብኩ ነበር» ይላሉ፡፡

ጃሬል እንዲህ ላሉላቸው ወገኖች፡- ሳሙኤል ሞላንድም አጠቃላይ የታሪክ ጉዞአቸውን እንደሚከተለው ተንትነዋል፤

ከሐዋርያት በኋላ የእነርሱን ፈለግ ተከትለው ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝ እንዴት እንደ ሆነ የሚያስተምሩና የሚሰብኩ ጥቂት ታማኝ አገልጋዮች ነበሩ፤ የእነርሱ መልእክተኞች እስከዚህ ዘመን እየሰበኩ ያደረሱት መልእክት እግዚአብሔር

ከታላቅ ፍቅሩ የተነሣ መረጠን፤ የፍቅሩም ወደር-የለሽነት በኃጢአት ፍጹም ምውት የሆነው (totally deprived) ሰው ለመዳን በምሕረቱ መወሰኑ ነው፤ የተመረጡትም ከገዛ ከእምነታቸው፣ ከበጎ ተግባራቸው፣ አልያም ከቅድስናቸው የተነሣ ሳይሆን፣ ከእርሱነቱ የተነሣ በጸጋው ስለ ሆነላቸው፣ እነርሱ በማመስገን መኖር ድርሻቸው ሆኖ ይኖራሉ። ይህንን የጸጋ ሥራም በመግለጣቸው እስከ ዛሬ ድረስ በዓለም ላይ የተቃዋሚዎቻቸውን የግፍ መከራ እየተቀበሉ አሉ።»⁴ ብሎላቸዋል።

ሜኖ ሳይመንስ (Menno Simons) በገዛ ዘመኑም በጸጋው ተደግፈው የጸጋን ምንነት ከእግዚአብሔር የተነሣ ስለ ተረዱት ሕዝቦች ሲጽፉ፡-

«አ ጌታ በዘላለማዊ ፍቅርህ ወደድከን፤ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት መረጥከን፤ ያለነቀፋ አቁመህ በፊትህ ቅዱስ አደረግከን፤ ይህንንም በማድረግ ምሕረትን በእኛ ላይ ገለጽክ፤ ታማኝ አገልጋይህ ጳውሎስ የአንተ ድርሻ የሆነውን የመምረጥን ጉዳይ እያነጻጸረ ሲገልጥም፤ ኤሳውን፤ ፈርዖንን፤ እና እስራኤልን እያነሣ አስተማረን፤ ይህንን ደግሞ ያደረገው ከእኛ የተነሣ ታከናውናለህ እንዳንል፡- መመኪያችን አንተን ብቻ አድርገህ፤ አንተን እንድናከብር ስለሆነ፤ በእውነት እናመሰግንሃለን»⁵ ይላሉ ሲል ዘርዝሯል።

ከዚህ ግርድፍ ዝግጅቱ የመጨረሻ የማደርገው እማኝ ሲ. ኤች. ስፐርጀን (C. H. Spurgeon) ይሆናል፤ ይህ የእግዚአብሔር ሰው የጸጋን ምጡቅነት አስፋፍቶ ሲያብራራ ያለው እንዲህ ነው፡-

ሲ. ኤች. ስፐርጀን የካቶሊካውያኑና የኦርቶዶክሳውያኑ የመነሻ መናፍቅነት በማያሻማው በእግዚአብሔር መልእክቱ ላይ መጨመር መቀነሳቸው ነው፤ የእግዚአብሔር የሆነውን መዋጀት ለመቀበል ሲቸገሩ ይመቻቸው ዘንድ እንደ ራሳቸው መረዳት የሰውን ሥራ በክርስቶስ ያለቀ ሥራ ላይ ለጠፉ፤ ይህ ነው ከመስመሩ ውጪ ያስባላቸው፤ ስጦታ የሆነው ጸጋ ግራ የገባቸው ለመቀበል እንኳ እጅ እንዳላቸው እስከማይገነዘቡ ድረስ ማስተዋል ተሳናቸው፤ እኔ ግን

በዘመኑ አጠራር ካልቪኒስቱ ቢሉኝም ተቀብዬው ለመጠራት ዝግጁ ሆኛለሁ፤ ጸጋ «ካልቪንዝም» ወንጌል የአንድ እውነት ሦስት መጠሪያዎች ሆነውልኝ እግዚአብሔር መረጠኝ፤ አሳቡን ላይቀይር አጸናኝ፤ ጥሪዬ ለዘላለም ነው፤ ይህን እየሰበክሁ እሞታለሁ፤ ለዘላለም ሕይወት የተዘጋጁትም በስብከቱ ቀን መጠራታቸውን ያጸናሉ፤ ከዚህም የተነሣ ሁሉ ጸጋውን እየገለጽኩ እግዚአብሔርን እያመሰገንኩ እናገራለሁ። የዘወትር ንግግሬ ነበር» ይላል።

ስፐርጀን በእውነት ላይ ቆሞ፤ ላይሽቅጥ በጽናት ጸጋን ገልጦ እንዳገለገለ ሁሉ፤ የመናፍቅነት እርሾ በአንዳንዶች ዘንድ ሰርጎም እንደ ነበር ጆን ሪሲንገር (John Reisinger) በመጽሐፍ ቅዱስ የመጥምቃውያን ኅብረት (Bible Baptist Fellowship) ውስጥ ታዋቂ ሰባኪ የነበረውን የነሐል ስሚዝ (Noel Smith)ን ትምህርት ተጠንቀቁ በማለት እንዲህ ያስተዋውቅበታል፡-

«በቃሉ የተገለጸውን እግዚአብሔርን ማወቅ ማለት እግዚአብሔር ያለውን እንደሚፈጽም አምናለሁ ማለት ነው።» ይላል ስሚዝ፤ አስከትሎም፤ «እኔ በስብከቱ ሁሉ ሰዎችን ሁሉ እግዚአብሔር ያድናል፤ ብዬ አስተምራለሁ፤ ለዚህም መሠረቱ ሥላሴ በጋራ ሆነው የተሰማሙበትን ብይን እንደሚጠብቁ ስለማምን ነው፤ መቼም ቢሆን ሰዎች ሁሉ እንዳይጠፉ የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑ የጸና ጉዳይ ነው፤ ከዚህም የተነሣ የሥላሴ የዘወትር ተግባር እድሜ፤ ፊት፤ ቀለም ሳይለዩ ሁሉም ይድናሉ፤ የክርስቶስ ሞት ለሁሉም ሕይወት ይሆናል፤ እንዲህም ካልሆነ በሦስትነት አንድነት የተላለፈ የእግዚአብሔርን ውሳኔ ራሱ እግዚአብሔር ሻረው እንደ ማለት ነው፤ ምናልባት ኃጢአተኞች ወደ ገህነም ቢወርዱ፤ የመውረዳቸው መንሥኤ የእግዚአብሔርን ጥረት ሁሉ በማበላሸታቸው እግዚአብሔር ሊያተርፋቸው አልቻለም።» በማለት፤ የእግዚአብሔርን ልዑልነት፤ አዋቂነትና ቻይነቱን በትምህርቱ እንደሚፈታተን ተሰምርበታል፤ ስሚዝ ምሕረት እግዚአብሔር ለወደደው ማድረጉን ረስቶ የጣረ፤ የጋራ ሊያገኘው እንደሚችል ይተርታል። ይህ ግን የጸጋ የመግለጫ ትምህርት አይደለም፤ ማከፋፈያ እንጂ።

እንግዲህ ለመዋያ መነሻነት ያዘጋጀሁትን ይህን ጽሑፍ የምደመድመው እንዲህ ብዬ ነው፤ የክርስቶስ እንደ መሆኔ መጠን፤ እውነትን እናገራለሁ እንጂ አልዋሽም፤ በመንፈስ ቅዱስ የሚመራው ገሊናዬም እንደማልዋሽ ይመስክርልኛል. . . ርብቃ የነገድ አባታችን ከሆነው ከይስሐቅ መንታ ልጆችን በፀነሰች ጊዜ የእግዚአብሔር ምርጫ በሥራ ሳይሆን በጥሪ መሆኑን ለመግለጥ ሁለቱ ልጆች ከመወለዳቸውና ክፉ ደግ ከማድረጋቸው በፊት እግዚአብሔር ርብቃን፤ «ታላቁ ለታናሹ ተገዢ ይሆናል» አላት። ይህም ያዕቆብን ወደድሁ ጌሳውን ግን ጠላሁ ተብሎ እንደ ተጻፈ ነው። እንግዲህ ምን እንላለን? እግዚአብሔር ያዳላል ማለት እንችላለን? እግዚአብሔር ምሕረት ነው. . . (ሮሜ 9:1፤10-17)። ይህንን ያለው ደግሞ እግዚአብሔር ነው። እንግዲህ እንደ መነሻ ትርጉሙ የእግዚአብሔርን ጸጋ አንቀበል ብንል፤ «አንተ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ለመከራከር ምን መብት አለህ? የሸክላ ዕቃ ሠራውን ለምን እንዲህ አድርገህ ሠራሽኝ ሊለው ይችላለን? ሸክላ ሠሪ ከእንድ ዓይነት የሸክላ ዕቃ አንድን ዕቃ ለክብር ሌላውንም ዕቃ ለውርደት አድርጎ ለመሥራት መብት የለውም?» (ሮሜ 9:20-21) በማለት ይጠይቃል፤ ምላሻቸው ምን ይሆን? ጸጋ በአፋችን ላይ ብቻ የሚንከባለል ተራ ቃል ከሆነ፤ በዚህ እውነት ላይ ተቃዋሚ በመሆን መነሣት አይቀሬ ነው፤ ተስማሚ ከሆኑ ደግሞ፤ ለመጻፍ ያነሣሣኝ ጭብጥ ግቡን መታ ማለት ነው።

ዋቢ መጻሕፍት

1. Steel, David N. and Thomas, Curtis C. *The Five Points of Calvinism*, (Philadelphia, PA: The Presbyterian Reformed Publishing Co. 1979), p.20.
2. Ibid, p.21.
3. Jorrell, W. A. *Baptist Church Perpetuity* (Dallas, TX 1894), p. 139.
4. Moreland, Sauer, *The Churches of the Valley of Piemont* (For Smith, AR. Franklin Printing Co.1955), p. 113.
5. Simons, Menno, *The Complete Writings of Menno Simons*

(Scottsdale, AZ: Herald Press, 1956), p.76.

6. Spurgeon C. H. *The Early Years* (London: The Banner of Truth Trust, 1962), p.108.
7. Resinger, John, *The Sound & Grace*. February, 1990, p.9.
8. Tomross, *The Abonded Truth*.

እንባቢያን እና ጆን ቡንያን

በአዛውንቱ ዳኛ ፊት የቆመው እስረኛ ጆን ቡንያን ይባላል። ይህንን ሰው፤ «ባለፈው ምሽት በገበሬው ቤት ስትሰብክ መያዝህን ታውቃለህ? ይህ ደግሞ የመንግሥትን ሕግ መተላለፍ ነው፤ ይህንን ታምናለህ?» የሚል ጥያቄ ከዳኛው ቀረበለት። ቡንያን ራሱን በመነቅነቅ፤ «ትክክል» የሚል ምልክት አሳለፈ። ይህን ለማለት ያስደፈረው የ1660ው የእንግሊዝ ሕግ ማንም «ከንጉሡ ፈቃድ ሳያገኝ የእግዚአብሔርን ቃል እንዳያስተምር፤ ስብከትም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብቻ ይፈጸማል» የሚል ትእዛዝ መውጣቱን ያውቅ ነበር።

ሕጉን የሚያስፈጽሙት ዳኛም፤ «ጆን ቡንያን ለሦስት ወር ዘብጥያ እንድትወርድ ወስኛለሁ፤» በማለት የፍርድ ትእዛዛቸውን ሰጡ። ቡንያን ለመጀመሪያ ጊዜ በእስር ቤት ማደርን ሀ ብሎ ጀመረ። ይህ ሰው የክርስቶስ ከሆነበት ጊዜ ጀምሮ እንደብቁ ለአፍታም አልተገታም፤ የቤት ቁሳቁሶችን በሚበይድበት፤ በመኖሪያ አካባቢው፤ ከመንገድ ተጓዦቹ ጋር፤ ለቀዬው ገበሬዎች ሁሉ፤ «እግዚአብሔር ንስሐ ገብታችሁ ትድኑ ዘንድ ኢየሱስ ክርስቶስን ለእናንተ አሳልፎ ሰጥቷል፤ ብታምኑበት የኃጢአት ይቅርታንና የዘላለም ሕይወትን አሁን ታገኛላችሁ» ይላቸው ነበር።

ይህ ቃሉ የእስር ቤት በራፍን ከረገጠበት ቀን ጀምሮም አልቆመም። የተወሰነበትን ሦስት ወራት በዚያ ቀዝቃዛና ጨለማ

ክፍል ሆኖ መሰከረ። ዘጠና ቀናቱን ጨርሶ በፈረዱበት ዳኛ ፊት ሲቆምም፤ «ቡንያን ከአንደበትህ ኢየሱስ፤ እግዚአብሔር፤ ኃጢአት» የምትላቸውን ሁሉ ትንፋሽ እንዳትል። በዚህ እዘልቅበታለሁ ካልክ፤ ሌላ ብይን ይጠብቅሃል» የሚል ቁጡኛ መልእክት ከዳኛው ወጣ። ቡንያን ይህን እየሰማ ወደ ሕሊናው ምስኪኗ ባለቤቱ መጣችበት፤ ዓይነ ሥውሯ ልጁ ከተፍ አለች፤ የተቀሩት ሦስቱ ልጆቹ ተከታትለው ታዩት። ቡንያንም በዘብጥያ የሚከርም ከሆነ፤ ለሚስቱና፤ ለልጆቹ ምንም የተወላቸው መተዳደሪያ ስለሌለው፤ ተጨነቀ። እኒህ ሁሉ በቅጽበት እየመጡበት ሳለ፤ የተከበረው ፍርድ ቤት «የተባልከውን ሰምተህልን አለው።»

«ንጉሡ መስበክ እንደሌለብኝ ያወጡትን ሕግ ዛሬም አውቃለሁ። እግዚአብሔር ግን ዛሬም ስበክ ያለኝን ትላዛዝ አላነሣም፤ ከዚህም የተነሣ የንጉሡን ሕግ ከማከብር የእግዚአብሔርን ብፈጽም እመርጣለሁ» በማለት መለሰ።

ይህም ምላሹ የዘወትር ሆኖ በዳኛው ፊት በየሦስት ወሩ መቅረብ ልማዱ ሆነ፤ ይህም የእስራት ዘመኑን አሥራ ሁለት ዓመት አደረሰው። በ1672 ግን ብዙ ያልተማረው ቡንያን በእስር ቤት የሚጽፋቸውን መጻሕፍት ያነቡ የነበሩ ቡንያንን አስፈቱት። እርሱም ከአሥራ ሁለት ዓመት በፊት ይሠራቸው የነበረውን የያኔውን ሥራ ቀጠለ። በእጁ እየሠራ በአንደበቱና በሕይወቱ የኢየሱስን አዳኝነት እየገለጸ ጥቂት ዓመታት አስቆጥሮ እንደገና በክርስቶስ ምክንያት ሦስት መቶ ዓመታት ያስደነቀውን መጽሐፍ በእስር ቤት ሆኖ ደረሰ- መጽሐፉም «Pilgrim's Progress» ይሰኛል። በአገራችን ይህ መጽሐፍ «የመናኝ ጉዞ» በሚል ርእስ ተተርጉሞ፤ ያለፉትን ሠላሳ ዓመታት እየተነበበ አለ። ቡንያን የመናኝ ጉዞ ያለለት መጽሐፍ «ክርስቲያን» የተባለው ሰው የጥፋትን ዓለም ትቶ መውጣቱን፤ በጉዞውም የመረፋ ፈተናዎችን መቋቋሙን፤ በመጨረሻም ክርስቲያን ካሰኘው ክርስቶስ ጋር መገናኘቱን በመግለጽ የተጠቃለለ ነው።

ቡንያን የሞተው በ1688 ነው። በሕይወት ሳለ ግን 100,000

(Pilgrim's Progress) ታተመ። ይህም በሕይወቱ ዓለም በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርቱ መዋጡን ተመልክቷል። እስከ ዛሬ ድረስ በኅትመትና በስርጭት በእንግሊዞች በቁጥር መጥቆ በየሰው ቤት የሚገኝ መጽሐፍ የቡንያን «የመናኝ ጉዞ» (Pilgrim's Progress) ነው።

ያለፉትን ሦስት መቶ ዓመታት ቡንያንን በሕጉ የገታ ዳኛ፤ አስሮ ያስቀረ እስር ቤት፤ ገድሎ የተወ ሞት የለም።

ውድ አንባብያን፤ የማያዛልቅ ተረት ቢሆንም፤ «ከእንጨት መርጦ ለታቦት፤ ከሰው መርጦ ለሹመት» እንዳሉ፤ እኔም የፈታችሁን ኃላፊነት መግለጽ ይረዳኝ ዘንድ ከእምነት አርበኞች ይህን ሰው መርጫላችኋለሁ። ቆራጡን ጆን ቡንያንን ሁኑ አልልም፤ ግን ፈለጉን ትከተሉ ዘንድ ይህን በማንበብ ላይ ትገኛላቸው። ቡንያን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ብቻ ለመፈጸም ቆርጧል፤ መቁረጡ፤ የምቾትን መንገድ አልዘረጋለትም፤ ክርስቶስን መስሎ ለመኖር ወስኗልና መተው፤ መወገድ፤ መታወር ምግቡ ሆነው አልፈዋል። እናንተም ነገን ስታስቡ ብድራታችሁ ይኸው ብቻ ሊሆን ይችላል። ቢሆንም፤ የጠራችሁ ጌታ በአባቱ ፊት እያፍርባችሁምና ደስ ይበላችሁ

ሕፃንነት. . . ጣለኝ ወይስ አወደቀኝ?

የማወራችሁ ድርጊት ከተፈጸመ አሥር ዓመት አልፎታል። ከአፏ በወጣው ቃል ግራ ብጋባም፤ ጊላ ላይ ግን በመገረም የተደነቅኩባት ሕፃን ነበረች። ሰሎሜ አለማየሁ ትባላለች፤ በዕድሜዋ ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ላይ ብሶቷን ገለጸችልኝ። «ሽመልስ እኮ ቅድም አወደቀኝ፤» ብላ ደገመች። ይህም እኔን ግር አሰኘኝና «አመታልሻለሁ» እያልኩ ያሳየችኝን ስፍራ አሻሽሁላት።

አስከትዬም፤ «ሰሎምዬ፤» «አወደቀኝ» አይባልም፤ «ጣለኝ» ነው የሚባለው። ሌላ ጊዜ እንዲህ እንዳትይ አሺ!» አልኳት። እርሷ ግን

አላዳመጠችኝም። ከአባቷ ጋር ንትርክ ፈጥራ ወደ ሌላ ምልክታ፤ ወደ ሌላ ርእሰ፤ ወደ ሌላ ጉዳይ ተላልፋለች።

እነርሱ የጋራ ጉዳይ እንደ ያዙ ሳስተውል፤ እኔ ፋታ አግኝቼ «ሽመልስ አወደቀኝ» ያለችውን ክስ አሰብኩ። እንዴት አለችው? ከማንስ ተማረችው? . . . የቃሉን በተለይም የቃሉ እርባታውን ተመለከትኩ። ድሮ ድሮ የአማርኛ መምህራ አድራጊ፤ ተደራጊ፤ አስደራጊ እያሉ ያስተነተኑኝን ዛሬ ፈለግኩት፤ በተለይም አድራጊ፤ እርሳቸው ከግሦች በስተፊት ላይ «አ» ሲቆም ግሡን አድራጊ ያደርገዋል ያሉኝን አስታወስኩ።

ለምሳሌ፤ «በላ» ከሚለው ግሥ ተነሥተን የራሱን የሰውዬውን መብላት ሳይሆን፤ ሌሎችን ማብላቱን ለመግለጽ «አበላ» ነው የሚለኝ። ልክ እንዲሁ፤ ጠጣ ብሎ አጠጣ፤ ወዘተ... ሊባል ይችላል። በዚህም አካሄድ ሰሎሜ «ወደቀ» ከሚለው ግሥ ተነሥታ «አወደቀ» አለች- «ሽመልስ እኮ አወደቀኝ።» በዚች ሚጢጢ ዕድሜ ለካ እኔ ፈጽሞ ያሳስተዋልኩትን፤ እርሷ ተረድታዋለች።

ይህን አስቤ እንደ ጨረስኩ የመነሻ ግራ መጋባቱ ፈጥኖ ወደ መደነቅ ተቀየረ። «አወደቀኝ አይባልም፤ ጣለኝ ነው» የተሰኘው፤ የእኔም ትምህርት ጊዜውን ጠብቆ መጪ እንጂ ለዚያን ጊዜ ጠቀሜታ እንደሌለው አጤኝኩት። ሕፃኗ ሰሎሜ የሰዋሰው ትምህርት ሳትማር ሊባል የተገባውን ያኔ በትክክል አለች። እንዚያስ አብዛኛው ሕፃን ወይም ልጅ እንደ እርሷ ይሆንን? መልሱ አዎን ነው። በዚህ ምላሹ ወላጆች፤ ቤተ ክርስቲያንና መላው ኅብረተሰብ ለሕፃናት ትኩረት መስጠት ግድ መሆኑን ስለሚጠቁም፤ ሆን ተብሎ ከተካሄደ ጥናታዊ ምርምር ልጀምር።

ምርምሩ በዓለም ላይ ኖረው ታሪክ ሠርተው ባለፉት ሰዎች ላይ አተኩሯል። አንዱ ባለ ታሪክ ሊዮናርዶ ዳቪንቺ ነው። በ1452 (እ.ኤ.አ) ነው ፍሎረንስ አጠገብ በምትገኘው በቪንቺ ከተማ የተወለደው። እርሱ ገና አሥራ አምስት ዓመት ሳይሞላው በጮርቃነቱ የሙዚቃ፤ የሂሳብና የሥዕል ፍቅር አደረበት፤ ያደረበትንም እየሆነው መጣ። ከዚህም የተነሣ ሥዕሎቹ ለአለፉት አምስት መቶ ዓመታት ለዓለም ሕዝብ እይታ በስፋት ቀረቡ። ከእነዚህ ውስጥ እነ «ዘ ላስት ሰፐር- የመጨረሻው ራት» እነ «ሞናሊዛ» ዋነኞቹ

ነበሩ፤ ይህ ሰው መሐንዲስ ነበር፤ ሙዚቀኛ ነበር፤ የቅርጽ ቅርጽ፤ የሂሳብና የካርታ ሥራም ጠቢብ ሆኖ ነው ያለፈው። ሊዮናርዶ ዳቪንቺን ለዚህ ያበቃውን ምሥጢር ለመግለጽ በ1475 ዓ.ም የተወለደውን ሚካኤል አንጄሎን ላስከትል። አንጄሎ «ሙሴ፤ ዳዊት፤ ጴጥሮስ፤ መስቀል የተሸከመው ክርስቶስ» የተሰኙትን ድንቅ ሥራዎችን ድንጋይ ፈልፍሎ በማበጀት እስከ ዛሬ ዓለምን ያስደነቀ ሰው ነው። ሥዕሎቹንም አስመልክቶ የብሪቲሽ ሙዝየምን በኅብሂዎች ዘንድርም የሚያጨናንቁት የእርሱ ሥራዎች ናቸው። በሥነ ምሕንድስና ሙያው አንጄሎ ለሮም ታላቅ ሲሳይም ነበር። እርሱንም ለዚህ ያበቃውን ምሥጢር ለመረዳት የሌላኛውን ተጠሂ የአልበርት አይነስታይን ታሪክ እንቃኝ። በ1879 የተወለደው አይነስታይን በርካታ ምጣቅ ሳይንሳዊ ምርምሮችን አጢኖ ለዚህ ትውልድ በጽሑፍ አበረክቷል፤ በሂሳብና በፊዚክስ የትምህርት ዘርፍም ግዙፍ ግኝቶችን ቸሯል። አይነስታይን «ፖለቲከኝነት በጥቂቱ ያገለግል ይሆናል። የታመነ የሂሳብ ስሌት ግን ለዘለቄታው ነው» የሚል ጽኑ አስተምህሮ ስለ ነበረው፤ ዛሬ እየመጠቀ ላለው ቴክኖሎጂ መሠረትን ጥሎ አለፈ።

የእነዚህ የተጠቃሾቹ አዋቂነት የት ላይ ቢመሠረት ነው ለዚህ የበቁት? የተሰኘው የጥናቱ ዋነኛ መልእክትና ጭብጥ በርካታ ዓመታት የፈጀ አድካሚ ሥራን አሠርቷል። በውጤቱም የሕጻንነት ዘመን አትኳሪነታቸው ለዚህ አብቅቷቸዋል የሚል ፋይዳ ተገኝቷል። ሦስቱም ለገጠማቸው ነገሮች ሁሉ ትኩረት ይሰጡ ነበር፤ ያዩትን ደጋግመው ይመለከቱታል። ሃያ ሠላሳ ዓመት የነበረውን ነባራዊ ነገር እነርሱ እንደ አዲስ ቆጥረው ዙሪያ ገቡን እያጤኑ ይመለከቱታል፤ ተመልክተውም ይተረጉሙታል። ከዚያም የነጠረ ቲዎሪ (ንድፈ) ያገኛሉ። እንዚያስ የጠቢብነታቸው ወይም የመጠቀ አሳብ እንዲያስቡ ያጎበዛቸው ዋነኛ ምንጭ ከልጅነታቸው ጊዜ ጀምሮ የነበራቸው አትኳሪነት ነበር። ታዲያ አሁንስ ቢሆን ሕጻን ሆኖ አትኳሪ፤ ልጅ ሆኖ ዙሪያ ገቡን የማይመለከት ይገኝ ይሆንን? ምላሹ አይገኝም ነው። ይህን ደግሞ ለማረጋገጥ ከሕፃናት ዘንድ የተገኙትን ቁም ነገሮች በመጠቀም ልጠቅልል።

ከዕለታት በአንዱ ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ የመረጣቸው ደቀ መዛሙርቱ የመበላለጥን ጥያቄ አንሥተው እርስ በርሳቸው ተሞጋጉበት። እርሱም ሕፃን ጠራና በመካከላቸው አቁሞ፤ «ካልተመለሳችሁ እንደ ሕፃናትም ካልሆናችሁ፤ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከቶ አትገቡም» (ማቴ. 18:3) በማለት ጥያቄአቸውን መለሰ። እንደ ሕፃን መሆን ያለውን ትርፍም ገለጸ። በሌላ ጊዜ ደግሞ ወላጆቻቸው ሕፃናቱን ጌታ እንዲዳስሳቸው አመጡለት፤ በዚህ ጊዜ በወላጆቹ ላይ ደቀ መዛሙርቱ ነቀፌታ አደረሱ። ጌታ ግን ተቆጫዎቹን ተቆጥቶ፤ «ሕፃናት ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ አትከልክሏቸው የእግዚአብሔር መንግሥት እንደነዚህ ላሉት ናት...» በማለት ሕፃናቱን አቀፋቸው፤ እጁንም ጭኖ ባረካቸው» (ማር. 10:13-14)። ጌታ ለሕፃናት ያለው ስፍራ ይህ ነው።

በእነርሱም ዘንድ የተገኙት ቁም ነገሮች ደግሞ ተከታዮቹ ናቸው።

ሕፃናት ትልቅ ሰው ያላቸውን ምንም ነገር ያምናሉ፤ ያዘዛቸውንም ይፈጽማሉ። ይህም እምነት እንዳላቸው ይገልጻል፤ በእነርሱ ዘንድ ጥርጥር አይታሰብም።

እነዚህ ሕፃናት አዲስ ገጠመኞችን ጊዜ ወስደው ያዩአቸዋል፤ ባዩትም ደስ ይሰኛሉ፤ አድናቂዎች ናቸው።

ሕፃናት ስለ መበደላቸው ስፍራ አይሰጡም፤ ፈጥነው ይቅር ባይኖራቸው። ይተዉታል፤ ይረሱታልም።

ይሉኝታ በእነርሱ ዘንድ የለም። የፈለጉትን ጥያቄ ለመጠየቅ ዝግጁ ናቸው። ይጠይቃሉም፤ መልሱንም ይናፍቃሉ፤ ሕፃናት ተማሪዎች ናቸው።

ሽረኝነት በሕፃናት ዘንድ አይገኝም። ቀጥተኛ አስተሳሰብና ግልጽነት ሕይወቶቻቸው ናቸው። «የተናገርኩት ነገር ይህን ያመጣብኛል» በሚል ሥጋት መደበቅ ወይም ማወሳሰብ አይቻላቸውም፤ ከእግዚአብሔር ቃል ለዚህ ጥሩ ምሳሌያችን ዮሴፍ ነው። እርሱ ሕልምን አለመ፤ ሕልሙ ስለ እርሱ ከፍ ከፍ ማለት፤ ስለ ወንድሞቹም ለእርሱ መስገድ የሚገልጽ ነበር። እንዳለመ ፈጥኖ ሄደ፤ ታላላቆቹን ሰብስቦ ሊሰግዱለት እንዳለ የሚጠቁመውን ታሪክ አጫወታቸው። የእርሱ ቀጥተኛ ፍላጎት ማለሙን ብቻ

መናገር ነበር፤ ዳሩ ግን በዘፍጥረት 37:5-11 እንደተገለጸው፤ ለወንድሞቹ ሕልሙም ሆነ ዓላማው አልተስማማቸውምና ሊያጠፉት ያደቡበት ጀመር።

ሕፃናት ዘንድ ቸልተኝነት አይከሰትም። በቂላስይስ 3:23 እንደተገለጸው፤ «ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምታደርጉት» የሚለው ምክር በልጆች ዘንድ አሻሚነት ሳይኖረው የሚፈጸም ሕያው ቃል ነው። ሕፃናት በታዘዙት ነገር ላይ ስንፍናን አይጠሩም፤ ተግተው መፈጸምን ያስቀድማሉ።

ተያይዞም በሕፃናት ዘንድ ማመቻመች (compromise) አይከሰትም። ቀደም ብዬ እንዳነሣሁት፤ ሕፃናት ዘንድ መልሳቸውም ሆነ ጥያቄያቸው ግልጽና ቀጥተኛ ነው፤ አዎ ወይም አይደለም ይሉ ይሆናል፤ ግን ሁለቱም ሊሆን የሚችልበትን አቋራጭ መንገድ አይፈልጉትም።

በድግግም ሲነገር የሰማሁትን የልጅ ሥራ ልጥቀስ። እናቱ ማንም ሰው መጥቶ «እናትህ አለች ወይ?» ካለ «የለችም፤ ገበያ ሄዳለች በል» በማለት አስጠንቅቃው ወደ መኝታ ክፍሏ ትገባለች። እንዳላቸውም ኋላ ላይ እንግዳ መጥቶ እናቱ መኖር አለመኖሯን ማመሽን ቢጠይቀው፤ «እማምዬ ሰው ከመጣ ገበያ ሄዳለች በል ብላኛለች። አሁን ደግሞ ስለ ተኛች፤ መጥራት አልችልም።» ብሎ አረፈው።

ልጆችን የሚዳኛቸው ፊት ለፊት ያዩት እውነታ ነው፤ እማኛቸውም እርሱ ብቻ ነው። በእኔ ግምት ጌታን እነዚህ ሁሉ መልካም ነገሮቻቸው ናቸው ሕፃናትን አስወድዶ «እንደ ሕፃናት ሁነ» ያሰኘው። በመግቢያዬ እንዳነሣኋት ሰሎሜም ሆነ ሦስቱ ጠበብቶ የአትኪሪነትና የተመልካችነት ባሕሪያቸው የሚወደዱ ሀብቶቻቸው ናቸው፤ ተያይዞም ቅንነታቸው፤ የዘወትር ተማሪነታቸው፤ የመልካም ነገር ባለቤት አድርጎአቸዋል። እነዚህን በጎ ነገሮች እያደረጉ እንዲዘልቁ እንክብካቤ የግድ ነው። በዓለም ላይ ታላላቅ የተሰኙ የሳይንስና የጥበብ ሰዎች የታዋቂነታቸው መንሥኤ የልጅነት አታኪሪነት ሕይወት ከሆነ፤ በክርስቶስ ሆነው ካሉት የተወለዱት ሕፃናትማ በእግዚአብሔር ነገር አድገው ስፍራ ተሰጥቶአቸው ለወግ

ለማዕረግ ቢበቁ እንዴት ግሩም ነበር።

ከዚህም የሚበልጥ ታላቁ ተአምር

በአንድ ወቅት ሰዎች እግራቸውን በጨረቃ ላይ በማሳረፋቸው የዜና አውታሮች ሁሉ «ታላቁ ተአምር» በማለት ዘግበው ነበር። ዛሬም ውስብስብነት ያላቸው የሳይንስ ውጤቶች ሲከሰቱና ራሳቸውን ሲያስተዋውቁ «ተአምር ነው» ይባላላቸዋል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ተአምር ሲል ከዚህ በብዙ ይሻገራል፤ ይመጥቃልም። በሰው ልጅ ድካምና ጥረት፣ ፍልስፍናና እውቀት ፈጽሞ ሊከናወን የማይቻለውን እግዚአብሔር ብቻ አድርጎት ሲገኝ የተፈጥሮ ቋሚ ሕግጋት ሁሉ ተገልብጠውና ተሸረው አንድ ውጤት ሲታይ ያ ተአምር ይሰኛል።

ሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በማደግ ላይ በነበረችበት ጊዜ የተቀበሉትን መልእክት ለማያምነው ዓለም ሲያደርሱ የቃሉን እውነተኛነት ያጸኑት በተአምራት ነበር። ከዚህ የተነሣ፣ በሮም አገዛዝ ሥር የነበረው ዓለምም በክርስትና ተጥለቀለቀ። ክርስትና ሥር እየሰደደ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍትም ተጽፈው ሲጠናቀቁ፣ በተአምራት ቃሉን የማጽናቱ ጉዳይ እያሸቆለቆለ መጣ፤ «ለምን ይህ ሆነ?» ቢሉ፣ ሙሉ በሆነው በሕያው ቃሉ የጌታ መልእክት ወደ ሰዎች ስለ ደረሰ ቀዳሚው ምላሽ ነው። ይህ ሲባል ግን እግዚአብሔር ፈጽሞ ተአምራትን ማድረግ አቆመ ወይም ተወ ማለት አይደለም።

የተአምራት ስጦታ በአዲስ ኪዳን ተዘግቦ የምናገኝበት መጽሐፍ 1ኛ ቆሮንቶስ ነው፤ ይህም በምዕራፍ 12 ቁጥር 28 ላይ ይገኛል።

ዘመናቸውን በጌታ ሥራ የሚሳልፉት ሀሮልድ ማርቲን ዛምቢያ አገር ውስጥ የሆነውን እንዲህ በማለት ይገልጻሉ።

«ወንጌል ፈጽሞ ያልደረሰበት ከዛምቢያ ክፍለ አገሮች ውስጥ የተረሳና የተዘነጋ መንደር ነበር። ከተማዎች ብቅ አላሉበትም። በዚያ ታዲያ የጀሮው ታምቡሩ ተቀድሶ

ለዓመታት የደነቆረ ሰው ተገኘ። እንግዲህ ወንጌል እየሸረሸ ረ በዚያ መንደር ውስጥ ሲገባ፣ ያ ሕዝብ ለወንጌል ምላሽ ሊሰጥ በማይችልበት የሰይጣን አሠራር ውስጥ ተተብትቦ በባዕድ አምልኮ ተጠፍንጎ ለብዙ መቶ ዓመታት ኖሯል። ወንጌል የተሰበከ ዕለት እግዚአብሔር ቃሉን ሊያጸና የተጠቀመበት መንገድ ተአምር ነበር። ያ ሰው ሰማ። ደንቆሮነቱ ለሁሉ የታወቀ ነበርና፣ ተአምሩ ለሁሉም መገረምን አመጣ፤ ግርምታ ብቻ አይደለም፣ ለወንጌል ቃሉ ምላሽ ተሰጠ። ብዙ ሰዎች ዳግመኛ ተወልደው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አመኑ።

እንግዲህ እንዲህ ዓይነት ገጠመኞች ወንጌል ፈጽሞ ባልተሰማባቸው ስፍራዎች ሊሆኑ ይችላል፤ ሊሆኑ ግን ሰባኪው ሁሉን ሊያደርግ እንደሚችል አያስገምትም፤ የተአምራት ስጦታ አለውም አያሰኝም። እግዚአብሔር ይህን በፈለገው ጊዜ በማንም ሊያደርገው ስለሚችል።

በዚህ ዘመን ብዙ ክርስቲያኖች በሐዋርያት ጊዜ የተፈጸሙት ተአምራቶች ሁሉ ለምን በእኛ ዘመን አልተፈጸሙም፣ ይልቁን፣ «በእኔ የሚያምን... ከዚህም የበለጠ ይሠራል» (ዮሐንስ 14:12) ያለው ጌታ ራሱ አልነበረምን? በማለት ሲጨነቁ ይስተዋላል። እርግጥ ነው፣ ጌታ በአገልግሎት ዘመኑ አሥራ አንድ ሰዎችን ደቀ መዛሙርት አድርጓል፤ ዛሬ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ብዙ ሕዝብን ለጌታ መንግሥት እያበቃችና ደቀ መዛሙርት እያደረገች ነው። ከዚህ የበለጠ ትሠራላችሁ ያላት ተስፋ እየተፈጸመ መሆኑን አንዘነጋ - ታላቁ ተአምር የሰዎች መዳን ነውና።

* * *

እርግጥ ነው፣ ተአምራት በተወሰኑ ሁኔታዎች ውስጥ መከናወናቸውን ማረጋገጥ እንችላለን። በዘመነ ሙሴና ኢያሱ፣ የእሮን በትር እባብ ሆነች፣ ቀይ ባሕር ለሁለት ተከፈለ፣ እስራኤላውያንም በደረቅ መሬት በባሕሩ መካከል አቋረጡ፣ በምድረ በዳ መና ተመገቡ፣ ፀሐይም በኢየሱስ ዘመን ቆመች። ይህን የመሳሰሉ ሌሎችም ሆኑ። ጌላ ጌላ ግን እነዚህን የመሰሉ አልተደገሙም፤

አልታዩምም። የኤልያስና የኤልሳዕ ዘመን እስኪመጣ ብዙ ዓመታት ያለ ምንም ተአምራት አለፉ።

እግዚአብሔር ምክንያታዊ ሥራውን በኤልያስና በኤልሳዕ ዘመን በተአምራት ገለጸ። ግን ይህም እስከ ነቢዩ ዳንኤል ድረስ ብዙ መቶ ዓመታትን ያለ ተአምራት አሳልፎ ዳንኤልን ከአንበሶቹ አፍ ሲያድነው ታየ። በዚያው ዘመን ሦስቱ ዕብራውያን ወደ እሳት ተጣሉ፤ ተረፉም፤ የተከበረው ንጉሥ ናቡከደነጾር እንደ ከብት ሆኖ ለዓመታት ሣር በላ። እንዲህ ከሆነ በኋላ፤ የተአምራት ድምፅ አሁንም ለብዙ መቶ ዓመታት ሳይከሰት እስከ ዘመነ ሐዋርያት ድረስ ቀጥሏል። ከዚያ፤ ጌታ ሲመጣ አገልግሎቱም ሲቀጥል በውኃ ላይ ተራመደ፤ የሞቱ ሰዎችን አስነሣ፤ በጥቂት ዓሣና እንጀራ በሺህ የሚቆጠሩትን መገባ፤ ጳውሎስ በእፋኝነት ተነደፈ፤ ግን ምንም አልሆነም። ጴጥሮስ የተጠረቀበት ሰንሰለቱ በገዛ ፈቃዱ ለቀቀው፤ የተከረቸውንም የእሥር ቤት በሮች በራሳቸው ተከፈቱ። እነዚህን የመሰሉ ተአምራት በሐዋርያት ሥራ ውስጥ እናስተውላለን፤ ግን እነርሱም ቢሆኑ የአዲስ ኪዳን መልአክቶች ተጽፈው እየተጠናቀቁ ሲመጡ እየቀነሱ መሄዳቸው አይዘነጋም።

በእግረ መንገዴ ሦስት ሊታሰቡባቸው የሚገባቸውን ተአምር-ነክ ጉዳዮችን ከሀሮልድ ማርቲን ጋር በመስማማት ለነሣሣ። ቀዳሚው ነጥብ፤ ብዙ ብዙ ትላልቅ የእግዚአብሔር ባሪያዎች ተአምራትን በእጃቸው ሳይፈጽሙት ግን የእምነት ሰዎች ነበሩ፤ ለዚህ አብርሃምና ዳዊት ዋናችን ናቸው፤ መጥመቁ የሐንስም አለ፤ ለመጥመቁማ፤ «የሐንስ ምንም ተአምር አላደረገም» ተብሎ ተጽፎለታል (የሐንስ 10:41)። ይህንኑ ሰው ጌታ፤ «በእውነት እሳች ጌላሁ በምድር ላይ ከተወለዱት ሰዎች ሁሉ ከአጥማቂው የሐንስ የሚበልጥ ከቶ የለም» (ማቴ. 11:11) ማለቱን ልብ በሉ።

እናም ቀደም ብለን እንደተመለከትነው፤ ይህን ቋሚ ያልሆነውን ድርጊት እግዚአብሔር በፈቀደው በራሱ ጊዜ ብቻ ማስኬዱን ሲያረጋግጥ፤ በተጨማሪም ተአምራት ሁል ጊዜ በፅኑና በዓላማ ላይ ተመርኩዘው እንደሚሆኑም ያስታውቀናል።

ሁለተኛው ነጥብ፤ የእግዚአብሔር ቃል የሚለንን በእምነት ታዝዝን እንድንኖር እንጂ፤ በምልክቶች ላይ እንዳንደገፍ በጽኑ

ይመክረናል። ጌታችንም ሆነ ጳውሎስ በትምህርታቸው ያሳሰቡን በእምነት እንድንኖር ብቻ ነው። ቃሉ፤ «የምንኖረው በእምነት እንጂ በማየት አይደለም» (1ኛ ቆሮ. 5:7) ብሏል። በእምነት አለመጠንከር፤ በጌታ ላይ አለመታመን፤ ለገዛ ስሜት ታማኝ መሆንና ተአምራትን ናፋቂ ያደርጋል። ለምሳሌ፤ እግዚአብሔርን እናውቃለን ያሉት የጠየቁትን አስተውሉ፤ «መምህር ሆይ፤ አንተ ተአምር ስታደርግ ማየት እንፈልጋለን?» ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰ፤ «ክፉና እምነተ-ቢስ የሆኑ የዚህ ዘመን ሰዎች ተአምር ለማየት ይፈልጋሉ» አላቸው (ማቴዎስ 12:38-39)። በአንድ ወቅት ደግሞ ሰውየው ወደ እርሱ ቀርቦ «ልጄን ፈውስልኝ» አለው። ኢየሱስ ግን መልሶ፤ «እናንተ እኮ ተአምራትና ድንቅ ነገር ካላያችሁ በቀር ምንም አታምኑም» (ዮሐ. 4:48) አለው።

ጌታ በቃሉ ላይ ብቻ ልባችን እንዲያርፍ ይፈልጋል፤ የእምነታችን መሠረት ሕያው ቃሉ ብቻ መሆኑን እንድናውቅ፤ እንድናምንና እንድንኖርበት ይፈልጋል።

ሦስተኛው ነጥብ፤ ተአምር በጌታ የመምጫ ጊዜ ላይ ሊፈጸም እንደሚችል ማወቅና መረዳት ተገቢ ነው፤ ተአምራቱ ግን የሚሆኑት በእግዚአብሔር አይደለም። አሳሳች ተብሎ በተጠራው በዲያብሎስ እና እርሱ ባሳታቸው አቀንቃኞቹ ይሆናል። ጌታ በገዛ አንደበቱ እንዲህ አለ፤ «በዚያን ጊዜ... ሐሰተኞች መሢሐችና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሣሉ፤ እነርሱ ቢቻላቸውስ የእግዚአብሔርን ምርጦች እንኳን ለማሳሳት ታላላቅ ተአምራቶችንና ድንቅ ነገሮችን ያሳያሉ» (ማቴ. 24:23-24)። በመጨረሻም፤ ይህንኑ የጌታ መልአክት ጳውሎስም ሲያጠነክረው፤ «...የዐመፅ ሰው የሚመጣው በሰይጣን ኃይል አሳሳች ተአምራትንና ምልክቶችን አስደናቂ ነገሮችንም በማድረግ ነው...» በማለት ይነግረናል (2ኛ ተሰ. 2:9-10)። እንግዲህ የጌታ የሆንን እኛ ተአምራትን አስመልክቶ ልንገነዘብ የሚገቡን ቁም ነገራት እነዚህን የመሳሰሉትንም ነው።

ፊውስም ቢሆን እንደ ስጦታነት የተገለጠው በ1ኛ ቆሮንቶስ 12:9 ነው። ከዚያ ቀደም ብሎ ግን ኢየሱስ «...ሕዝቡን ከበሽታና ከደዌ ሁሉ እየፈወሰ በከተማዎችና በመንደሮች ሁሉ ይዘዋወር ነበር» (ማቴ. 9:34)። ጌላም በሐዋርያት ሥራ ጴጥሮስ ሽባውን ሲፈውስ፤

ጳውሎስም በትኩሳትና በተቅማጥ ወደ ሞት የተጠጋውን እንደ ፈወሰው ሕያው ቃሉ ይገልጽልናል (ሐዋ. 2:6-8፤ 28:8-9)። እነዚህ ግን አሁን በአለንበት ዘመን አይስተናገዱም። እርግጥ፣ አልፎ አልፎ እግዚአብሔር ወድዶ ሲያደርገው የመስማት ወይም የማየት አጋጣሚ መኖሩ አይጎዳም፤ ይህን ማየት ግን በዚህ ዘመን ፈውስን አስመልክቶ ከሚዘራው የተሳሳተ ትምህርት ጋር ግጥጥሞሽ የለውም። «የታመመ ሁሉ ይፈወስ ዘንድ ይገባዋል፤» የሚለው የዘመኑ ግራ-ገብ አስተሳሰብ ትክክል አይደለም፤ የዚህም ማርከሻው በጳውሎስ ተረጋግጧል፤ በኤፌሶን በነበረበት ጊዜ ሐዋርያው ብዙ ሕመማንን ፈውሷል፤ ጨርቁ ሳይቀር አገልግሎት ሰጥቷል (ሐዋ. 19:12)። ጌላ ግን በበሽታ የተጠቃ ወዳጁን እንደ ቀድሞው ፈጥኖ ሊፈውሰው አልቻለም (ፊልጵስዩስ 2:25-27)። ጢሞቴዎስም በሆዱ ሕመም በብርቱ ሲሠቃይ ጳውሎስ ሊፈውሰው አልቻለም (1ኛ ጢሞ. 5:23)። ጥሮፊሞስም በታመመ ጊዜ በዚያው በሚሊጢን ነበር የተወደ (2ኛ ጢሞ. 4:20)። ራሱም ቢሆን ጳውሎስ በአገልግሎቱ የጌላ ጊዜያት ውስጥ እየታመመ ያለ ፈውስ እንደ ነበር የጌታ ቃል ይነግረናል (2ኛ ቆሮ. 11:30 12:5-10፤ ገላትያ 4:4፤ 13)።

እንግዲህ የታመመ እና በደዌ ያለ ሁሉ ይፈወሳል ብሎ ማለት ልከኛ እሳቤ አለመሆኑን አጠነልኝ። ሁሉ አይፈወስም፤ ኢየሱስም ሁሉን እንዳልፈወሰ ዮሐንስ ይነግረናል፤ ከብዙ ሕመማን መካከል አንዱን መርጦ ፈወሰ፤ ሌሎቹን ግን ተወ (ዮሐ. 5:1-8)።

ይህም የሚያስረዳው ሁል ጊዜ ሁሉን መፈወስ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዳልሆነ ነው። ሌላው ፈውስን አስመልክቶ ያለው ግርግር ሁል ጊዜ አለመፈወስ ከበሽተኛው አለማመን ጋር የተያያዘ በማድረግ ማስተማር ነው። ይህ ግን ልክ አይደለም፤ ብዙ የጌታ ሰዎች ያልተናዘዙት ኃጢአት ሳይቀር፤ በጌታ ላይ ያላቸው እምነት ሳይጎድል ግን በበሽታ ማቅቀው ኖረዋል፤ ሳይፈውሱም ሞተዋል።

በተለይ ምንም እምነት በጌታ ላይ ሳይኖራቸው የተፈወሱም አሉ። ለዚህ የቤተሳይዳው ሽባ ዋነኛው ነው (ዮሐ. 5:13)። ፈውስ በሕመምተኛው እምነት ላይ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር ፈቃድ ላይ ብቻ የሚመሠረት ነው። ከዚህም የተነሣ፤ «እንደ ፈቃዱ

ይሁንልኝ» በማለት መጸለይን ቸል ማለት አይገባም።

በዘመናችን ሁሉ ፈዋሽ የሆነ የሚመስልበት አጋጣሚም እየበረከተ መምጣቱ ሌላኛው መታረም የሚገባው ስሕተት ነው። በጥንቷ ቤተ ክርስቲያንም እንኳ በሐዋርያት እጅ ፈውስ ሲፈጸም ታየ እንጂ፤ ሁሉም ሲያገለግልበት አልታየም፤ ከሐዋርያትም እንኳን የአገልግሎት ግንባር ቀደሞቹ ብቻ ናቸው ይፈወሱ የነበሩት (ሐዋ. 15:12)።

ይልቅስ፤ መታመም ያለ ጉዳይ ነው፤ በተረገመች ምድር ላይ እየኖርን ከውድቀት በጌላ ለሰው የተረፈው ሐብት በሽታ መሆኑን እንገነዘብ። ጌታ ሲመጣ ግን «ሞት ወይም ንዘን፤ ለቅሶ ወይም ሥቃይ፤ ከዚያ በጌላ አይኖሩም፤ ምክንያቱም የቀድሞዎቹ ነገሮች አልፈዋልና» (ራእይ 21:4) የሚለውን ተስፋ በተስፋ መጠባበቅ የተሻለ ነው። አማኝ በሕመም ውስጥ ሲሆን በራሱ ፈቃድ የቤተ ክርስቲያኑን ሽማግሌዎች ጠርቶ ስለ ሕመሙ እንዲጸልዩለት ይገባል፤ ይህንንም መታዘዝ ተገቢ ነው (ያዕቆብ 5:13-15)።

በመጨረሻም፤ ጌታ ተአምራትን ዛሬም ይሠራል፤ ግና ከሁሉም የሚበልጠው የተአምራቶች ሁሉ ቁንጮ እግዚአብሔርን በቃሉ ውስጥ እንደምናገኘው መገንዘብ ነው። እርሱን ማወቅና መረዳትም የሚገኘው በእምነት በፊቱ በመመላለስ ነው። በኃጢአት አረንቋ ውስጥ የወደቀውን ሰው ከገሀንም ፍርድ ሊያድነው የሚችለው ወንጌል ነው። ይህም ስለ ክርስቶስ አዳኝነት ሲሰበክ መንፈስ ቅዱስ የሰዎችን ኃጢአተኝነት እየወቀሰ ለዳግም ልደት ያበቃቸዋል። ይህ ነው ታላቁ ተአምር፤ ይህ እንዲሆን አንትጋ!

መከረኝነት

ነጋ ይባላል። አቋሙ የሰጠ፣ ሰውነቱ የጠሰቀ ወንድም። ከንግድ ሥራ ኮሌጅ እንደ ተመረቀ በመንግሥት መሥሪያ ቤት ተቀጠረ፤ በሥራው ትጉሕ ነበር። «ክርስቲያኖች ሁሉ በሥራ ገበታቸው ታማኝነታቸው እንደ ነጋ ከሆነ...» የሚለው አነጋገር የውይይት መነሻ ነበር፤ በሚያገለግልበት ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ወደ ክርስቶስ ርጠው የመጡትን በማሳደግ ደቀ መዝሙር ሆኖ ደቀ መዛሙርት የማብዛት ፍሬውን ሲያስቡ፣ ዛሬም አብረውት ያሉ ወገኖች ይረኩበታል። በእድሜው ሠላሳ አራት ላይ የሚወዳትን ለማግባት ሲሰነዳዳ ነው ሆስፒታል መግባቱ የተሰማው፤ የሳምንት እድሜ አላገኘም፤ መቼም ስልክ አብሳሪም አርጂም መልእክት ደርሷል፤ በስልኩ ሁላችንም ለቀብሩ ታደምን፤ በዚያ ግን እኔ እና ወዳጆቼ እግዚአብሔርን «ምነን አለን እንላለን?» አልነው፤ ፈራነው ዕ ቅዳችንን ሳያስጨርሰን ጣልቃ እንዳይገባ በልባችን ተማጽንነው። የዚያን ሰሞን አከራረማችን «ህልም ነው፤ እውን እውነት ነጋ ሞቶ-ቀበርነው!» የእርስ በርስ ድንጋጤአችን ሆነ። «ግን እውነት ለምን እግዚአብሔር...?»

ዓለምሽት ናት ሌላዋ መደነቂያዬ። የፈካች ቡቃያ ናት፤ ብዙ ሩጫ፤ ብዙ ፍሬ ከፊት ለፊትዋ እንዳለ የተመሰከረላት እኅት ናት። በዘመድ አዝማድዋ መካከል እንደ አልማዝ ፈርጥ የደመቀች። የመድመቂ ምክንያት የክርስቶስ ፍቅር ነበር። በፍቅሩ ተሸንፋለች፤ ይህ የመረታቷ ውጤት ሁለንተናዋን ለጌታዋ መስጠት ሆነ፤ ብርሃንነቷና ጨውነቷ ዙሪያዋን ሁሉ አበራው፤ አጣፈጠው። ለክርስቶስ ተማራኪ በዛለት፤ ከቤቷ ወደ ጎረቤት፤ ከጎረቤት ወደ አካባቢው ቀበሌዋ ሁሉ ዘመተች፤ በዘመቻ ላይ ሳለች ነው ክርስቶስን አንድ ቀን ለአንድ ብኩን ሰው ያስተዋወቀችው። እርሱ ግን ብስራቱን ተቃወመው፤ አልተስማማም። በምትኩ እርሷነቷ ብቻ ማርኮስ ለአንጉል ነገር ተመኛት። እርሷ ግን ለሚጠፋት የሞት ሽታነቷን፤ ለሚድኑት ደግሞ የሕይወት መዐዛዋን አዘለቀች። ታዲያ «እምቢየው» የተባለው ሰው እያደር በቀል ሸተተ

ው፤ ወደ ተማሪ ቤቷ እየሄደች ሳለ ተከተላት፤ ለሻይ ከጓደኞቿ ጋር አረፈችበት ድረስ መጣ፤ በአቁመ ልቡ በሳለ ስለቱ ወጋት። የዛኑ ቀን ማታ ላይ ነው ወደ ወደደችው ጌታ መሰብሰቧ የተሰማው፤ «ዓለምሽት እኮ...» የሁሉም ገዘን ቅጥ አጣ፤ ድንጋጤና ብርክ ሆነ። «ሊወስድ ከፈለገ፤ ባልጠፋ መንገድ ለምን እግዚአብሔር... ይህን መረጠ?» የብዙዎቻችን ጉምጉም ሆነ።

በዚህ ጽሑፌ፤ «እግዚአብሔር እንደ ሰው ደክሞት የዓመት ሥራ ፈቃድ ወስዶ ተሰውሮ ነበር እንዴት?» የአስኙኝን ገጠመኞቼን አብረን እንድንፈታው ነው ፍላጎቴ። ለምን የመረረ ሥቃይና መከራ ጌታን በትጋት በሚያገለግሉት፤ በሚወድዱትና በሚያፈቅሩት ላይ ይሆናል? ጥንቁቁ ኢዮብ ራሱ በደል እንዳይገኝበት ብቻ አይደለም፤ ምናልባት ልጆቹ እግዚአብሔርን አሳዝነውት ቢሆን ይል ነበር- መሥዋዕትን ዘወትር ስለ እነርሱ እያቀረበ። ሰርክ ይህን እያደረገ ሳለ የመከራ ጉርፍ ጊዜ ሳይሰጥ ጎረፈበት፤ ጉርፉ በምንም አልተገታም-መልጩን አወጣው፤ ምናልባትም መፍትሔ እንኳን ቢሆን ተብሎ ወዳጆቹ፤ ሚስቱም ጭምር መላ መላውን መቱ። እግዚአብሔር ግን በእርሱ ላይ ያነጣጠረውን የመከራ ዓላማ በድግግሙ አነጣጠረበት፤ አልሳተውም፤ ሁሉን አሳጣው፤ ራሱንም በቁሙ አፈረሰው።

... በሦስት ጉዳዮች ሦስቱ ለምን? ለምን? ለምን አልኳችሁ። የእግዚአብሔር ቃል ደግሞ ከለምን? ይልቅ ቀድሞ «መቼ፤ እንዴትና በማን መከራና ሥቃይ ሆነ» ይላል። ለዚህም ምላሹ፡- መከራና ሥቃይ የሰው ልጅ የሕይወት ባልደረባ የሆነው ገና ከጠዋት ነው። አዳምና ሔዋን በእግዚአብሔር እውነት ላይ ተጠራጣሪ ሆነው ከእግዚአብሔር ይልቅ ለሰይጣን መታዘዝን ሲመርጡ፤ ያንንም ባለመታዘዝ ሲያጸኑት፤ በዚያን ጊዜ፤ በዚያን ቅጽበት በሰው ዘር ላይ መከራና ሞት ከተፍ አለ፤ ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ፤ ከያኔ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ወደፊትም ሊዘልቅ ያኔ መከራ በሰው ጀመረ። በዘፍጥረት ሦስት እንደተመለከተው፤ የሰው ዘር ብቻ ሳይሆን፤ በሰው ጦስ ምድሪቱ ጠላትነት ለሰው

እንዲኖራት ሆነ። ሆኖ የማያውቀው እሾህና አሜኬላ አብቃይነት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በመርዶነት ለሰው ደረሰ፤ ምድርም ለመከራ ተዳረገች። ሰው በራሱ ከተሸከመው መከራ በተጨማሪም ፍጥረትም የመከራን መዋጮ በሰው ላይ ታደርግ ዘንድ የኃጢአት ውጤት አመጣው። በተለይ ክርስቶስን ማመን ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅን አስገኘ እንጂ፤ ከመከራ ነፃ አለማድረጉንም ልብ በለ። ከዚህም የተነሣ ነው የመከራ ሕይወት ተካፋይነት ባለፉትና ባሉት ቅዱሳን ሕይወት ሳያቋርጥ የቀጠለው። ራሱ ጌታ ክርስቶስ በኢሳይያስ ሃምሳ ሦስት ላይ፤ «...እኛ ልንሸከመው የሚገባንን መከራና ሕማም እርሱ ተሸከመ፤ ይህም በእርሱ ላይ የደረሰበት ግርፋትና መከራ ሁሉ ከእግዚአብሔር የተላከ ቅጣት እንደ ሆነ አድርገን አሰብን» ተባለላት። እንደተነበየውም ሆነበት። ጌታ ክርስቶስም ከመከራ ነጻ አልነበረም፤ ሐዋርያቱንም ብንመለከት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደሚዘክረው ኑሮአቸውና አሟሟታቸው አስቃቂ ነበር።

መከራ ዓይነተ ብዙ ነው። በውጤቱ ሞት የሆነው ላይ ቅድሚያ ትኩረት ሰጦሁ እንጂ፤ የቁም መከረኞችም አሉ። እስቲ የወጣቷን የአልማዝን ታሪክ ላውጋችሁ፤ በአምስት የትዳር ዓመታት አስቴርንና ናትናኤልን ከትዳር ጓደኛዋ ታፈራለች። ጌላ ላይ አልማዝ ክርስቶስን በማመን ክርስቲያን ትሆናለች። እምነቷ ለአደባባይ ሲበቃ ትዳር ላላ፤ ፍቅር ረገበ፤ ኅብረት ወደመ። «እምነትሽን ካልተወሸ እፈታሽለሁ፤» የባል የዘወትር ማስፈራሪያ ሆነ። አቋሟ ስለ ጸና፤ ላለመብላትና ላለማደር ወሰነ-ለአንድ ዓመት ያህል። ይህንን ጉድ አልማዝ ታገሠች፤ ይብስ ብሎ ግን ታናሽ እኅቷን በሌለችበት አስገድዶ ደፈራት። አልማዝ ይሄኔ በቃት፤ እንዲህ ዓይነቱን የከፋ ተግባር መሸከምም አቃታት። ቤቷን ትታ፤ ትዳሯን ሰብራ ብን አለች። ይህ ከሆነ ደግሞ ዓመታት አለፉ። ዛሬ አልማዝ ያለ ቋሚ ገቢ ልጆቿን ለማሳደግና ለማኖር ደፋ ቀና ትላለች። ይህም የቋሚዎች መከራ ነው- «ከሞቱት በላይ ከቆሙት በታች»፤ የሚያሰኝ ለምን እንዲህ ሆነ የሚያስብል።

በመሠረቱ፤ ሰው ሁሉ ሚች ነው። ጌታ በመሀል ካልመጣ በቀር

ዛሬ በሕይወት ያለን ሁላችን በእርሱ ጊዜ መሰብሰባችን - መሞታችን አይቀርም። ታዲያ እኮ እግዚአብሔር ከብዙ የመውሰዱያ መንገድ አንዱ፡- በመከራና በሥቃይ በማሳለፍ ወደ ሞት ማድረስ ነው። እርግጥም፤ ያደርስለታል፤ ከ-አደረሰለት ደግሞ አስፈላጊ ነው።... ታዲያ እንዳንዘናጋ ቅዱስ እግዚአብሔር መከራን ለሰው አላመጣም፤ ሰው ከመነሻው በራሱ ምርጫ አመጣው እንጂ። ይልቅ፤ እግዚአብሔር ከመከራና ከሞት ለዘላለሙ ነጻ የምንሆንበትን የአርነት ቀን አዘጋጅቶል፤ ዐቅዷልም። 1ኛ ቆሮንቶስ 15:55ን ለምን አናጤነውም! ይህን እያጤንን ከወዲሁ ለካስ ለዚህ ኖሯል? የሚያሰኝ በኅ ውጤትም ስላለው፤ መከራ እንዴት መከረንን አብረን እንይ። ለዚህ መረጃዬ ጴጥሮስ ነው በ1ኛ ጴጥሮስ 4:12-16 «ወዳጆቼ ሆይ፤ እንደ እሳት በሚፈትን መከራ ውስጥ ስትገኙ ያልተለመደ እንግዳ ነገር እንደ ደረሰባችሁ አድርጋችሁ አትደነቁ... ክርስቲያን በመሆን መከራ የሚደርስበት ቢኖር ስለ ክርስቶስ ስም እግዚአብሔርን ያመሰግን እንጂ አይፈር...» ይላል። መከራ እንግዲያስ ዘርን እንደሚያበቅል የለማ መሬት ወይም አፈር ሊቆጠር ነው። በዚሁ አባባሉ በእርሱ ላይ የተዘሩትን ለፍሬ የሚያበቃ በመሆኑ። ቃሉ፤ «ለጥቂት ጊዜ መከራ ከተቀበላችሁ በኋላ ፍጹሞች ያደርጋችኋል» (1ኛ ጴጥ. 5:19) ይላልና።

ለላው ተደራቢ ጥቅም መከራ ወደ እግዚአብሔር መጠጊያ፤ እግዚአብሔርን ማስታወሻ መሆኑ ነው። የሰው ዝንጉነት የሰው ልጅ ድካም ነው። በዙሪያው ባሉት በተመቻቹ ሁኔታዎች ሊሞጥ ወይም የሰው ውክቢያ ሲበዛበት፤ እግዚአብሔርን ይረሳል። በክርስቲያንነቱም ሊፈጽመው የሚገባውን ግባዊ ሕይወት ይተዋል፤ በአዘናጊ የሕይወት መንበሽሾች የተረሳው እግዚአብሔር በመከራ ጊዜ ሊታወስ ይችላል። መከራ ክርስቲያንን እየተቀረጸ ወደ ሕያው እግዚአብሔርና ወደ አሳቡ አድራሻ ሆኖ ሊያገለግል ይችላል፤ ችሏልም።

ልጃቸው ዛሬ ሠላሳ ዓመቷ ነው። ሠላሳውንም ዓመት ያሳለፈችው ተሣሥራ በአልጋዋ ላይ ነው። ዛሬም እንደዚያው

አለች። ምንም ማድረግ ስለማትችል፤ ፍላጎቷን ሁሉ የሚሆኑላት እናት-አባት ናቸው፤ እነርሱ ስለ ልጃቸው ሲናገሩ፤ «እግዚአብሔር እኛን ለመቅረጽና ለክብሩ ለማቆም ያለፉትን ሠላሳ ዓመታት በልጃችን በኩል ወደ እኛ መጣ» ይሉለታል፤ ሽባነት ያውም የሌለ ሰው ሽባነት ሌላውን ቀርጾ ለምስጋና አበቃ። እንዲህ ከሆነስ፤ የመከራ ግቡ የእምነታችንን እውነተኛነት ማረጋገጫና ሰላም የሞላበትን የጽድቅ ሕይወት ማጽኖ ነው (1ኛ ጴጥ. 1:7፤ ዕብ. 12:11)።

* * *

በቅርቡ በአንድ ክርስቲያን ወንድም ቀብር ላይ ለተሰበሰበው ጎዘንተኛ ቃለ እግዚአብሔር ያሰሙት መጋቢ የተናገሩት ትዝ ይለኛል፤ «ይህ ወንድማችን የዘመኑን ግማሽ በበሽታ ገፋው፤ በዚህ ሥቃይ ውስጥ ሆኖ ከመንፈሳዊ ኮሌጅ ተመረቀ። እያነከሰ ጎበክ፤ አስተማረም። ታዲያ እኛ በዚህ ሁሉ አገልግሎቱ «እግዚአብሔር አያልፈውም፤ አንድ ቀን ይፈውሰዋል» እንል ነበር። አሁን ግን «አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህን እሰብክላችኋለሁ።» ከእናንተ አንዳንዱ ግን «ሳይፈውሰው ከሚገድለው ምን ነው» ትሉ ይሆናል። በሽታው እንደ ጀመረው ቢጨርሰው ለማለት ነው። የእኔ ምላሽ ግን «የሕይወት ምንጭ እርሱው ነው፤ ወሳጅም እርሱው ስለሆነ፤ ማን ከልክሎት ነው።» እግዚአብሔር በዕብራውያን 11:36-37፤ «ሌሎች መዘባበቻ ሆነው ተገረፉ፤ ሌሎች በእግር ብረት ታሥረው ወደ ወህኒ ቤት ተጣሉ፤ በድንጋይ ተወገሩ፤ በመጋዝ ተሰነጠቁ፤ በሰይፍ ተገደሉ፤ የበግ፤ የፍየል ቆዳ ለብሰው ተንከራተቱ፤ ድሆችና ስደተኞች ሆነው ተንገላቱ» በማለት የምስክር ቃሉን ይሰጣል። ሊሆን ያለው ይሆናል ማለት ነው። በታላላቅ የእምነት አባቶች ይህ ከሆነ፤ በእያንዳንዳችን ላይ በገጠመን ወይም በሚገጥመን መከራ የሕይወት አረማመዳችን በጽድቅ ጎዳና እንኳ ቢሆን ፈጥኖ ደራሽ መልስ በሌለው በ «ለምን» ጥያቄ ውስጥ መዘፈቅ ላይኖርብን ነው። እግዚአብሔር እኮ ለኢዮብ ምንም ምላሽ አልሰጠውም። ኢዮብ ግን ሳይሰለች ጠያይቆት ነበር - «ከምን የተነሣ ሆነብኝ? በማለት።

ኋላ ግን ጭራሹኑ እግዚአብሔር ኢዮብን ጠየቀው። ለቀረበለት ጥያቄ የኢዮብ መልስ ዝምታ ነበር። የልዑሉ እግዚአብሔርን ሁሉ-

አዋቂነት፤ «ሉዓላዊነትና ሁሉን ቻይነት» በነገሮች ሁሉ ላይ ሲያስተውልና ሲገነዘብ፤ የቀደመውን «የለምን» ጥያቄና ንትረካ ትቶ መደነቅን «ሀ» ብሎ ጀመረ (ኢዮብ 38-42)። ከዚህ የተነሣ፤ ክርስቲያን በገጠመው ነገር ለምን? ለምን? ብሎ ከእግዚአብሔር ጋር ከመሟገት ይህ መቼ ያበቃ ይሆን? ብሎ ማጤን መልካም ይሆናል። የኢዮብስን ድርጊት እንዳንረሳው ወደ ኢየሩሳሌም ሲገባ አለቀሰ፤ ስለ አልዓዛር ጎዘን የገባቸውንም ባየ ጊዜ እንዲሁ። ለምን ነበር ያለቀሰው? ለዚህ ምላሽ ማግኘት በውጤቱ ፍሬ ያፈራልና እናጠነው።

ወደ ተነሣሁበት ልመለስ። በጽሑፌ ውስጥ እንደ አነሣሣጋቸው ነጋ እና ዓለምአሽት ወይም የቅርቡን ተሸኒ የመሰሉ ገጠመኞች ገጥመዋችሁ «ለምን?» ብላችሁባቸው ይሆናል። ሁል ጊዜ ግን ይህን ከግምት አያስገቡ። የመከራ መንሥኤ ሰው ራሱ መሆኑን ተረዱ። እግዚአብሔር ሰውን ሊያጎሳቁል ገና ከመነሻው የወሰነለት አለመሆኑን አትዘንጉ። ክርስቲያን ስለ ሆናችሁ ከመከራ ነጻ የመሆን ዋስትና እንዳላችሁም አትቁጠሩ።

ሽክላውን እርሱ እንደ ወደደው እንደ ዐቀደው ይሠራዋልና እግዚአብሔር ያሰበውን እንዲፈጽምብን ሁሉን ለእርሱ እንተ ውለት።

ታዲያ አንዘንጋ፤ በዘመን መጨረሻ ላይ አለንና በቅርቡ እንዲህ ይሆናል፤ «እንባችን ሁሉ ከዐይናችን ላይ ይታበሳል፤ ሞት ወይም ጎዘን ወይም ለቅሶ ወይም ሥቃይ ከእንግዲህ ወዲህ አይኖሩም። ምክንያቱም የቀድሞዎቹ ነገሮች ሥርዓቱ ሁሉ አልፏል» ይባላልናል፤ ይሆናልም (ራእይ 21:4)።

ላጤነት እና ዘንድሮ

ላጤነትህ(ሽ) ዘንድሮም ቢጨምር ግላዊ አስተያየትህ(ሽ) ምን ይሆናል? ምላሹ በርካታ ነው። ጥቂቶቹን ልጠቃቅስ።

* * *

«በቻዬን እንደ ሆኑክ አልገምትም። ዘንድሮ ከአጋሮቼ ጋር ያለኝ ጎበድትና ቤተ ክርስቲያኔ ላላገቡት የምትሰጠው እንክብካቤ ክለው የተለየ ነገር እንደሌለኝ አስቆጥሮኛል። ይልቁኑም፤ ቤተሰብን ማስተዳደር ከባድ ይመስለኛል። ከእኔ ይልቅ በእንድ ወቅት ትዳር ይዘው ተፋትተው ወይም በሞት ተለይተው ላሉት ዳግም ላጤዎች ይጨንቀኛል።»

(በዕድሜው 33ኛ ዓመት ላይ ያለ ወንድም ምላሽ ነው።)

«ፍርሃት በእጅጉ አለብኝ። ባለማግባቱ ወላጆቼ፤ የአገቡ ወዳጆቼና የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በምን ትጠብቁያለሽ?» ይጫኑኛል። ከዚህም የተነሣ «የተገኘውን...» ወደሚል ዝንባሌ አንዳንዴ እነዳለሁ። ከፍርሃቱ ነጻ ለመሆን የማላውቀውን ከምዘርፍ የተፈተነውን እንዳይ ዘንድሮ ራሴን አበረታታዋለሁ።

(በዕድሜዋ 30ኛ ዓመት ላይ ያለች እጎት ምላሽ ነው።)

«ንደኞቼ ሁሉ ሲያገቡ የተመለከተው ዐይኔ፤ «አንዳንድ እያሉ ሲዳሩ፤ አንቺ ግን የተተውሽ ነሽ» አለኝ። አንዳንዴ እራሴን ብቻ እያሰብኩ፤ ለራሴ ባይተዋር እየሆንኩ በአሳብ እዋጣለሁ፤ ተስፋም ሀብቱን ሁሉ ይዞ የከበለለ ይመስለኛል።

«ከዚህ የበለጠ ቅር የሚለኝ ግን የቤተ ክርስቲያኔ መጋቢ በሁሉ ስብከቱ ባለትዳሮችን እያበረታታ ሲያስተምር እኔና መሰሉቼ በትምህርቱ አለመጎብኘታችንና አለመታሰባችን ያሳዝነኛል። እርግጥ፤ ዘንድሮም የማይቀር ነገር ቢኖር ቤተ ክርስቲያን የግብዣ ዝግጅቶችንና ኮንፍራንሶችን ስታዘጋጅ የጉልበት ሥራ ላይ ጥረው ለላጤዎቹ መሰጠቱ አይቀሬ ነው ባይ ነኝ።»

(የ35 ዓመቷ እጎት ምላሽ)

«ዕድሜዬ 39 ነው፤ አላገባሁም። ሰዎቹ «አሁንም የባንክ ገንዘብህ ደልቧል፤ ወጪ የለብህም፤ ሚስት አትል ድስት!» ይሉኛል። ተከራይቼ መኖሪን፤ በሆቴል መመገቤን፤ የስልክና የመብራት ሂሳብ መክፈሉን፤ ሁለት ወንድሞቼን ማኖሪን፤ የፍቅር ስጦታና መባዬን አለማስተጓጎሉን ከቁብ ሳያስገቡ እንዲህ ማለታቸው ቅር ያስኘኛል። ታዲያ ዘንድሮ እነዚህን ማን አደብ ግዙ ይልልን ይሆን?»

(ለአርባ አንድ የቀረው ወንድም ድምጽ)

«ዕድሜዬ 31 ነው፤ ከሞቱት በላይ ከቆሙት በታች» የሚያለኝ የቤት ልጅ ነኝ። «ከሞቱት በላይ፤ ከቆሙት በታች» የሚያለኝ ማለቱ በክርስቲያን ቤተሰብ አድጌ ወደ ጌታ የመጣሁ ነኝ። ምንም ሌላ ልምምድ የለኝም። አንድ ቀን ወደ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ቡድን ተጋበዝኩኝ። ሁሉም ያገቡ ናቸው። ጥናቱ እንዳለቀ ብዙዎች ምክራቸውን ለጋገሱኝ። «ለማግባት መዘግየት ጥሩ አይደለም» አሉኝ። ተስማማሁ። ግን አቀራረባቸው እንደ «ሚጢጢ ልጃቸው» ስለ ነበረ፤ በሽቅሁ። አለማግባት ማለት ከትልቅ አስተሳሰብ መጉደል ማለት አይደለም። ይህ አገማመት በብዙዎች ዘንድ ላጤዎችን ለታላቅ ኃላፊነት እንዳያበቃቸው አድርጎአቸዋል ባይ ነኝ።

(የእጎት «እንትና» መልስ)

«ላጤዎችን ከትልልቅ ጉዳዮች ማዕድ ዙሪያ ገለል ለማድረግ ከመፋጠናቸው በፊት በአግባቡ ይመልከቱን እላለሁ። ባለማግባታችን እንደ ሙሉ ሰው አንታሰብም። በክርስቶስ አካል ውስጥ ያሉ ብልቶች ሁሉ በሰውነታቸው ሙሉ ሆነው እርስ በርሳቸው ተገጣጥመው እንዲሠሩ መበጀታቸውን ይዘነጉታል፤ ባለማግባት ጉድለት ካለማ፤ ጳውሎስም ጉድ ፈላበት፤ ጌታም ጭምር። ስለዚህ በዘንድሮው ላጤነቴ ሙሉነቴን እያሰብኩ በጌታ ተደግፌ እዘልቀዋለሁ።»

(የ35 ዓመት ወንድም ምላሽ)

«ብዙ እጎቶቼ ክርስቲያን ወንድም አግብተው መልካም ልጆች ለማፍራት ይጓጓሉ። እኔም እንደ እነርሱ ነው የማልመው። በ18 ዓመት ዕድሜዬ ላይ ግን የጸለይኩትን አልዘነጋውም። «እግዚአብሔር ሆይ፤ በኑሮዬ፤ ጣጣ ሁሉ ላይ ኃላፊዬ አንተ ነህ፤ የሚበጀኝን አዘጋጅልኝ፤ እንዳስተውልም እርዳኝ» አለው ነበር። እናም ጌታ ባልን ቢያዘጋጅልኝ መልካም፤ ባላገባም ደግሞ በዚህ ሁኔታ እንድናር ፈቅዷልና፤ ሁሉንም እሺ ባይ ነኝ።»

(ሦስት አሥሮችን ያስቆጠረች እጎት)

«በላጤነቴ ደስ ይለኛል። በዚህ ዓይነት ሕይወት ገና ጥቂት ዓመታት እመርቅበታለሁ። ለመንፈሳዊ ሕይወቴ ተገቢ ስንቱን

እየሰበሰቡ ነው። የሰበሰቡትን እያካፈልኩ ነው። እማራለሁ- አገላለፅ። ወላጆቼ ግን ተመርቄ ሥራ መያዜን ብቻ መመዘኛ አድርገውት አግባ ይሉኛል። ለምን አገባለሁ? ዋጋ የሚያስከፍለውን ትዳር ከመኖሪ በፊት መገራት እንዳለብኝ ለምን ሰዎች አያስተውሉም? ከአምና ይልቅ ብዙ ልሠራ ቆርጫለሁ።»

(የ25 ዓመቱ ወጣት)

«ዕድሜዬ 28 ዓመት ከመንፈቅ ነው። ሦስቱ ጓደኞቼ አግብተው ወልደዋል። በትዳራቸው ደስተኞች ናቸው። በእርግጥም ናቸው። ከዚህም የተነሣ ባገባ የእነርሱ መልካም ዕጣ እንደሚገጥመኝ ነግረውኛል፤ እስማማለሁ። ግን «ጌታን አመስግን፤ የጌታ የሆነውን ነገር በሙሉ ልብህ የምትፈጽመው እንደ እኛ ሳትሆን ነው ይሉኛል።»

«ድሮስ እላቸዋለሁ፤ ጳውሎስ በአዲስ ኪዳን የቱ ጋ ተጋቢዎችን ለጌታ ሥራ ሲያደፋፍር ታየ? የእኔ ቢጤዎቼን አይደል ለጌታ ሙሉ ነገር እንዳላቸው ያበሰራቸው። እውነት እኮ ማግባት ልብን ይከፍላል እላለሁኝ።»

(ልቡ ካልተከፈለበት ከሚተጋው ወንድም የተገኘ መልስ)

«ከስድስት ወር በኋላ 34ኛውን ዓመቴን እያያዘዋለሁ። የቤተ ክርስቲያኔን ሰዎች እንደ ቤተሰቤ እቆጥራቸዋለሁ። እነርሱም ቆጥረውኛል ብዬ አስባለሁ። ለማግባት መዘግየቴን አጠንክረው አያነሡብኝም። እንዲያውም አንዳንድ ጊዜ «መሸብህ» የሚል ድምጽ ይሰማኝና እደነግጣለሁ። ሰሞኑን ግን የተጽናናሁበት ነገር አለኝ። መጽናናቴም ዘንድሮን ያዘልቀኛል። ይኸውም «ጠቢብ ሰው በሌላው ነገር ሊያዝን አይገባውም፤ ባለው ግን ሊደስት ይገባዋል» የሚል ነው። ዓይኖቼን በጌታ ላይ አድርጌ እዘልቀዋለሁ።»

(ባለው ነገር ሊደስት ከወሰነው ወንድም የተደመጠ)

ዘንድሮን አስመልክቶ የብዙ ላጤዎችን መልስ ሰማን። የእግዚአብሔር ቃልን የሚያብራራው እንዴት ይሆን?

«ነገር ግን ያለ አሳብ ልትኖሩ እወዳለሁ። ያላገባው ጌታን እንዴት ደስ እንዲያሰኘው የጌታን ነገር ያስባል፤ ያገባው ግን

ሚስቱን እንዴት ደስ እንደሚያሰኛት ያስባል፤ ልቡም ተከፍሏል። ያልተጋባ(ች)። በሥጋም በነፍሱም እንዲቀደሱ የጌታን ነገር ያስባሉ፤ የተጋባች ግን ባልዋን እንዴት ደስ እንድታሰኘው ታስባለች» (1ኛ ቆሮ. 7:32-36)።

አንድ ትኩረት ስለሚደረግባቸው ዓቢይ ጥቅሶች ያጠና ሰው በጥናታዊ ጽሑፉ እንዳስገነዘበው፤ በወጉ ትምህርት ያልተሰጠበትና ባለመጠቀስ ቀዳሚ ከሆኑት ጥቅሶች ውስጥ አንዱ ይህ 1ኛ ቆሮንቶስ 7:32-35 መሆኑን ያረዳል። ለምን ተተወ?

- መጋቢዎች ስላላገቡት ሸክም ስለሌላቸው?
- ባለማግባት ተጠርጣሪነት ስላለ?
- እንደሚሉት «ያላገቡ ቀልበ-ቢሶች» ስለሆኑ?
- ለጠንካራ ቤተ ክርስቲያን የባለትዳሮች አስተዋጽኦ ከፍተኛ ስለሆነ?
- የጥቅሱን ሐቲት ማዘጋጀትና ሥነ አፈታቱንም ማቀናበር ስለሚከብድ? ይሆን ይሆናል።
- ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱና ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለታደምን ለእኛ የተወልደን ሥራ ወንጌሉን ማብሰር፤ ማጥመቅና ማላደግ ነው (ማቴ. 28:19-20)።

ታዲያ ይህንን አደራ ለመፈጸም ለጌታ የሚመቸው ማን ነው?

- «በቅሌን ማቂን» ያልተተበተበት፤
- ሁለት የተወደዱ ነገሮችን ይዘው ሚዛን ደፊውን ለመለየት ያልተቸገሩት፤
- እውቀታቸውንና ዝንባሌያቸውን ሁሉ ሙጥጥ አድርገው የሚቸሩት እነርሱ «እግዚአብሔርን በሙሉ ልባቸው ያገለግሉታል።» ያላገቡትን ላጤዎች ማለት ነው። እንዚያስ በየትኛውም የዕድሜ ክልል ላይ ይሁን እግዚአብሔር ለዘንድሮ ልባቸው ያልተከፈለባቸውን ላጤዎችን ይፈልጋል።

ታዲያ ለመሰረግ የተመቻቸ ነገር ያላችሁ ደግሞ ሰርጋችሁን ማፋጠን አትርሱ።

ትጭጭት እና ዘንድሮ

ሁሉም የሕይወት ገጽታ የየራሱ ቅድመ-ዝግጅት አለው። ትዳር አንድ የሕይወት ዘርፍ ነው። በዚህ መንገድ ማለፍ የተገባው የትኛውም ሰው በዛሬ ዛሬ ሁሉን ነገር ከውጥ ዛሬ ሰርጌ (የጋብቻዬ ዕለት) ነው አይልም። ይልቁኑ፤ አስቀድሞ ይዘጋጃል፤ ይደራጃልም።

በዝግጅት ውስጥ የእናት አባቱን ፍልሚያ ተወጥቶ ለድል በበቃው ጉብል ታሪክ ልጅምር። በጊዜ ውስጥ በእኩል ፍቅር ካስተናገዳቸው ብዙ ሴቶች መካከል አንዲቷን ለመውደድ ራሱን ያዘጋጃል፤ «ምርጫዬ ነሽ» ከማለቱ በፊት ወደ ቤተሰቡ ይወስዳታል፤ እናትዬው አዩለት፤ ጠሏትም። በሌላው ጊዜ ልጅዬው ፈተናውን ማለፍ የሚችለው በወላጆቹ ልትወደድ የምትችል ንግድ ስትኖረው እንደ ሆነ አሰበ። ያንንም እንደ አንድ ተጨማሪ መስፈርት አድርጎ ወሰደው። ከወራት በኋላ ተሳካልኝ ብሎ በሌላው ቀን በሌላው ዓመት ሌላ ቆንጆ ይዞ ከተፍ አለ፤ እናት ዛሬም ምርጫው የሆነችውን ሴት ሲያዩ ፊት ነሷት። አትራራልህም፤ ፍላጎትህን አታውቅልህም፤ መልሳቸው ሆነ። ሌላ ድካም ለልጅዬው።

ኋላ ላይ መሳካቱ አይቀርምና ከብዙ መከራ በኋላ እናቱ የሚወዱለትን ልጅ አስተዋወቃቸው፤ ወደዲት፤ ችግሩ ግን አባቱ ደግሞ ልጅቱን ነቀፉ፤ ፈጽመውም ጠሏት፤ «አያገባትም» ብለው ወረፉ። በጋብቻ ቅድመ-ዝግጅት ላይ የተነጣጠረ ሳንካ። ወጣቱ ግን ተስፋ አልቆረጠም፤ ይህንንና ያንን ተቋቁሞ አንዲት ልጅ አጩ።

ግሪኮች በጽንሰ አሳብ ላይ ከመወያየታችን በፊት አወያዩን ርእሰ በቅጡ እንወቀው ይላሉ። የየቃሉን ፍቺ አጠነው ከተሰማሙ በኋላ ነው ወይይት የሚጀምሩት። እኔም በእነርሱ እምነት «ትጭጭት» ወይም «አጩ» ምን ማለት ነው? የሚለውን ላብራራ።

ደስታ ተክለ ወልድ በዐዲስ የአማርኛ መዝገበ ቃላት «አጩ ቃል ኪዳን አሠረ፤ አብሮ ለመሆን ተሰማማ» ሲሉት፤ የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ደግሞ፤ «ከጋብቻ በፊት ዘላቂ ጥበረትን ለመመሥረት

ኋላና እርስ በርስ ተግባብተው ለመጥር የሚያበቃቸውን ንጽኝነት ጀመሩ፤ ወይም ለመመሥረት ተስማሙ፤ ወይም ለዚሁ ተግባር ተመራረጡ» ይለዋል። እኒህ ትርጉሞች የዘንድሮ የትጭጭት መልእክቱን ያጎሉልኛል ብዬ እንደ ሁነኛ ፍቺ ተቀብዬአቸዋለሁና እናንተም ተቀበሉልኝ።

ማጨት በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ እንግዳ ጉዳይ አይደለም፤ ብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን አነሣስተውታል። እስራኤልን እግዚአብሔር በድግግም «አጭሻለሁ» ይላታል (ኤር. 2:2፤ ሆሴዕ 2:21-22)። አዲስ ኪዳን ደግሞ በጳውሎስ አንደበት ቤተ ክርስቲያንን ለክርስቶስ ኢየሱስ እንደ ንጽሕት ድንግል ለአንድ ወንድ እንደ ታጨች ያበስራል (2ኛ ቆሮ. 11:2)። ብሉይም አዲስም መመረጥና መለየትን፤ መወደድንም ያበስራሉ። የዚህ ምልልስ ተግባር በተዋደዱ በሁለት ግለሰቦች ሕይወትም ይቀረጻል።

ዳዊት ለሳኦል መልእክትን ሲልክ፤ «...ያጨኳትን ሚልኮልን ስጠኝ» (2ኛ ሳሙ. 3:14) ብሎት ነበር፤ ሰጠውም። የሴፍንም አስመልክቶ በማቴዎስ 1:24፤ «እጮኛውን ማርያምን ወደ ቤቱ ወሰዳት...» ይለናል። እንዲያስ ከጋብቻ በፊት ካለት ቅድመ-ዝግጅቶች ውስጥ አንዱ ትጭጭት መሆኑን ይጠቁማል፤ ተስማምቶ ንጽኝነትን መጀመር። ያው የሕይወት ገጽታ ነው ዛሬ ያለው።

እስቲ በጋራ ሆነን ቅድም አንዲት ልጅ አጩ ወዳልኳችሁ ሰው ለመልሳችሁና በትጭጭት ወቅታቸው ምን ዋነኛ ጉዳይ ማወቅ አለባቸው? የሚለውን እንመልስላቸው፤ በምክር ፍጻሜአችን ላይ ደግሞ ሌሎችን የዚህንና መስል ሕይወት ተጋሪዎችን «ጆሮ ያለው ይስማም» እንላቸዋለን።

ሁለቱ ንጽኝነትን ለመመሥረት የተስማሙት አንደኛው ወንድ ነው፤ ሌላኛው ደግሞ ሴት ናትና ይህ መሠረታዊ ልዩነት ነው። ሁለቱም ከተለያዩ ሁለት ቤተሰቦች የተገኙ ናቸው፤ የየራሳቸው ዘመድ አዝማሮች ያሏቸው፤ የሁለቱም አስተዳደግ ለየቅል ነው።

ልምምዶቻቸውም አይገናኙም። ለየነገራቱ አድናቆታቸው ይለያያል፤ ልዩ ልዩ ስሜት አላቸው። ያው አንዱ ነገር እርሷን ያዝናናታል፤ እርሱን ደግሞ ያስቆዝመዋል፤ ሁለቱም ሕይወትን የሚመሩበት አቅጣጫ ግጥምጥሞሽ የለውም፤ ሁለቱም የእኔው እምነት ነው የሚሏቸው የየራስ መረዳቶች አሏቸው። እነዚህ ሁለቱ ናቸው ጓደኝነት የጀመሩት። ፍቅርም ይጠነክራል፤ ግጭትም ይጨምራል። ሁለቱም ገጠመኞች የጤናማ ግንኙነት ውጤቶች ስለሆኑ፤ መሆናቸው አይቀሬ ነው። ጓደኛዎቹ ከላይ የተነሡትን ገሃድ እውነታዎችን መካድ አይችሉምና መፍትሔው መጋፈጥ ብቻ ነው። ሁለቱም የልዩነቱን ምክንያቶች በገዛ ፈቃዳቸው አላመጡትም፤ ሆኖ ተገኝ እንጂ። ስለዚህ «ልጌጋፈጠው ይገባል»ን መቀበል አለባቸው።

ሌላኛውን ሊታወቅ የሚገባውን ቁም ነገር ልዘክር። በአንድ ወቅት የሥነ-አእምሮ ጠበብት የሆኑት አማካሪ፤ «ጓደኛዎች በበለጠ እንዲፋቀሩ የምትረዷቸው እንዴት ነው?» ብሎ ወዳጃቸው ይጠይቃቸዋል። «አንተኑ ልጠይቅህ፤ ጥርስህን በጽኑ ታምመህ በነበረበት ጊዜ ስለ እነማን ታስብ ነበር?» «ስለ ሕመሜ ብቻ» መልሱ ፈጣን ነበር።

በዚህ ምላሽ ላይ ተንተርሰው ነበር የማፍቀር ጥበብን የገለጹለት። «ይህ ዓለም ባልተቋረጠ መከራ የተሞላ ነው፤ ሰው ሁሉ የየራሱ የሆነ ሁኔታ ችግር አለው፤ ብቸኝነት ጭንቁ ነው፤ የተሰፋ መቁረጥ ዘር በውስጡ አለ፤ የእግዚአብሔርን አሳብ የመረዳት ድህነትም አለው። አለመሳካቶች ሁሉ መጣንብህ ይሉታል። ከእነዚህም የተነሣ በንዘን የተመታ የሰው ልብ እንደ ጥርስ ሕመም ነው። ሕመም በሕክምናም ሆነ በሌላ ዘዴ ይታገሃል፤ ይተዋልም። የውስጥ አለመረጋጋት ግን አብሮ ይውላል፤ በምሽት አልጋ ላይ ይወጣል። ቅዠት ሆኖ አድሮ ስትነቃም «የሙጥኝ በዚህ ነኝ ይልሃል፤ ያስቸግርሃል።» ሁለት ጓደኛዎች ፍቅርን በማሳደግ ስኬታማ ወደ ሆነ የጋብቻ ሕይወት እንዲዘልቁ በትጭጭት ወቅታቸው ይህን ቀዳሚ እውነት አስቀድመው መቀበል አለባቸው። ሁለቱም የፍቅር ደሃ መሆናቸውን ማወቅ ይገባቸዋል።

እግዚአብሔር እያንዳንዱን ሰው ልዩ አድርጎ ነው የፈጠረው፤

ማንም ማንንም መሆን አይችልም። ይልቅ፤ ሁሉም እግዚአብሔር በቸርነቱ በውስጡ ያስቀመጠለት ክቡር መዝገብ አለው። ማፍቀር። ታዋቂው ደራሲ ጆን ፓውልና ዶክተር ዶብሰን «በጓደኝነት ጊዜ ከመፈቃቀር የሚያሸሽን ችግር» በተሰኘው ጥናታቸው፤ «ሁሉም ሰው በውስጡ ያልተፈለቀቀ ጽጌረዳ ነው» ይሉለታል። ጽጌረዳ እንዲጸድቅ ከተፈለገ፤ ሊመቻችለት የተገቡ መሠረታዊ ነገሮች አሉለት። በቂ የፀሐይ ብርሃን፤ ምቹ ለም መሬትና የዘወትር እንክብካቤ ያስፈልጉታል።

ይህ ከሆነለት፤ ፈጣን ዕድገት ያሳያል፤ በቅጠሉ ተሸፍኖ ያልታየው ጽጌረዳ ወቅቱን ጠብቆ ሲገለጥ፤ ለሁሉም ዓይን ማረፊያ ይሆናል። የሚጸድቀውም ለዚህ ነው። ግን በትይዩ፤ ይህ ተክል አንጉል ቦታ እንዲበቅል ይሆናል፤ ሳይመቸውም ይቀራል። ውጤቱ መቀጨጭ፤ መድረቅ፤ መውደምም ይሆናል። በውስጡ ሊገለጥ የነበረ ዕውቀት ጽጌረዳ እንደ ነበረው ማንም አያስብለትም፤ አልታየማ፤ የለማ። ልክ እንዲሁ ነው ይላሉ ፓውሎና ዶብሰን በጓደኝነት የትጭጭት ወቅት ላይ በሁለቱም ውስጥ በጋራ ሊገለጥ የሚገባውን ፍቅር ለመግለጥ ሁለቱም አንዳቸው ያንዳቸውን ሕይወት መከትከት፤ ማረምንና ማጥራትን ሁሉ ሥራዬ ብለው ሊይዙት ይገባል። እንደ ትጉሕ አትክልተኛ መሆን ሲቻል ጽጌረዳው ይፈለቀቃል፤ ይገለጣልም። «ጓደኛዎችን ይበልጥ እንዲፋቀሩ የሚረዱት እንዲህ ነው።» ለጥያቄው ምላሻቸው ይህ ነበር።

መቼም ዘንድር እና የመጨዎቹ ዓመታት ጥንድዶዎች በትጭጭት ወቅታቸው በየዘርፉ ብስለትን ማየት ግዴታ ነው። ላብራራው። ለምሳሌ፤ በአስተሳሰብ ወደ ብስለት ማምራት አንደኛው የተሻለን አሳብ ይዞ ቢመጣ ተመካክሮ ግራ ቀኙን አይቶ ማሻሻልን፤ መቀየርን፤ መተውን ሲለማመድ ሊጋራ ውሳኔዎቻቸው ተገዢዎች ሲሆኑ፤ የግልና የጋራ ኃላፊነቶቻቸውን ሲወጡ ሲታይ ብስለት በአስተሳሰብ ላይ ታየ ማለት ነው። ስሜታዊ ብስለትም አለ። ገጠመኞቻቸው በስሜት ማዕበል የሚነዳቸው ሆኖ ሳለ እርሱኑ ተቆጣጥረው፤ እርሱኑ ተሻግረው ማለፍ ሲችሉ በሁለቱም ሕይወት ብስለት ተከሥቷል ማለት ነው። ይህ ብቻ አይደለም፤ አግባብ በሆነ ጉዳይ ላይ ተራርመው፤ ተተቻችተው ለጊዜው ስሜታቸው ተጎድቶ

ግን የተቀበሉ ሲሆኑ፤ ቅጥ-ያጣ ጎዘንንም ሆነ ገደብ-የለሽ ደስታን በመሸሽና በመቅረብ ሳይሆን፤ በውስጡ በመሆን በአግባቡ ማሳለፉ በጋራ ሕይወታቸው እየተከሰተ ሲመጣ ስሜታዊ ብስለት ተገለጠ ማለት ነው።

የማኅበራዊ አኗኗር ብስለታቸውም ሌላው ተፈታኝ ጉዳይ ነው። ይህ ወደ ሌሎች ሰዎች የመድረስ አቅማቸውን ይመለከታል፤ ከእነርሱም ጋር ጤናማ ግንኙነትን፤ ጓደኝነትንና የማፍራት ውጤት የማኅበራዊ ሕይወት ገጽታ ነው። የሁለቱ ጓደኛዎች የሕይወት አድማስ ቤተሰቦቻቸውና የቅርብ ጓደኞቻቸው ብቻ ሊሆኑ አይገባም። ሰፊ የሕይወት ልምምድን ከሌሎች ጋር መጋራትን ጓደኛዎቹ እያሳዩ ሲመጡ አደጉ ማለት ነው።

መጨረሻ ላይ አመጣሁት እንጂ፤ የሁለቱንም ሕይወት የሚያጣፍጠው ጨው የመንፈሳዊ ሕይወታቸው ብስለት ነው። ከመነሻው የተጫጨት በክርስቶስ የሆኑት ናቸው። የእነርሱ መልህቅ እግዚአብሔር ነው፤ የሕይወታቸውም ብቸኛ ባለሥልጣን የእግዚአብሔር ቃል ነው። እርሱ ይመክራቸዋል፤ ይመራቸዋል፤ ያግባባቸዋል፤ ያስተዳድራቸዋልም። በሕያው ቃሉ በየዕለቱ ሕይወታቸው ተገዝተውበት ሲኖሩ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ብስለት ወይም እድገት ታየ ይባላል።

ቀደም ሲል ምሳሌ ያደረግኳቸው ሁለት ወጣቶች በዚህ ምክር ከተስማሙ፤ ትጭጭት ዘንድሮ ሰምሮ ለመጨው ተሸጋገሩ ማለት ነው።

ያገራ ሰው፤ «ጓደኛህ ሲመክር በእኔም ብለህ መስክር» ይል የለ። እንግዲህስ «ጀሮ ያለው ይስማ!»

የሠርጉ ማግስት... የምሥራች

«...ጫካ ውስጥ በጀርባዬ ተንጋልዬ በደም ተለውሼ አገኝ ኝ...» በሚለው በሉሊት ንግግር መጀመር ወደድኩ። «... እንስራዬም እዚያው ጎኔ ተሰብራ፤ እንክትክቷ ወጥቶ ነበር። የእንጀራ አባቴ ካበላሸኝ ሰው ጋር (ድንግልናዬን

ከወሰደው ሰው) በጎን ታርቆ በትንንሽ ገንዘብ ክብራን (ድንግልናዬን) ባሸጠው በሳምንቱ እናቴ ሞታ ተቀብረች። የሙት ዓመቷ ሳይወጣ የእንጀራ አባቴ ላንዱ ዳረኝ። ያ የተዳርኩለትም ሰው ክብር የላትም በማለት ጀርባዬ እስኪተላ ድረስ ገርፎኝ መሐሉ የተቆረሰ ዳቦ አሸከመኝና ሰደደኝ...»

የሉሊት ብሶቷ አላለቀም። እኔ ግን ደራሲ በዓሉ ግርማ በአድማስ ባሻገር መጽሐፉ፤ ድንግልናዋን ያለፈቃድዋ ያጣችውን ልጃገረድ ያናገረበት ገለጻ ጥሩ ምሳሌ ስለሆነኝ ብቻ ነው የወሰድኩት።

እንደ እኔ አንባቢ አንድ ጥያቄ ሳያነሣ አይቀርም፤ «ከገሃዱ ዓለም እውን የሆነ ስንት ተመሳሳይ ገጠመኝ እያለ ለምን «ልብ ወለዱን ሉሊትን» መረጥክ? የሚል ይመስለኛል። ከተጨባጩ ሕይወት የሚሸሹ ሁሉ ልብ ወለድ ውስጥ መሸሸጋቸው ያለ ነው። የእኔ ግን ለመሸሽ ሳይሆን፤ እንዲህ ያለውን ርእስ ሲነካኩ አምላክ ከፈጠራቸው ይልቅ ደራሲ የቀረጸቸውን ገጽ-ባሕርያት መጠቀሙ ሽሽት ሳይሆን፤ ብልሃት ስለ መሰለኝ ነው።

ታዲያ ይህንን ጽሑፍ ሳዘጋጅ ልብ ወለድ ቢሆንም፤ «የገሃዱ ዓለም ነጸብራቅ ነውና» «ሉሊት ክብሯ ከተገሠሠ በኋላ ጌታ ኢየሱስን እንደ ግል አዳጅ ተቀብላ ቢሆን ኖሮስ...? እና ከዚያም «እግዚአብሔር ሰጠኝ...» ያለችውን ሰው ብታገባ «የማግሥቱ የምስራች...» የሚሰተናገደው እንዴት ይሆን? አሳስቦኝ ነበር።

መቼም ትጭጭት ፍጽሜ ሲያገኝ ጋብቻን ነው የሚያስከትለው፤ በማግሥቱም የጫጉላውን ታሪክ፤ በሠልስቱ ደግሞ ቅልቅልን። አሁን አሁን በሠርግ ማግሥት ማለዳ ያለውን የምስራች እንድንመካከርበት መንደርደሪያውን ብቻ አመለክታለሁ።

መጽሐፍ ቅዱስ ድንግልን አስመልክቶ ፍቺ ሲሰጥ፤ «ወንድ ያለውቃት (ያልደረሰባት) ብላቴና ልጃገረድ» ይለዋል (ዘፍጥ. 24:16)። እንዲህ ዓይነቷ ብላቴና በአግባቡ ለታጨችለት ወንድ ብቻ ነው የምትገባው። ሌላ ሊደፍራት ፈቃድ የለውም። እርሷም እሽክ ለሌ ለማለት ኬላ አለባት። እንዲህ ቢሆን ጫን ያለ ቅጣት ሁለቱንም ይከተላቸዋል። ለዚህም ነው አምላክ የትዕማርን ክብር

ከመግሰሱ በፊት «በዓይኑ ፊት ጭንቅ የሆነበት።» ወንዱ ብቻ ሳይሆን፤ ሴቲቱም መከላከል ስትችል ወይም የድረሱልኝ ጨኸት ሳታሰማ ቀርታ ብትደፈር፤ የደፈራት ወንድ ጭምር በድንጋይ ተወግረው እንዲሞቱ ዘዳግም 22:23-24 ያዝዛል።

እንዲህ ዓይነቶቹን የብሉይ ኪዳን ታሪኮችና ትእዛዞች፤ ማስጠንቀቂያዎች በአግባቡ ጨምቀን ትርጉም ብንሰጣቸው፤ እግዚአብሔር ሊጋብቻ ክቡርነትና ቅዱስነት ምን ያህል ትኩረት እንደ ሰጠው እንረዳለን። ይህ እውነት ከኅሊና እንኳን ቢሰወር የሐዋን የአካል ክፍል ይመሰክር ዘንድ የድንግልና ምልክትን አስቀመጠ።

ታዲያ በታጨች ሴት ዘንድ ቢጋብቻዋ ማግስት ይህ ድንግልና ሲገኝ በእኛው ባህል የምሥራቹ ይቀልጣል። ባለምሥራቾቹም ይበዛሉ። ቀዳሚ የምሥራቾች፤ ለሙሽሪት ይገባታል፤ አቆይታዋለችና። ሁለተኛው የምሥራቾች በማለዳ ወፍ ሲንጫጫ ለወላጆቻቸው የሚደርሰው ነው። በመልካም ሥነ-ምግባር፤ በእንክብካቤ ባያሳድጓት ለዚህ አትበቃምና የምሥራቹን ቆይቶ እንደ መጣ ደመወዝ ይቆጥሩታል። ከዚህ ደመወዝ ባለድርሻ ለመሆን የሚከፈሉ ሌሎችም አይጠፉም፤ ጎረቤቶች፤ ጓደኞች... ደስታውን ሊጋሩ ይቋምጣሉ።

ይህ ማለዳ አንዳንዴ ሌሊቱን የመሰለ የጨለመ መርዶ ሊያመጣ ይችላል። «ጀርባ እስኪቆረስ እስገርፎ መሐሉ የተቆረሰ ዳቦ አሸክሞ መስደድ...» «እርግጥ ይህ አደራረግ ተገቢ ነው ተገቢ አይደለም» የሚል ውዝግብ ማንሣት ርእሰ ጉዳዩ አይደለም። እስራኤላዊ ልጃገረዶችን አስመልክቶ ግን መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ይለናል። ድንግል እንደ ሆነች ስትናገር ክርማ ስለ ዋሸች ሴት የሚገባት ቅጣት አለ፤ በድንጋይ መወገር (ዘዳግ. 22:20-21)። ድንግል ሆና ሳለ ያገባት ወንድ በሐሰት ቢያወራባት እርሱ ደግሞ ይገረፋል፤ መቶ የብር ሰቅል ይቀጣል፤ በዕድሜውም ሁሉ ሊፈታት አይገባውም (ዘዳግ. 22:13-19)።

ብዙ ወጋችን ከእስራኤላውያን ጋር ስለሚመሳሰል፤ በኢትዮጵያውያንም ዘንድ ድንግልና በጣሙን ይከበራል። «የለም! ጠፋ!» ሲባል እንደ መርዶ ያስደነግጣል፤ አንገት ያስደፋል፤ ተገኘ

ሲባል በአንጻሩ ፌሽታ ይሆናል።

ባህሉ ጥብቅ ከመሆኑ የተነሣ፤ በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ ሕይወት የሚኖሩትም መንፈሳውያን ይህን አልተላቀቁትም። እንዲያውም ጉራማይሌ እያደረጉ ወጉን ያደበዝዙታል፤ ትርጉሙን ያዛንፋታል።

ይህቺን አንቀጽ ማጠናከር ይጠበቅብኛል መሰል። ክርስቲያኖች እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በቤተ ክርስቲያን ከተዳሩ በኋላ ቀሪውን ነገር እንደ ወጉ ለመፈጸም ይነሣሉ። «የምሥራቾች» ለመድረስም ሲመጡ፡-

«ብር አምባር ሰበረልሽ)

ወንዱ ልጅሽ...!

... ኬላው ተሰበረ!

በእናት በአባቷ ቤት ሲከበር የኖረ!»

እንዳይሉ የምሥራቹ ክርስቲያኖች፤ ዘፈኑ ዓለማዊ ይሆንባቸውና፡-

ድንቅ ነው የተሠራው (2)

የእኛ ጌታ ያደረገው...

* * *

ገረሰሰው የጠላትን ጦር

ጦሬ የምዋጋበት

* * *

ደስ ደስ ደስ ደስ ብሎናል

እግዚአብሔር ታላቅ ነገር አድርጎልናል...

በማለት ያዜማሉ፤ ይህን ጉራማይሌ ለመዜም ባህላቸውን ማለቱ አይደቀርም።

ለማንኛውም ከጥቂት ዓመታት በፊት እዚሁ አዲስ አበባ ሴት ልጃቸውን ለመዳር፤ ለመኳል የበቁ አንድ አዛውንት በሠርጉ ጥዋት ስልክ ይደወልላቸዋል። የደወለው የሙሽራው ሚዜ ነው።

«ሃሎ...! አባላ...ሃሎ እየመጣን ነው ጠብቁን»

«ለምን ልጄ! ምን ችግር አጋጠማችሁ?»

«ችግር እንኳን አላጋጠመንም፤ አባላ

«... እና ደህና?»

«የምሥራች ይዘን ነው!»

ሥራ የላችሁም!? እኔ ሥራ አለብኝ...ልጆች ሥራ አለብኝ... አታገኙኝም::»

እርፍ::

አዛውንቱ አገልጋይ ልጃቸውን ተጠራጥረው ወይም ልጅቱ ንጹሕ ሳትሆን ቀርታ አልነበረም:: ልጃቸውስ በእርግጥ ድንግል ነበረች:: ግን እንድም እርሳቸው ከጉራማይሌው የባህል ቱማታ የተፈቱ ሆነው እንጂ:: ሁለቱም ደግሞ በየሰንበታቱ እግዚአብሔር አምላካቸውን ያመለከባቸውን ዝማሬዎች ለወግ-ለባህልና ለታይታ ሊያድበስብሷቸው አልወደዱ ይሆናል ብንልም ያስኩዳል::

እንደገና ወደ ሉሊትና ሉሊትን ወደሚመሳሰሉ ብዙዎች ልመልሳችሁ:: ሌሊቱን በዓይነ ጎሊናችሁ እዩልኝ:: ውኃ ልትቀዳ በሄደችበት አለውዴታዋ ተደፍራ ነበር:: እንደ ገና ያለ ውዴታዋ ተድራ መከራዋ ከመቀጠሉ በፊት ኢየሱስ አግኝቷት ቢሆን ኖሮ?... እግዚአብሔር አበሳዋን ሽሮላት በቅድስና ኖራ በቤተ ክርስቲያን ብትዳር በማለዳው የምሥራች ሊጠበቅ ይሆን?... ወይስ ሰባራ ጉድፋም ልትባል ይሆን? ...ወይስ ሉሊት አሁን እኮ በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት ነኝ አሮጌው አልፎአል ብላ...የምስራች ለመላክ ይዳዳት ይሆን?

ሉሊትስ ልብ ወለድ ናትና ለመከራከሪያ አትበቃ ይሆናል:: ነገር ግን ያለ ክርስቶስ በኖርንበት ዘመን በኃጢአት ወኀኒ ተጠፍረን ሳለ እንደ ማንኛውም ሥጋ ለባሽ በብዙ የተበላሽ ልምምድ ውስጥ የምናልፍ ቁጥራችን ጥቂት አይደለም:: ክርስቶስ ግን ከትቢያ ሊያነሣን ሲሻ ሞታችንን በሞቱ ለውጦ፤ መቃብራችንን ከፈተ፤ ከኃጢአት መቃብር አወጣን፤ አዲስ ሰው አደረገን፤ ለመንግሥቱም አበቃን:: «እንደ ንጽሕት ድንግል እናንተን ለክርስቶስ ላቀርብ ለእንድ ወንድ አጭቻለሁና» (2ኛ ቆሮ. 1:12) ተብሎ እንደ ተጻፈ፤ ዋናው ድንግልና የጌታ ከመሆን ከዚህ ይጀምራል::

እንግዲህ ከአዲስ ልደት በፊት ድንግል ሆና ወደ ቤተ ክርስቲያን መጥታ ቢሆን እስየው! ክብሩ ለእርሷም፤ ለቤተሰቧም፤ ለቤተ ክርስቲያንም ነው! . . . አለዚያ ግን በቀደመው ኑሮ እንደ ሉሊት በግድ ወይንም በፈቃድዋ ድንግል ባትሆን፤ ዋነኛው ከእምነት በኋላ ያለው የቅድስና ኑሮዋ ስለሆነ፤ እንደ ሰባራ ገል መታየት የለባትም:: ወይንም ደግሞ ወጉን ለማሟላት ሲባል የራሷን ጎሊና፤ ቤተሰቧንና ቤተ ክርስቲያኗንም እንድትሸነግል መገፋፋት የለባትም::

በተውነው የቀደመው ሕይወት ይህንን ሰው ያወቀውን ፀሐይ የሞቀውን ጉዳጉድ ለመሸፈን ሲባል ብዙ ነገር ይደረጋል፤ ወግ ነውና ቤተ ክርስቲያን ግን ከዚህ ወግ መላቀቅ የለባትም ወይ? ወጣቶቻችንስ ያልሆኑትን እንዲሆኑ ለምን እንገፋቸዋለን? ቅድስናን አጥብቀን «የምስራቹን» ጉራማይሌ ለምን አናፈዝዘውም?!

ለምን እንጽፋለን?

የጥያቄው ምላሽ እንደ መልካችን ሊለያይ ወይም ሊቀራረብ ይችላል:: የአጻጻፍ ዘዴን በመማሪያ እጽፋለሁ፤ ታሪክን ከትውልድ ወደ ትውልድ ማሸጋገሪያ በመሆኑ እጽፋለሁ፤ ጽሑፍ ስጦታዬ ሆኖ «ጻፍ ጻፍ ስለሚለኝ» እጽፋለሁ፤ እርካታዬ ስጽፍ ስለሆነ እጽፋለሁ፤ ለሰው ልጅ ሊደርሰው የሚገባ መልእክት ስላለኝ እጽፋለሁ፤ ወዘተ...ለ«ለምን ትጽፋለህ?» ጥያቄ ከሚቀርቡት መልሶች ጥቂቶቹ ናቸው::

ፈተና እንደሚያርም አስተማሪ «አንተ ልክ ነህ! አንተኛው ስተሃል» ብሎ መወሰን ቢቸግርም፤ ከምላሾቹ ሚዛን ደፊው «ለሰው ልጅ ሊደርሰው የሚገባ መልእክት ስላለኝ እጽፋለሁኝ» የሚል መልስ ከሰጠው ጋር ቆይታ እናድርግ:: ቆይታውም «ክርስቲያን ጸሐፊ ለምን ይጽፋል?» ለሚለው ብቸኛ መልስ ከእርሱ ዘንድ ስላለ ነው::

ይህ «መልእክት» የተሰኘው ቁም ነገር ከየት ይገኛል? ለክርስቲያኑ ጸሐፊ ከአደመጠው ትረካ፤ ከአነበበው ጥንታዊና ዘመናዊ ጽሑፎች «እርግጥ ነው ወይም ትክክል ነው» ብሎ

ሳያመዛዝን ከተቀበለው የቅብብሎሽ ትምህርት፤ ከኅብረተሰቡ ጋር ሲኖር እያደረገው ካለው፤ ከጠቢባን መድበለ መረጃዎች፤ ወይስ ደግሞ ከእግዚአብሔር ቃል?

ለክርስቲያን ጸሐፊ የመልእክት መገኛዎቹ ከላይ ከተጠቀሱት አብዛኛዎቹ ሊሆኑ ይችላሉ። ግን ከሁሉም ቀዳሚ የመልእክቱ ዋነኛ ምንጭ በመንፈስ ቅዱስ የተደረሰው መጽሐፍ ቅዱስ ስለሆነ፤ የመልእክቱ መገኛ እግዚአብሔር ብቻ ሊሆን ይገባል።

ምንጩስ ተገኘ፤ ከምንጩ በጽሑፉ ውስጥ ሊተላለፍ የሚገባው ከዘፍጥረት እስከ ዮሐንስ ራእይ ዳርቻ ድረስ የተጻፉትን ማስተላለፍ ወይም ውሱን መሆን? ምላሹ፤ ራስ ለሆነው መልእክት ቅድሚያ በመስጠት፤ የተቀሩትን መልእክቶች ሁሉ በሥሩ እንዲያድሩ በማድረግ ማስተላለፍ፤ ይህ የክርስቲያን ጸሐፊ የጸሐፊነቱ ዓርማ ሊሆን ይገባል።

ራስ የሆነውም መልእክት ሁለት ነው። አንደኛ፤ «ሰዎች ሁሉ በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር ተለይተዋል። የተለያዩትን ደግሞ ሊያስታርቅ ሊያሰብ ክርስቶስ ሰው ሆኗል። እርሱ በጎቹ ለሆኑት ሁሉ ደሙን አፈሰሰ፤ ምትክም ሆኖ ሞተ። ከዚህም የተነሣ፤ ሰዎች ኃጢአተኝነታቸውን በመረዳት ክርስቶስን በማመን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በመፍለስ፤ ከእግዚአብሔር ጋር እርቅን በመመሥረት፤ በክርስቶስ ጌትነት ሥር መኖር» የሚል ሲሆን፤ ሌላው ደግሞ እርቅን መሥርተው ክርስቲያን የሆኑት እነርሱ ከመንፈሳዊ ሕፃንነት ወደ ክርስቶስ ማደግ አለባቸው የሚል ነው። እነዚህ ሁለት ነጥቦች ሳይነጣጠሉ ተደጋግፈው በመልእክትነት ለሰዎች እንዲደርሱ፤ ደርሰውም የሰውን ሕይወት እንዲቀይሩና እንዲያሳድጉም ያስፈልጋል።

እንግዲህ ይህ ዐቢይ መልእክት በጽሑፍ ሊተላለፍ ሲፈለግ፤ መልእክቱን ማስያዣና ማኖሪያ ዕቃ ያስፈልጋል። ይዘቱን ማስተላለፊያ ሲባልም የጽሑፍ ቅርጽ ለማለት ነው። በዘገባ ማሳለፍ፤ በምሳሌ መግለጽ፤ በመረጃዎች ማስደገፍ፤ በውይይት መጠቀም፤ ስንኞችን መቋጠር፤ ረጅም ወይም አጭር ክርስቲያናዊ ልብ ወለዶችን፤ ወዘተ...መድረስ ወይም ከእነዚህ አንዱን ወይም ሌላውን ለሥራው ተስማሚ የሆነውን በመምረጥ የመልእክቱ መያዣ

ወይም ማስተላለፊያ በማድረግ ማድረስ ይቻላል። ልክ ለሰውነታችን ጥቅም የሚሰጠንን ወተት አንዱ በብርጭቆ ሲጠጣው፤ ሌላው በከብያ፤ ሌላው በሽክና ወይም በጮጮ፤ ወይም በዋንጫ ይጠጣዋል። መጠጫው ወተትነቱን አይቀይረውም። ተጠቃሚ ጠጪው ነው-ሰውየው። ጠቃሚው ወተቱ ነው - መልእክቱ። ሁለቱን የሚያገኘው መያዣው ነው - ብርጭቆው - የጽሑፉ ቅርጽ።

መልእክቱ ሲደርስ ግን ዋናው ጥንቃቄ ለይዘቱ በመጨነቅ ሊሆን ይገባል።

ሀ. አሻሚ ወይም ድራቢ ትርጉም ሊሰጠው የሚችሉ ቃላትን በማስወገድ፤

ለ. ከአንቀጽ አንቀጽ ሽግግር ሲደረግ የአሳብ ተያያዥነትንና ተከታታይነትን በመጠበቅ፤

ሐ. በብዙ ቃላት የደረጃ (የታጀቡ) በርካታ ረዥም ዐረፍተ ነገሮችን መጠቀም መልእክቱን እንደሚያደበዝዝ አውቆ በመጠንቀቅ፤

መ. የሚተላለፈው መልእክት ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ያለውን መጣጣም በእርግጠኝነት በመመዘን፤

ሠ. ለጽሑፉ ውበት የሚደረገው ጥንቃቄ መልእክቱን እንዳያፈዘውና ያለ መልእክት እንዳያስቀረው በማስተዋል፤

ረ. የሚተላለፈው ጭብጥ እንጂ ጽሑፉን ክርስቲያናዊ የሚያደርገው አልፎ አልፎ የእግዚአብሔር ስም በውስጡ መነሣቱ ወይም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ስያሜዎች ጣል፤ ጣል ማለታቸው ብቻ አለመሆኑን በማጥራት፤

ሰ. በአጭር ጽሑፍ ውስጥ አንድ ወይም ሁለት መልእክቶችን ማስተላለፍ በቂ ሆኖ፤ ግን ምሉእነት የጎደላቸው የታጨቁ ልዩ ልዩ ቁም ነገሮች በአንዱ ጽሑፍ ውስጥ እንዳልተካተቱ አበክሮ በማጤን፤

ሸ. እጅ እንዳመጣ ሥርዓተ ነጥቦችን በጽሑፍ ውስጥ መደንገር ሳይሆን፤ በተገቢ ቦታቸው መገኘታቸውን በመገንዘብ፤

ቀ. ክርስቲያናዊ ያልሆኑ ጽሑፎች በልቅነት የሚጠቀሙበት

አባባልና ገለጻ በጽሑፉ ውስጥ አለመስተናገዱን መፈተሽ፤ ወዘተ...ይዘቱን በቅርጽ ውስጥ በማኖር የመልእክት ራስ ያልናቸውን ሁለት ዐቢይ ቁም ነገሮች በተገቢው ሁኔታ ሊያደርሱት ያስችላሉ።

አያይዘን፤ ክርስቲያናዊ ልብ ወለድ በቅርጽነቱ ይዘትን (መልእክትን) በማስተላለፍ ያለውን ጠቀሜታና ልንጠነቀቅበት ስለሚገባው ጥቂት እንበልና «ለዚህም ነው የምንጽፈው» በማለት መልእክቱ ይጠቅላል። በቅድሚያ ግን «በክርስቲያን ልብ ወለድ ጽሑፍ» ምንነት (ትርጉም) ላይ እንስማማ።

«ሕይወት በቁንጽል መልክ ፊት ለፊት በታየው ውጤት ላይ ብቻ አይመረከዝም። በምትኩ ለውጤቱ ምክንያት ሊሆን ያስቻለውን ፈትሾ በማውጣት «ላካ» ለዚህ ኖሯል! ማለገት ይጠበቅበታል። ውበትን ተላብሶ በእግዚአብሔር ቃልና በገጸ ባሕሪው በድርሰቱ ውስጥ በተሳለው ሰው ሕይወት ላይ በመመርኮዝ የቀረበ የፈጠራ ጽሑፍ እርሱ ልብ ወለድ ነው። ሁሉ ከዕውቀት የሕይወት ገጠመኝ ጋር ቁርኝት ያለው አንባቢም በሰው ሕይወት፤ በሰው ስም የራሱን ሕይወት የራሱን ስም እንዲያስተካክል የሚያግባባ የውጤት ጽሑፍ ክርስቲያናዊ ልብ ወለድ ጽሑፍ ሊሰኝ ይችላል። እንግዲያስ ይህን የጽሑፍ ቅርጽ መጠቀም ያለውን ጠቀሜታና ሊጠነቀቁለት የሚባውን ነጥቦች ላከታትል።

ጥቅሙ፡-

1. ክርስቲያናዊ ልብ ወለድ የጥናት፤ የምርምርና የድካም ውጤት መሆን ስለሚገባው፤ የእግዚአብሔርን ቃል በትክክል ተርጉሞ በትክክል ከገጸ-ባሕርያት ሕይወት ጋር በማጣጣም የሰዎችን እንቅስቃሴ በምክንያትና በውጤት አዋቅሮ መልእክቱን ለብዙዎቹ በጽሑፍ ማቅረብ መሆኑ፤
2. የሰውን ሕይወት ይወክሉልናል በማለት ስም ሰይመን የመረጥናቸው ገጸ ባሕርያት የሚመሩት ሕይወት በአንባቢያን ሲጤኑ የየዕለት ተዕለት ገጠመኞቻቸው በአብዛኞቹ ተደራሲያን ዘንድ ተቀባይነት ያለው መሆኑ፤ «የእኔ ነገር ወይም የእኛ ጉዳይ ነው» ማለገታቸው፤

3. አንዳንድ አንባቢያን ለእግዚአብሔር ቃል ያላቸው መረዳት አነስተኛ ቢሆንም፤ በሕይወታቸው የሚለማመዱት ወይም ልክ ነው ብለው የተቀበሉት «እውነተኛ ነኝ» ባይ በእግዚአብሔር ቃል ሲመዘን ስሕተትነቱ የጎላ ሲሆን፤ ጸሐፊው መልእክቱን ውበት አላብሶ እስከ ዳር ድረስ ተነብዖ እንዲያልቅ በማድረግ ከእውነት ጋር የማገናኘትና እንደ ጌታዬ «ጆሮ ያለው ይሰማ»ን ማድረሻ መሆኑ፤

4. መልእክትን በፈጠጠ መልኩ «ይህን ልል ነው የምፈልገው... ብታደርግ አድርግ ባታደርግ ወደ!» በሚል ሁኔታ በማቅረብ ሳይሆን፤ አንባቢው ቁም ነገሩን በራሱ በጎ ፈቃድ ፈልጎ፤ አግኝቶም እንዲጠቀምበት አድራጊ መሆኑ፤

5. ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያስተምርበትን ስልት በመከተል ጸሐፊው ሊጠቀምባቸው የመረጣቸው ምሳሌዎችም ሆኑ ሰዎች ከተደራሲያኑ ሕይወት ቅርበትና ቀጥተኛ ግንኙነት ሊኖራቸው የቻሉ መሆናቸውን ተገንዝቦ የሚጠቁም መሆኑ፤

6. እየተላለፉ የደረሱን የሥነ-ቃል ዘርፎችን እንደ ምሳሌያዊ አነጋገር፤ አባባሎች፤ ፈሊጦች፤ ወዘተ... በጽሑፍ ውስጥ መልእክት በማገላት ኃይላቸው ጠንካራ የተሰኙትን ተገቢዎቹን በተገቢው ጊዜ መጠቀም መቻሉ ከጥቅሙ አኳያ የሚዘከሩ ናቸው።

ጸሐፊ ሊጠነቀቅለት የሚገባው

1. ጽሑፉ በጸሐፊው ተጽፎ መውጣቱን የሚያመለክት ብቻ ሳይሆን፤ በሰዎች ሊነበብ የሚቻል መሆኑን መረዳት፤
2. ክርስቲያናዊ ልብ ወለድ ሁል ጊዜ ለክርስቲያኖች ጥቅም በሚውል መንገድ ብቻ መድረስ እንደሌለበት ማስተዋል፤ ጌታን ያልተረዱት ያላመኑት እንደሚያነቡት ግምት ውስጥ በማስገባት እነርሱ ድረስ የሚደርስ መልእክት ይዞ በተነባቢነቱ ለውጤት ሊያበቃቸው ይችላል ይሆንን ብሎ ማለብ፤
3. ጽሑፍ ያለችግር የሚደርሳቸው «የከተማ ሰዎች ናቸው»

በሚል አሳብ አጻጻፉን «ለአነርሱ ይድረስልኝ» ከሚል ጠባብ ክልል ወጥቶ ጽሑፉ በየትም ስፍራ ሊደርስና ሊነበብ፣ መልእክቱም ያለ ችግር ሊደርስ መቻል አለመቻሉን ማስተዋል፤

4. ጸሐፊው አንባቢ ክርስቲያኖች ከኅብረተሰቡ ራሳቸውን አግልለው እንዳልኖሩ በመቁጠር፤ ክርስቲያናዊ ያልሆኑ ልብ ወለዶችን በማንበብ አስተሳሰባቸውና አመለካከታቸው ደራሲዎቹ በመልእክታቸው ሊያሳድሩት በሚፈልጉት ዓላማ ውስጥ በከፊል ወይም በሙሉ ሊገቡ ስለሚችሉ፤ ደግሞ የአጻጻፍን ስልት በድግግም ካነበቧቸው መጻሕፍት ውስጥ ስላስተዋሉ ክርስቲያን ጸሐፊ ከሥነ ምግባር አኳያ ከእግዚአብሔር አሳብ ውጭ የሆነውን አገላለጽ በመተው በምትኩ በአጻጻፍ ደረጃው ላቅ ያለ ጽሑፍ ማቅረብ መቻሉን መመዘን፤
5. «የምንጽፈው ልብ ወለድ ነው፤» በማለትም የእግዚአብሔር ቃል ሊለው ካቀደው መስመር ውጭ አለመሄዳችንን በእጅጉ መገንዘብ፤ ወዘተ፤ እነዚህን ከላይ የተነሡትንና መሰል ነጥቦችን በከፊልም ሆነ በሙሉ መጠቀምና መጠንቀቅ ለክርስቲያን ጸሐፊ፤ «የምትጽፉት ሁሉ ለማነጽ ይሁን እኛም በክርስቶስ ፍጹም የሚሆን ሰውን ሁሉ እናቀርብ ዘንድ ሰውን ሁሉ እየገሠጽን ሰውንም ሁሉ በጥበብ ሁሉ እያስተማርን የምንሰብከው እርሱን ነው» (ቈላስይስ 1:28 ይህን ያስታውሰናል)፡፡ የ«ለምን እንጽፋለን?» ጥያቄም በዚህ ቃል መልስ ያገኛል፡፡

«እንተራረም»

ቢሊግርሃም «መንፈስ ቅዱስ» የተሰኘውን መጽሐፍ ሲጽፉ የመጀመሪያ ምዕራፋቸው ባደረጉት የመግቢያ ጽሑፍ ልጅምር፡፡ «አምስተኛ ክፍል ያስተምር የነበረው መምህር ተማሪዎቹን «ስለ ኤ ሌክትሪክ ብርሃን ሊያስረዳኝ የሚችል ማን ነው?» በማለት

ይጠይቃል፡፡ በዚህ ወቅት ከተማሪዎቹ አንዱ እጁን በማውጣቱ መምህሩ ዕድሉን ሰጠው፡፡ ልጅየው ቆመ፤ ራሱንም አሻሽቶ፤ አቅማማና፤ «ማታ ቢሆን በደንብ እስታውሰው ነበር፤ አሁን ግን ተረሳኝ» አለ በቁጭት፡፡ በዚህ መልስ መምህሩ ቅር ተሰኘ፡፡ አንድ ተማሪ ብቻ ሊሞክር ተነሥቶ እርሱም በመርሳቱ አዘነ፡፡

የመምህሩ ንዘን እኔና እናንተ ስለ «ሥላሴ» ተጠይቀን ወይም ስለ «መንፈስ ቅዱስ» ተጠይቀን በምንመልሰው መልስ ከተማሪው ተራ የምንገባ ሆነን የሚታዘንብን ጊዜ እንዳለ ቢሊግርሃም የዘንድሮን ነገር እያሰቡ ይጽፋሉ፡፡ ከክርስቲያኖች የሚጠበቀው «... በእናንተ ስላለ ተስፋ ምክንያት ለሚጠይቁአችሁ ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ...»ን (1ኛ ጴጥ. 3:15) መረሳቱንም ያሳስባሉ፡፡

ወደ ቁም ነገራ ልመለስ፤ አብዛኛው ምእመን ስለ «መንፈስ ቅዱስ» ያወራል፡፡ አንዳንዱ ጥምቀቱን፤ ሌላው ስጦታዎቹን፤ ሌላው ፍሬዎቹን፤ ሌላው ስለ የሰድብ ቃል በመንፈስ ቅዱስ ላይ፤ ወዘተ... ብቻ ሁሉም ይናገራል፡፡ የሁሉም ንግግር እንደ እግዚአብሔር ቃል መሠረት ከሆነ እሰየው ነው፤ ግን እግዚአብሔር አሳቡን የገለጠበት ቃሉ ማመሳከሪያነቱ ተዘንግቶና ተረስቶ የየራሳችን ልሙጥ ገለጣ ሊኖር የእንተራረም ጥያቄ ከፍተኛ ስፍራ ይይዛል፡፡ ጌላ «መንፈስ ቅዱስ ማን ነው?» ተብለን ተጠይቀን መልሳችን ተዝረክርኮ መግለጽ ያቅተናል፤ እንደ ተማሪው ከመሆኑ ከማለት ለመዳን ጠንቀቅ ከወዲሁ ዋና ጉዳይ ነው፡፡

በገጠመኞቹ ልቀጥል፤ ወዳጄ ነው፤ በብዙም እንቀራረባለን፡፡ «... ይህ ዘመን የመንፈስ ቅዱስ ዘመን ነው፤ አብና ወልድ የድርሻቸውን ፈጽመው ሁሉንም ኃላፊነት ለመንፈስ ቅዱስ ትተውለታል...» ይልከበር በስብከቱ፡፡ እያደመጥኩ «ሥላሴ-ሦስትነት በአንድነት-አንድነትም በሦስትነትን በምን ተረድቶት ይሆን?... ኃላፊነት ሁሉ ለመንፈስ ቅዱስ ከተሰጠ፤ በዚህ ዘመን አብና ወልድ ድርሻቸው ምን ይሆን?...» ስብከቱ ሁሉ ጥያቄ ሆነብኝና፤ ወዳጄን ግርብሎታል ብዬ ወሰንኩ፡፡ እውነትም በ«መንፈስ ቅዱስ» አስተምህሮ ላይ ግር ብሎታል፡፡

ሌላኛውን ሰውዬ ግን አላውቀውም። ይሰብክበት የነበረችው ቤተ ክርስቲያን በሕዝብ ጢም ብላ ሞልታ እንደ ነበር ነው የማስታውሰው። ትዝ እንደሚለኝ፤ ከሚተርከው ትረካ የተነሣ በታዳሚው ፊት ላይ ድንጋጤና ግርታ ነግሦ ይታያል። ስለ እንድ ሰው እንዲህ ይል ነበር፤ «...እግዚአብሔር በችግሩ ስላልደረሰልኝ እኔ እርሱን ከዚህ በኋላ አላመልክም...» አለ። ይህ ሰው ከችግሩ ሳይወጣ ሞተ፤ ለሞቱ ምክንያት መንፈስ ቅዱስን መስደቡ ብቻ ነው» ይላቸዋል። «እናንተም አታገረምርሙ፤ ለምን? ለምን?» እያላችሁ መንፈስ ቅዱስን አትክሰሱ፤ በሥጋ መሞታችሁ ብቻ ሳይሆን፤ ለዘላለም ወደ ገህነም ልትወርዱ ትችላላችሁ፤» ይል ነበር። እውን በእግዚአብሔር ቃል ስለዚህ ጉዳይ የተገለጸው እውነት ከሰውየው ማስፈራሪያ ጋር አብሮ ይሄድ ይሆን? ምላሹ በፍጹም አይሄድም። እንዲያስ መታረም አለበት።

እስኪ ጥቂት መሠረታዊ እውነቶችን በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ላይ ቅዱስ መጽሐፍ የገለጠውን እንጨብጥ። ዘላለማዊነቱን አስመልክቶ ዕብራውያን 9:14፤ ሁሉን አዋቂነቱን ደግሞ 1ኛ ቆሮንቶስ 2:10፤ 11፤ እግዚአብሔር ተብሎ መጠራቱን የሐዋርያት ሥራ 5:3፤ 4፤ ስለ ፈጣሪነቱ ዘፍጥረት 1:2 ገልጦታል። እነዚህ ጽኑ እውነቶች ናቸው። ተጨምሮም መንፈስ ቅዱስ ራእይ 2:7፤ የሐዋርያት ሥራ 13:2፤ እንደሚማልድ፤ ሮሜ 8:14፤ እንደሚመርጥ፤ የሐዋርያት ሥራ 20:28 እንደሚያዝን፤ ኡፌሶን 4:30 ስጦታን እንደሚሰጥ እነዚህም ምስክሮቻችን ናቸው። ልናስብ ብንፈልግ፤ ያሰብነውንም ልንናገር ብንደፍር፤ ማሰባችንም ሆነ መናገራችን፤ ማስተማራችንም ጭምር ከእግዚአብሔር ቃል ፈር ሳይለቅ መሆን አለበት። እንዲያስ በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ክርስቲያን የሆነ፤ በመንፈስ ቅዱስ ምክንያት ገህነም ይወርዳል ከማለት ቆጠብ ማለት ተገቢ ነው።

እግር ጥሎኝ በእንድ ቦታ ተገኝቼ መተራረማችን ለመልካም ሆኖልኝ የተለያየበትን ሌላውን «የመንፈስ ቅዱስ» ጉዳይ ሳጫውታችሁና ልጨርስ። እንድ ወንድም ነው «እነርሱ እኮ...» እያለ ያጫውተኝ ጀመር፤ በውስጤ ይህ ወንድም መታረም አለበት

አልኩ። ትንሽ እንደ ቆየሁ ትዕግሥቲ አለቀና በሁሉ ፊት ስሙን ጠቅሼ «ቤተ ክርስቲያን፤ የመንፈስ ቅዱስ ተቃዋሚ ናት ማለት አትችልም፤ ደግሞም መንፈስ ቅዱስን እነርሱ አሥረውታል መሰኘቱም ልክ አይደለም፤» በማለት አስተጋባሁ። «እንዴት! ለምን?» ተከታታይ ጥያቄው ሆነ። ከእርሱም ጋር አብረውት ያሉትም እንዲሁ ሞገቱኝ።

ምላሹ ጥቂት ነበር፤ ለቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ ራስ ሆኖ እኛ ደግሞ ከመንፈስ ቅዱስ የተነሣ ዳግም በመወለድ ብልቶች ሆነናል። ለዚህ ድንቅ ሥራ ማን አበቃን? መንፈስ ቅዱስ ነው። እርሱ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተናገረው፤ «ስለ ኃጢአት ስለ ጽድቅም ስለ ፍርድም ዓለምን ይወቅሳል። ስለ ኃጢአት በእኔ ስለማያምኑ ነው፤ ስለ ጽድቅም ወደ አብ ስለምሄድ ከዚህም በኋላ ስለማታዩኝ ነው፤ ስለ ፍርድም የዚህ ዓለም ገዢ ስለተፈረደበት ነው» (ዮሐ. 16:8-11)። መንፈስ ቅዱስ ልንወጣበት ከማንችልበት ከኃጢአት አረንቋ ውስጥ እንዳለን ገልጦልን መንገድ፤ እውነትና ሕይወት የሆነውን ክርስቶስን ብቸኛ የሆነውን መፍትሔ አሳየን፤ አመንን። እንዲያስ ማንም ሰው ያለ መንፈስ ቅዱስ እርዳታ ክርስቲያን መሆን አይችልም። ካልተቻለ ደግሞ፤ ከዚህ ውጭ የተደራጀች ቤተ ክርስቲያን ወይም ያለ መንፈስ ቅዱስ እርዳታ ለዘላለም ሕይወት የበቃ ዳግም የተወለደ ክርስቲያን ሊኖር አይችልም። እንግዲያስ መንፈስ ቅዱስን የሚቃወመው ማንኛው ነው? ማንም ሊኖር አይችልም። ይህ ለመጀመሪያው ጥያቄ ገለጸ ነው። አስከትዬም፤ እግዚአብሔር በሁሉ ቦታ ተገኚ፤ ሁሉን አዋቂ፤ ሁሉን ቻይ፤ በሁሉ ላይ ባለሥልጣን፤ ተስተካካይ የሌለው ነው። መንፈስ ቅዱስም እግዚአብሔር ስለ ሆነ፤ እርሱን ተቃዋሚውም ሆነ አሳሪው ማን ነው? ክርስቶስ የሞተላት ቤተ ክርስቲያንም አብራው ሠሪ ነች።

«እንዲህ ከሆነ ነገሩ፤ እለ ዓይን ዓይኑን አየው የነበረው ወንድም፤ «በዚህን ዘመን ትንቢት የለም፤ ልሳንም ቆሟል የሚሉት ምን ሊሰኙ ነው?» «እነርሱ በሮሜ 12-6-8፤ በኡፌሶን 4:11፤ 1ኛ ጴጥሮስ 4:11፤ በ1ኛ ቆሮንቶስ 12:8-10 እና 28-30 ከተጠቀሱት በርካታ የመንፈስ ቅዱስ የጸጋ ስጦታዎች ውስጥ አንዱን ወይም

ሁሉቱን የማይቀበሉ ናቸው። መቼም ልሳንም ሆነ ትንቢት ወይም የተቀረው ስጦታ ሁሉ በራሱ መንፈስ ቅዱስ እንዳልሆነ ማወቅ ደግሞ ማስተዋል ነው። ስጦታዎቹ ሁሉ ቤተ ክርስቲያንን ለማነጽ የተሰጡ፤ ያለ እኛ ድካም የተቸሩ ናቸው።» ተግባሩ።

በመጨረሻም፤ «እውነት እኮ ነው! እውነት እኮ ነው።» የድግግም ቃላትን ሆነ። ባለማስተዋል ለዓመታት «የመንፈስ ቅዱስ አሳሪ፤ ተቃዋሚ፤ ወዘተ...» የተሰኙትን አንገራ አባባሎች ለመተውተስ ማመን፤ ተስማማንም። የመንፈስ አንድነትን ይጠብቃል ይሉሃል ይሄ ነው - መተራረም እንደ ሕያው ቃሉ ሲሆን!

ውርጃ = መብት፤ ወይንስ ግድያ?

እግዚአብሔር የሕይወት ምንጭ ነው። ለዚህም ነው የሰውን አካል ከምድር አፈር ካዘጋጀ በኋላ የሕይወት እስትንፋስ እፍ ያለበትና ሕያው ነፍስ ያለው እንዲሆን የፈቀደው። ከዚህም የተነሣ ኢዮብ አለ፡- ሕይወትን የሰጠኝ ሁሉን የሚችል አምላክ እስትንፋስ ነው። ስለዚህ ሕይወት የሰጪው አምላክ ንብረት ከመሆኑ የተነሣ፤ የሰውን ሕይወት መልሶ ለመውሰድ ብቸኛው ባለ መብት ፈጣሪ ሆነ። እንግዲህ ሰው ጣልቃ ገብቶ ሕይወትን ቢያጠፋ ራሱን በእግዚአብሔር ቦታ ማስቀመጡና መተካቱም አይደል!? ይህን መሰሉ ኃጢአት ደግሞ «ከበደል ሁሉ የከፋ ነው»። ለዚህም ነው የሕይወት ምንጭ አትግደል ብሎ ትእዛዝ ያወጣው።

ሕይወት የሚጀምረውና በማኅፀን ውስጥ ህልውና የሚያገኘው የወንዴ ዘር ከሴቲቱ እንቁላል ጋር በተገናኘበት ቅጽበት ነው። ጅምሩ የተወሰነለትን ጊዜ ፈጽሞ እስከ ተወለደ ድረስ ያለማቋረጥ ሂደታዊ እድገት ይኖረዋል። እስከ ህላሳኛው ቀን ድረስ የሠራ አካላቱ ቅርጽ ይይዛል። ጥቂት ቀን ሲታከልበት፤ የልብ ምቱም በወጉ ይታወቃል። አርባ አምስት ቀን ተሰብስቦ የእጁ ክንድና የእግሩ ቅልጥም መጠነኛ እንቅስቃሴ ይኖራቸዋል። ስድሳኛው ቀን ሲጠናቀቅ ደግሞ አእምሮው ፈጣን እድገት ያሳያል፤ የእግርና የእጅ

ጣቶቹ የየራሳቸውን አሻራ ይይዛሉ። ሕፃኑ በዚህን መሰሉ የእድገት ሂደቱ ውስጥ የሚያጋጥመውን አደጋ መከላከል አይቻልም እንጂ፤ ጉዳት ቢገጥመው ሥቃይ ይሰማዋል። (ይህ ሁኔታ የውርጃውን መከራና አጋጣሚ ይመለከታል።)

የወንዱ የዘር ክሮሞዞምስ (ህብለ በራሄ) ከሴቲቱ እቻ ክሮሞዞምስ ጋር በተገናኘበት ቅጽበት የተጀመረ ይህ ሕይወት በፅንሰነት የመኖርን ሂደት ገና እንደ ጀመረ፤ አልያም ሊዘልቅ ነው በተሰኘበት ጥቂት ወራት ወይም ደግሞ ለመወለዱ ብቁ በሚሆንበት ጊዜ ውስጥ የፅንሱ ሕይወት እንዲጨልም የሚደረግበት መከራ ዘርፈ ብዙ ነው። መቼም ወደ አለመኖር የማምጫ ጉዳዮች በርካታ ቢሆኑም፤ ጥቂቶቹን እንደሚከተለው መዘርዘር ይቻላል። በማኅፀን ውስጥ ያለውን ሕይወት ለማፍረስ የማኅፀንን በር በማስፈያ መሣሪያ ተጠቅሞ ሽሉን በማወክ ለመቆራረጥ በሚረዳ መሣሪያ በመጠቀም ማውጣት። ሌላው ከዚህ ጋር ተቀራራቢው አሁንም የማኅፀን በርን አስፍቶ አፈ ሰፊ ቧንቧ መሰል አካል በማስገባት ፅንሱን በመምጣት ስቦ ማስወገድ።

ጊዜው ገፍቶ ከሦስት እስከ አምስት የወር ክልል ውስጥ ሲገባ ደግሞ ክፍተቱ የተመቻቸና ብቁ ስለሚሆንም ጥርስ ባለው መሣሪያ ፅንሱን ቆራርጦ እንዲወጣ ማድረግ። በዚህ የጊዜ ክልል ውስጥ የሕፃኑ ራስ ስለሚተልቅ ለማውጣት መሰባበር ይኖርበታል።

አካላቱ ሳይበተንና ፅንሱን በማጨንገፍ በሕይወት የሌለ ልጅን መውለድም ሌላው ዘዴ ነው። ይህ ዘዴ ተግባራዊ እንዲሆን በእናቲቱ ሆድ ውስጥ ወደ ፅንሱ መርዛም ፈሳሽ በመርፌ በመላክ የሕፃኑን ጤንነት በማወክ አንድ ሰዓት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ሕይወቱ እንዲያልፍ ይፈረድበታል። ኋላም ሙሉ በድኑ ይወጣል። ሌላው ያለመኖር ጎዳና ሕፃኑን እስከ ሕይወቱ እንዲወጣ አድርጎ ተገቢውን እንክብካቤ ነፍሳ በቸልተኝነት እንዲሞት መወሰን ነው።

ግን ወላጁ «አምዬ» በውላጁ ላይ ፈርዳ በዘሯ የምትጨክንበት ምክንያት ምን ይሆን? እርምጃ መውሰድስ ለምን አስፈለገ?

የመጀመሪያው «የይሆናል» ምክንያት ልጆችን በማሳደግ የሚኖረውን ኃላፊነት ላለመወጣትና የኑሮን ማሻቀብ ለመቆጣጠር ለተቀራራቢ ጉዳዮች ሲሆን፤ በሁለተኛነት የሚጠቀሰው ደግሞ ዘር ተቀባይዋ ሴትና ዘር አቀባዩ ወንድ የኃጢአት ጽዋቸውን ላለመጠጣት በመወሰን ከጋብቻ በፊት፤ ወይም በጋብቻ ውስጥ፤ ወይም መታመንን ባገደለ ስርቆት የመጣን ፅንሰ ከወላጆች፤ ከራስ፤ ከባል፤ ወይም ከእጮኛ ለመሰወር ኃጢአት ኃጢአትን ወልዶ በመፍትሔነት በውርጃ አማካይነት ነውርን በመሸፈን ራስን ነፃ ለማድረግ ነው።

ታዲያ እኮ መፍትሔ ተብዬዎቹ መፍትሔ ይምለሱ እንጂ ተዛዝለው የሚያመጡት ችግር የትየለሌ ነው። መሐንነቱ፤ ያለወቅቱ መውለዱ፤ ከማገፀን ውጭ መፀነሱ (የመኖር ተስፋ ባይኖረውም) ፤ በስሜት መዋዠቁ፤ በእግዚአብሔር ዘንድ የግድያ ተጠያቂ መሆኑ፤ በመንግሥት ሕግም ሁኔታው ከተገለጠ አስወራጅም፤ የማስወረድ ተግባር ፈጻሚውም እስከ አምስት ዓመት የእሥራት ቅጣቱ (የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ቁጥር 529 -530) ወዘተ... በእርምጃ ወሳጆቹ ላይ ሊከተል ይችላል። ሁሉም ክፉ ውጤቶች ናቸው።

በቅዱስ መጽሐፋችን ውስጥ ማስወረድን በተመለከተ የተገለጸ መመሪያ አለው ወይ? ምላሹ ፈጣን አይሁን እንጂ ለምን አይኖረውም። «ሥላሴ» የሚል ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ አንድም ቦታ አልተጠቀሰምና የሥላሴን ነገር አንቀበልም ማለት እንደማይቻል ሁሉ፤ ከዘፍጥረት እስከ ራእይ እግዚአብሔር አሳቡን በገለጠ ቁጥር ከተሰበሰበው አጠቃላይ ትምህርት «ሥላሴ» በማያሻማ መልኩ እንደ ተገለጠ ሁሉ፤ እንዲሁም እግዚአብሔር በማገፀን ውስጥ እንዲቀመጥ በወሰነው ሕይወት ላይ ውርጃ መፈጸም በግድያ ስም የማይመዘገብበት ምክንያት አይኖረውም፤ ያውም «አትግደል»ን በመጣስ ሕግ ውስጥ። እንዴት ከተባባልን፤ በመረጃዎች እንዝለቅ፤ «እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልክ ፈጥሮታልና የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል።»⁴ ይህ የእግዚአብሔር ቃል ነው። እግዚአብሔር የሰውን ልጅ በራሱ መልክ የፈጠረበት ዐቢይ ምክንያት ፈጣሪውን እንዲያመልክ፤ በምድር ላይም በሕይወት ኖሮ

እግዚአብሔርን እንዲያሳውቅ፤ በአመዛዛኝነቱ፤ በአስተዋይነቱ፤ በአዋቂነቱ ዓለምን እንዲያስከብር አስቦ ነው። አምላክ እስትንፋስን ለሰው ልጅ የሰጠው ለራሱ ለእግዚአብሔር ክብር እንዲውል በመወሰን ነው። ከዚህም የተነሣ፤ እግዚአብሔር ሁልጊዜ የሰው ልጅ እንዲኖርለት ይፈልጋል። እንደ ፈጠረው ሁሉ፤ በራሱ ጊዜ ሕይወቱን ወደ ራሱ ይወስዳል። በዚህ ውሳኔውም ጣልቃ ገብነትን - ማስወረድን- እግዚአብሔር አምርሮ ይጠላል። ለምን? «አምላክ እኔ ብቻ ነኝ. . .የምገድልም ሕይወትንም የምሰጥ እኔ ነኝ» ብሏልና።⁵

ዳዊት በማገፀን ውስጥ በነበረበት ጊዜ እግዚአብሔር የነበረውን ድርሻ ሲገልጥ፤ «ሁለንተናዬን የፈጠርህ አንተ ነህ፤ በእናቱ ማገፀን አገጣጥመህ የሠራሽኝ አንተ ነህ...አጥንቶቼ በመሠራት ላይ እንዳሉ በእናቱም ማገፀን በጥንቃቄ በመገጣጠም ላይ እንዳሉ፤ እዚያም በስውር በማድግበት ጊዜ በዚያ መሆኔን አንተ ታውቅ ነበር።»⁶ አለ። ይህ የዳዊት የምስክርነት ቃል በማገፀን ላለው ሕይወት ታላቁ ባለ ድርሻ እግዚአብሔር ብቻ ነው ይላል። ከዚህ ቀድሞ እርሱ በማገፀን ውስጥ ሕይወትን ከማስቀመጡም በፊት እንኳ ስለ ሕፃኑ የወደፊት ሕይወት ሁሉን ያውቃል፤ ለዚህም የእግዚአብሔር ቃል ኡርምያስን፤ ዮሐንስን፤ ጌላም ኢየሱስ ክርስቶስን በማስረጃነት ያቀርባል።

እግዚአብሔር ኡርምያስን አለው፤ «ገና በእናትህ ማገፀን እንድትፀነስ ከማድረጌ በፊት መርጨሃለሁ፤ ከመወለድህም በፊት አንተን ቀድሼሃለሁ ለሕዝቦች ሁሉ ነብይ አድርጌ ሾሜሃለሁ።»⁷ ይለዋል። ተመልከቱ፤ ይህ ሁሉ ዕቅድ የእናቱ ወይም የአባቱ አልነበረም፤ እነርሱማ ምን ያውቃሉ? ምንም።

መጥምቁ ዮሐንስ ሳይወለድ በፊት ስም ወጣለት- ዮሐንስ ተብሎ። በማገፀን ሳለ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ መሆኑን፤ ተወልዶም ለብዙዎች ደስታ እንዲሆንና ብዙዎችን ወደ እግዚአብሔር አምላካቸው እንደሚመልስም ተበሰረለት። ገና ሳይፀነስ እና እንደ ተባለውም ሆነ። በማገፀን ውስጥ እንዳለ በመንፈስ ቅዱስ ተሞላ፤ ጊዜው ሞልቶ ሲወለድም ዮሐንስ ተብሎ ተጠራ፤ አድጎም ቀደም

ሲል የተወሰነውን የእግዚአብሔርን መላክ አሳብ ፈጽመው።⁸

ኢየሱስም «ኢየሱስ ተብሎ መጠራቱ፤ ታላቅ መሆኑ፤ የልዑል እግዚአብሔር ልጅ መባሉ፤ የአባቱን የዳዊትን ዙፋን መውሰዱ፤ በእስራኤል ላይ ለዘለዓለም መንገሡ እናም መንግሥቱም መጨረሻ የሌለው መሆኑን» እግዚአብሔር በመልእክቱ በኩል ከመፀነሱ በፊት አስቀድሞ ለማርያም ገለጸላት።⁹ የተነገረለት አብዛኛው ተፈጽሟል። ለፍጻሜዎቹ ሁሉ ዋነኛው ምክንያት የጌታ ኢየሱስ መወለድ ነበር እናም በሕይወት መኖር።

በእነዚህ ሦስት ታሪኮች እግዚአብሔር በእናት ማኅፀን ውስጥ ለፈጠረው ሰው ቀድሞ ዕቅድ እንዳለው ጽኑ ማረጋገጫዎች ናቸው። ከዚህም የተነሣ፤ በራሳችን አካል ውስጥ እግዚአብሔር በሚያሳድረው ሀብት የመብቱ ባለቤትነት በእኛ ዘንድ ውስን መሆኑን እናስብ። «ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው፤ ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ።»¹⁰ የጻውሎስ ቃል ነው። ከዚህም የተነሣ፤ የውርጃ መብት የለንም። የመግደል ሥልጣን የእግዚአብሔር፤ ሕይወትንም መስጠት የእርሱ ብቻ ነው።

ይልቅ ማስወረዱን በቸልተኝነት ማየት ከምን ይመጣል? የሚለውን ጥያቄ እንመለስበት። ሁለት ምላሾች ይጠቀሳሉ። አንዱ ያዕቆብ፤ «እንግዲህ ለእግዚአብሔር ተገዙ፤ ዲያብሎስን ግን ተቃወሙ ከእናንተም ይሸሻል ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ ወደ እናንተም ይቀርባል»¹¹ አለን። ወደ እግዚአብሔር ባለመቅረባችን የእግዚአብሔርን ፍላጎትና የእርሱን አሳብ፤ ትክክለኛ ምሪቱን፤ የእርሱ የሆነውን ግልጽ ውሳኔ እንዳናውቅ እንሆናለን። ውርጃ ግድ መሆኑን ዘንግተንም የዲያብሎስን አሳብ በማድመጥ ሽንገላውን እስከ «ካስወገድኩት ፅንሰ ያስነቀልኩት ጥርስ ጉዳኝ» ድረስ እንሄዳለን። ይሄ ወደ እግዚአብሔር በመቅረብ የሚወገድ የስንፍና መንገድ ነው ። ቸልተኝነት።

ከዚህ ጋር ተያይዞ ሁለተኛውና ውርጃን በቸልተኝነት እንድናይ

የሚያደርገን «ባልንጀራችንን እንደ ነፍሳችን የመውደድን» ሕግ መሻር ይሆናል። ኢየሱስ ክርስቶስ ሕግጋትን ሁሉ ያሠረውና የጠቀለለው፤ «እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም ኃይህ ውደድ፤ ይህም ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ እንድትወድ ያደርጋል»¹² በሚል ነው። ሌላውን ያለመውደዳችን ምንጩ ወይም በማኅፀን ስላለው ሕፃን የመግደል ውሳኔያችን መነሻው ፍቅርን ማጣት ነው። ባለመታዘዝ እግዚአብሔርን መጥላት፤ በሥልጣኑም መግባት። እነዚህ ሁለት ነገሮች በሕይወታችን እየገነኑ ሲመጡ፤ ለጋጢአት ያለን ስፍራ ዝቅተኛ በመሆን ቸልተኝነት በውሳኔዎቻችን ላይ ሊነግሥ ይችላል። በማኅፀናችን ውስጥ የተሸከምነውን ሕፃን ሳንወድ፤ ያላየነውን እግዚአብሔር እንወደዋለን ብንልስ ያዋጣልን?¹³ አያዋጣም። ስለዚህም፤ ወላጆች ከማኅፀናቸውና ከአብራካቸው በሚወጣው ነፍስ ላይ የውርጃን ቅጣት የሚበይኑት ለምን ይሆን? ረጋ ብለን እናስብ።

የግርጌ ማስታወሻዎች

1. ዘፍጥረት 1:7
2. ኢዮብ 33:4
3. ዘጸአት 20:13
4. ዘፍጥረት 9:6
5. ዘዳግም 32:39
6. መዝሙር (139:13፤ 15-16)
7. ኤርምያስ 1:5
8. ሉቃስ 1:57-66
9. ሉቃስ 4:16
10. ሮሜ 12:1
11. ያዕቆብ 4:7
12. ማቴዎስ 22:37-40
13. 1ኛ ዮሐንስ 4:40

ዋቢ መጻሕፍት

1. Abortion by Dr. & Mr. J. C. Willke.
2. Children Things We Throw Away by Melody Green.
3. Moral Ethics by Herbert VandorWat.
4. The Sanctity of Human Life by Harold S. Martin.
5. The Crime of Being Alive by Sharon Bennelt.
6. The Abortion Attitudes for Action by Melody Green.
7. የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ

የወላጅ አባዜ!

ሊታዩ በሚችሉበት ስፍራ ላይ ተሰቅለው «የዚህ ቤት ራስ ክርስቶስ ነው»፤ «እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን።» የሚሉት ጥቅሶች በጌጥ ተሸልመው በበርካታ ክርስቲያን ቤተሰብ ሴቶች ውስጥ ይገኛሉ።

እነዚህ ተነባቢ ተሰቃዮች በውስጣቸው አምቀው የያዙት እውነት ጠንካራ ነው፤ የመጀመሪያው የልጆች ራስ ሚስት ከሆነች፤ የሚስት ራስ ባል ከሆነበት ቤት ውስጥ የሁሉም ዋጋ መሪ፤ አስተዳዳሪና ተቆጣጣሪ ክርስቶስ መሆኑን የሚገልጥ ክቡር ቃል ነው። በትይዩም፤ ዘመዶቻችንም፤ ጎረቤቶቻችን መላው ኅብረተሰብ እና ሰይጣንም የምናመልከውን አምላካችንን የምንወደውን ጌታችንን ሊያቀልሉብን፤ ወይም ሊያጠራጥሩን፤ ሊያስክዱን የፈተና ጦራቸውን ሲሰብቁ፤ «እኛ ግን እግዚአብሔርን ከማምለክ» ወደ ጌላ አለማለትን ሁሉ ማብሰራችን ጀግንነት ነው።

ተንጠልጣዮቹ የጥቅስ ሥራዎች «ተናገሩ» ቢሰኙ የሚሉት ከዚህ ያልተለየውን ነው። የእነርሱ ፍላጎት ይህ ሆኖ ግን

የሰቀላቸው ኑሮ በአባዜ የተሞላ ቢሆንስ?

ቤተሰብ በኑሮውና በተግባሩ ይህንን ሳይገልጸው በተቀራኒው «የዚህ ቤት ራስ እኔው ነኝ...እኔም ቤቴም መሻታችንን እናመልካለን» ቢመሰክር፤ የዚያ ቤት ታይታ ነገሩና ተግባሩ እንደ ሰምና ወርቅ አልተጣጣሙና ጥፋት ከፊታቸው ሊጠብቃቸው ይችላል።

መቼም የሁሉም ሕይወት በቅጡ የሚፈተነው በማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ ስለሆነ፤ ከሰው ጋር በምናደርጋቸው መስተጋብሮች አባት ከሚሰት፤ ልጅ ከአባት ከእናት፤ ከቤተሰብ ከዘመድ አዝማድ፤ ከጎረቤት ከአጎራባች ጋር የሕይወትንና የኑሮን ገጠመኞች ይለዋወጣል። ታዲያ በየድንገቱ ልውውጥ፤ «ራስ ነህ» የተሰኘው ክርስቶስ በእኛ ሕይወት እርግጥ ራስ መሆኑ ይፈተናል፤ እናመልክዋለን የተባለለት እግዚአብሔርም መመለኩ በማኅበራዊ ሕይወት ውስጥ ይፈተሻል፤ «የፈረሱም የሜዳውም ይኸው» ብሔል በተግባር ውሎ፤ ክርስትናችን ሕይወታችን መሆኑ በአደባባይ ተፈትኖ የሚያልፍበት ወይም የሚወድቅበት ፈታኝ ወቅት ሰው ከሰው ጋር ሲኖር ብቻ ነው።

ክርስቲያን ቤተሰብ በኑሮአቸው ከሰቀሉት ጥቅስ ጋር ተዛማጅ ባይሆን፤ መፍትሔው ምንድን ነው? ከወላጆች ምን ምን ይጠበቅባቸዋል? ልጆቻቸው የክርስቶስን ራስነት የተረዱ፤ ያመኑ፤ የታዘዙ እንዲሆኑ ምን ያስፈልጋቸዋል? የዚህን መልስ ጠቅለል አድርጌ በየተራ ላቅርብና፤ እንደ ጌታ «ጆሮ ያለው ይስማ» ልበል።

ልጆችሁን በኅሊናችሁ ስላችሁ ከሕፃንነቱ እስከ ሙሉ እድገቱ ምን እንደሚመስል ማሰብ ካለባችሁ ልታስቡት የሚገባው ጢሞቴዎስን መሆን አለበት፤ በዕድሜ ለጋ በነበረው ጢሞቴዎስ ሕይወት ውስጥ ገና ከጥዋቱ ክርስቶስ በእርሱ ሕይወት በርቶና ደምቆ ታይቷል፤ ለድምቀቱና ማስመሰል ላልተቀላቀለበት እምነቱ ቀዳሚ አብቃይ፤ ኮትኳቾቹ ወላጆች ናቸው - ቤተሰቡ። ጳውሎስ እማኝነቱን ለእርሱ ሲሰጥ፤ «የክርስቶስ የታላቅነቱና የአዳኝነቱ የድካሙ ውጤት በአያትህ ሕይወት ተገልጦ ለአንተ ተላለፈልህ፤ በእናትህም ሕይወት ውስጥ ሥር ሰድዶ ይህ ሕይወት ለአንተ ተት

ረፈረፈልህ፤ ከእነርሱም ብርቱ ድካም የተነሣ የክርስቶስን አርማ ተሸከምክ» ይልለታል፤ ብላቴናው ጢሞቴዎስን፡፡ ወላጆች በክርስቶስ ያገኛችሁትን ንጹሕ እምነት ወደ ልጆቻችሁ ማስተላለፍ ይጠበቅባችኋል፤ የራሳችሁ ጢሞቴዎስ እንዲኖራችሁ፡፡

ብዙ ወላጆች ልጆቻቸው ከትምህርት ሲመጡ ትኩረት በመስጠት የክፍል ሥራ ተሰጥቷቸው ከሆነ እንደሚገባ መሥራታቸውን ያዩላቸዋል፤ የቤት ሥራ ካላቸውም ግልጽ ያልሆነላቸውን በማስረዳት ያበረታቷቸዋል፤ ተግተው እንዲያጠኑም በየጊዜው ያስታውሷቸዋል፡፡ ግን ጎን ለጎን አብረው ያላስኬዱት ነገር ቢኖር የእግዚአብሔር ሰው ሙሴ የሰጠውን ምክር መዘንጋት ነው፡፡ እንደ ሁኔታውም መተው «...ዛሬ የምሰጥህን እነዚህኑ ትዕዛዛት ዘወትር አሰላስል፤ ለልጆችህም አስተምራቸው፡፡» ይህ እውነት ስለ ቤተሰብ «እኔ እና ቤቴ እግዚአብሔርን እናመልካለን» የማለቱ ማጽኛው መንገድ ነው፡፡

የእግዚአብሔር የሆነው መመሪያ በራስህ ሕይወትና በልጆችም ሕይወት ውስጥ ቅድሚያ እንዲኖረው በማድረግ መትከል በቢይ ጉዳይ ነው፡፡ ወላጆች ከትምህርት ቤቱ የቤት ሥራና ክትትል ሊቀድምባቸው የሚገባ ተግባር ይህ ነው፡፡ በዚህ ጉዳይ የጠቢቡ ሰለሞን ምክርም «ልጅን እንዴት መኖር እንደሚገባው ብታስተምረው፤ በሕይወቱ ዘመን ሁሉ ከዚህ ፈቀቅ አይልም» (ምሳሌ 22:6) የሚል ነው፡፡

ወላጆች ሊገነዘቡት ከሚገባው ነጥብ ሌላኛው የልጆች የስብዕና ጉዳይ ነው፡፡ ጥንቃቄን በተሞላ መልኩ ስሜታቸው፤ አእምሮአቸው፤ አካላቸው፤ ማኅበራዊ እና መንፈሳዊ ሕይወታቸው ፈርጆ ይዞ እንደሚገባ በማደግ ወደ ተደላደለ ሙሉዕነት እንዲደርስ መጣር አለባቸው፡፡ በልጆች ላይ የሚወሰድ የትኛውም ዓይነት የእርምት እርምጃ ልቡ ጥፋተኝነቱን ተገንዝቦ በጥፋቱም እንዲጸጸት አድርጎት የሚያልፍ መሆን ይገባዋል፡፡ ከዚህ የራቀ ሆኖ ልጆች በምሬት ሕይወታቸውን መምራት ቀጥለው መራሮች እንዳይሆኑ ወላጆች የልጆቻቸውን የዕድሜ ታናሽነት ከግንዛቤ ማስገባት ይጠበቅባቸዋል፤ ስፍራ በመስጠት ዛሬ ከመከፋት ልጅ ዛሬውኑ ፍጹምነትን ባለመጠበቅ፤ ወላጅ ባይሆን ነው የሚያስኝ ግፍ

የሞላበትን ቅጣት በማራቅ፤ ለእኔ ግድ የላቸውም የሚያስኝ አቆጥቋጭ አሳብን በመንቀል በምትኩ «ወላጆች ሆይ! በጌታ ኢየሱስ ሥነ-ሥርዓትና ምክር...ልጆቻችሁን አሳድጉ? እፌሶን 6:43 መታዘዝ በውጤቱ የተሟላ ስብዕና ያላቸውን ልጆች ያስገኛል፡፡

ወላጆች በቤተ ክርስቲያን የሚሰጡት አገልግሎት ፍሬያማና ሞገስ የተላበሰ፤ የተከበረም እንዲሆን ከሚረጋገጥበት መረጃዎች አንዱ የልጆቻቸው ሕይወት በራሱ እየጮኸ የሚሰጠው ምስክርነት ነው፡፡ ለወላጆቻቸው ያላቸው አክብሮት፤ ከእነርሱ ለወጣው ትእዛዝ ያላቸው ተገዥነት፤ ወላጆችን ተደማጭነትና ተቀባይነትን በቤተ ክርስቲያናቸውና በየደረሰበት ስፍራ ሁሉ ማስገኘቱን ከወዲሁ በማስተዋል ለአስተዳደራቸው መጠንቀቅ ተገቢ ነው፡፡ እንዲህ ዓይነት ልጆች ያሉት ለሽምግልና በቅቷልና፡፡ ቲቶ 1:5-6 ታዲያ ይህ በአደባባይ የወጣ ትርፍ በቤት የጀመረው የቃል ትምህርትና የሕይወት ምሳሌነት ያስገኘው ውጤት ነው፡፡

ወላጆች መውለድን እንጂ ማሳደግን፤ መብዛትን እንጂ መጥራትን፤ ከሕይወት ዕቅዳቸው ከአራቁ ለልጆቻቸው ሊሟሉላቸው የሚገቡትን መሠረታዊ አይቀሬ ጉዳዮችን ቸል ይሉባቸዋል፤ እንደ የሁኔታውም ይረሱዋቸዋል፤ ይህ ግድየለሽነት በምግባቸው፤ በልብሳቸው፤ በትምህርታቸው፤ ወዘተ...ከተገለጸ እንዲህ ዓይነቱ ወላጅ «ለቅርብ ቤተሰቦቻቸው ያውም ለልጆቻቸው አላሰቡምና እምነታቸውን የካዱ ሆነዋል፤ ከማያምንም ሰው ከፍተዋል» ይሰኛሉ (1ኛ ጢሞ. 5:8)፡፡ ታዲያ የዚህ ሂደት ዕድገቱ ብቸኝነትና የበታችነት የሚሰማቸውን ልጆች ማብዛት ይሆናል፡፡ ለዚህ «ልምጡ መንፈሳዊነት» ትርጉም የለውም፤ «ክርስቲያን ነን» ማለትም ፌዝ ነው፡፡ ለዚህ መፍትሔው ወላጆች አቅሙ እስካላቸው ድረስ ለልጆቻቸው ማድረግ የሚገባቸውን ሁሉ መፈጸምን ቸል አለማለት ነው፡፡

«የዚህ ቤት ራስ ክርስቶስ ነው» የሚል ልጅን አፍርቶ ለኃላፊነት ለማብቃት የወላጅ እውነተኛ ፍቅር አግባብ በሆነ በቅጣት የተሞላም መሆኑን በተግባር መግለጽ ነው፤ ያጠፋ ሁሉ መቀጣት አለበት፡፡ እግዚአብሔር እኛን ልጆቹን በተስተካከለ ሕይወት

እንድንመራ የፍቅር ቅጣትን በሕይወታችን በማድረግ አሳድጎናል፤ ያሳድገናልም። የሚወደድ ልጅ እንዲታረም መቀጣቱ ተገቢ ከሆነ፤ ልጆቻችንን እንወዳቸዋለን ማለታችንና በቁልምጫ ስም ሌት ተቀን መጥራታችን በብቻው ፋይዳ-ቢስ ነው። አጥፍተው ሲገኙ በመቅጣት ማስተማር የመውደድ መግለጫ ነው (ምሳሌ 22:17)።

ግራ የሚያጋቡ ተግባሮችን ልጆች ሲያደርጉና ጥያቄ የሚፈጥር ሥራ ሲሠሩም ወላጆች እያመነቱ ምን መሆናቸው ነው? በማለት ማቅማማት ወይም እስኪነጋ በማለት መዘግየት በፍጻሜው በጎ ውጤት አያስገኝም። ካህኑ ዔሊ በልጆቹ ተግባራት ሁሉ ንዝህላል ሆነ። ለምን? እንዴት? ማለት ሲችል ተወው። አዶንያስ የዳዊት ልጅም በተመለከተ ተመሳሳይ እርምጃን ወላጅ ዳዊት አደረገ። የሠረገሎችን፣ የፈረሶችን፣ ፈጣን ሯጮችን ሲያደራጅ ለምን ይሆን? ማለትን ቸል አለ። ውጤቱ ታዲያ አባቱን ከመንግሥቱ ለማሸቀንጠር መከራ ማድረግ ሆነ። ወላጆች በልጅነታቸው የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ አያገባንም ማለት አለመቻሉን ማወቅና ከልጆቻቸው ጋር የጠበቀ ወዳጅነትን ማፍራት «አኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን» የሚለውን ቃል ያጸናል።

ቤተ ክርስቲያንን ሙሉ ለማድረግ እግዚአብሔር የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎችን እንደ ወደደ ለእያንዳንዱ አማኝ እንዴት እንደ ደለደለው እናውቃለን። ሁሉም ስለ ስጦታዎቹ በመገረምና በመደነቅ ሲጠቅሙ ስንጠቀምበት፤ ስለ እነርሱም ስንናገር እንሰነብታለን። ግና ብዙ ያልተነገረላቸው የክብር ስጦታዎችም የልጅ ስጦታዎች ከእግዚአብሔር እጅ ለወላጆች ብቻ የተሰጡ አሉ። ስጦታ ከሆነ ታዲያ አለአግባቡ አይሆኑም፤ አይናቁም፤ አይደርሱም። ዳዊት ትኩረት እንዲደረግባቸው ወድዶ፤ «ልጆች ከእግዚአብሔር የሚገኙ ስጦታዎች ናቸው፤» አለላቸው (መዝሙር 27:3)። ይህን መረዳትና ማመን የወላጆች የውዴታ ግዴታ ነው የሚል ቤተሰብን ለማብዛት የዚህ ቤት ራስ ክርስቶስ ነው።

ወላጅ እናት ቤት ልጇን ስትቀጣ በተደመጠው ቃለ ምልልስ ልጠቅልል።

«ከቤት ውጪልኝ!»

«ምን አጠፋሁ? እናት ዓለም... ደግሞ እኮ መሸቷል!»

«መምሸቱን አትነግረኝም፤ የደከምኩት ክርስቲያን ትሆኛለሽ ብዬ ነበር?...ግን...» «ግን...ምን ምን ሳደርግ ስሆን እየሸኘን ሐዋርያው ጳውሎስ እንኳ...»

አላስጨረሰቻትም። ገፍትራ አስወጣቻት፤ ጎረቤቶቿ የዛሬን ትደር እያሉ ተለማመዷት። ግን ላትሰማቸው ወስና ወደ ጨለማው ሰደደቻት። ልጅቱ ከእናቷ በተለየች በዓመቱ አማላጅ ላክችባት፤ «እናት ዓለም ይቅር በዩኝ» የሚልን መልእክት አስጨብጣ። «የእርሷን ነገር አያሳየኝ፤» የእናትየው መልስ ነበር። በእኔ እምነት ከወላጆች የሚጠበቀው የፍቅር መለኪያ ይህ ሊሆን አይገባውም። ፍቅር ከልጆቹ ማንነት የተነሣ የሚፈልቅና የሚፈጠር መሆን የለበትም። ወላጆች ለልጆቻቸው ባላቸው ነገር በየትኛውም ሁኔታ ውስጥ ሆነው ጊዜንና ሁኔታን አይቶ የማይንሸራተትና የማይቀያየርን ፍቅር በሕይወታቸው ውስጥ ሊያፈስሱላቸው ይገባል። በዚህም ዐመፀኝነት ጌላ ላይ ሊቀየር፤ ሊለወጥም ይችላል። ለዚህ ሁኔታው ምሳሌ የወላጅን ፍቅር አስመልክቶ የሉቃስ አሥራ አምስቱ አባት ነው። ወላጆች ልጆቻችሁን በማይለወጥ ፍቅር ውደዷቸው ከላይ የተጠቀሱት በተግባር ሲተረጎሙ በእርግጥ የእናንተ ቤት ራስ ክርስቶስ መሆኑ፤ እናንተና ቤታችሁም በእርግጥ እግዚአብሔርን እንደምታመልኩ እውን ይሆናል።

«ጥሎሽ»ን ጣለብኝ

እጮኛ ፍራው ለዓመታት ሳይጋቡ መቆየታቸው ከንክፍኝ «እስከ አሁን የምትወዳትን ልጅ አለማግባትህ ለምን ይሆን?» ብዬ ጠየቅኩ፤ ለመልሱ አላቅማማም። «አጉል ባህል ተጋረጠኝ፤ የጥሎሽ ዝግጅት ለዚህ አበቃኝ፤ ጭንቅ ሆኖብኝ» ነበር መልሱ።

እንዴት ጥሎሽ ይህን ሰው አስጨነቀ? ራሱ ጥሎሽ ምንድን

ነው? ከየት መጥቶ እንዴትስ ይስተናገዳል? መጽሐፍ ቅዱሳዊ ይሆንን? መሠረታዊ ነገሮች የተሟሉለት ስለ ጥሎሽ ብሎ ወቅቱን ማሳለፍ ይገባው ይሆንን? ሥርዓት ሳይጠብቁ ጥያቄዎቹ በአእምሮዬ ሊስተናገዱ ፈለጉ። ዳሩ ግን የመክብብ 3:11 «ነገርን ሁሉ በጊዜው ውብ አድርጎ ሠራው» በክፊል መልስነት ፈጥኖ ከተፍ አለልኝ። ሁሉም በተወሰነለት ጊዜ ውስጥ ሲያልፍ ውበቱ የተጠበቀ እንደሚሆን የጋራ ደስታን፣ የጋራ ሰላምንና ፍቅርን እንደሚያድል ተገነዝብኩ።

ግና እግዚአብሔር ለሥራ፣ ለጨዋታ፣ ለመተዋወቂያ፣ ለመተጫጨያ፣ ለመጋቢያ፣ ወዘተ...ጊዜን ሰጥቷል። የመተዋወቂያው ከመተጫጨያው፣ የመተጫጨያው ከመጋቢያው ጊዜ ጋር እየተቃየ፣ አንዱ በአንዱ ላይ ይተላለፋል፤ ይደረባል። ይህን ጊዜ ሊኖር የሚገባው ድምቀት በፍዘት፣ በረከትም በመጓደል ሊተካ ይችላል።

ወዳጄ ግን የሚለኝ «ላገባ የሚገባኝ ከ3 ዓመታት በፊት ነበር፤ ግን ተገቢውን የወርቅ ስጦታና አልባሳት በዓይነት በዓይነት ላሟላው አልቻልኩም። ዕቁቡም፣ ቁጠባውም ተሰባስቦ እወርቁ ጋ ደረስኩበት ስል፣ ከአምናው ተመን የዘንድሮው በሁለት እጥፍ ተመንድኅ ይቀድመኛል። ተፍጨርጭ በደረስኩ ቁጥር እርሱ የሚሸሸኝ ከሆነ፣ መቼ ይሆን ጋብቻዬ?» ጸጥታ ሆነ።

«ይህን ጥሎሽ ደግሞ የምወዳት ልጅ ትፈቅደዋለች፡ የእርሷ ምርጫ ትክክለኝነቱ በገንዘቡ መጠን እንዲታሰብና፣ ቤተሰቧ እኔን በላቀ መልኩ እንዲቀበሉኝ ፈልጋለች። የእርሷን በቅጡ ባላውቅም፣ ወድጃታለሁና እኔ ደግሞ ለእርሷ ደስታ ነው ያለሁት። ይልቁኑ፣ አንድ ጊዜ ያጫወተችኝና ዛሬም ገሊናዬን የሚያናውዘውን ልንገርህ። የእርሷ ወዳጆች አብዛኞቹ ሲያገቡ ሚዜ ሆኖ በጥሎሽ ምሽት ተገኝታ ክርክር ፈጥራ ነበር። አነሰ! ጎደለ! ጫማው ከቀሚሱ ጋር አልተግባባም፣ ወርቁ ሃያ አንድ ካራት አይደለም» እያለች በጭንቅ በተከማች ጥሎሽ ላይ አፊዛ ነበር። ከዚህም የተነሣ፣ መሽራው የላካቸው መዜዎች «ይቅርታ ጠይቀው ዋስም ጠርተው» መመለሳቸውን ዘርዝራልኛለች። «አንተ ግን በምንም

እንዳትነቀፍብኝ፤ ይህ ቀረ ብለው እንዳይቆጡ፣ አልማዝ ሰርግ ላይ የተረሳውን ከአሁኑ እንድትገዛ፣ የከበቡሽ ጊዜ ቅሬታ ላስከተለው ወርቅ ፋክቱር እንድትይዝ፣ ኮቱ ከጉርዱ፣ ቦርሳው ከጫማው፣ በቀለም መጣጣማቸውን አገናዝብልኝ፤ እሺ!» ዓይን ዓይኔን እያየች ምላሹም። እሺ ነው! ያ እሽታ ዛሬም ድንጋጤዬ ነው።

ለማንኛውም አነሣሴ ጥሎሽ ምን ማለት ነው? ከሚለው ይጀምራል። ደስታ ተክለወልድ በአማርኛ መዝገበ ቃላታቸው፣ «ለልጃገረድ የሠርጉ ዕለት በዕድምተኛ በሠርገኛ ፊት የሚጣል ወርቅና ብር፣ ቀሚስና ኩታ፣ ካባና ጌጥ ስጦታ በየዓይነቱ...ሰጠ» ጥሎሽ ይባላል። ይላሉ። ሌላው ጸሐፊ ከሣቴ ብርሃን ተሰማ ደግሞ፣ «...ለሴት ልጅ ጫማ መጋለጫ ጥሎሽ የሚሆንን የጋብቻ ገንዘብ፣ የፍቅር ጥሎሽ የሚሆን የመወደድ ስጦታን ሰጠ» በማለት አስፍረዋል፤ ሁለቱ የቋንቋ ሊቃውንት ስለ ጥሎሽ የሚሰጡት ምጥን ፍቺ፣ «በመሽሪት ቤተሰብ ፊት ልጅቱንና ቤተሰቧን መውደዱንና መምረጡን ለመግለጥ የሚቀርብ የመሽራው ስጦታ» ሊባል ይችላል። ይህ ስጦታው እንደ ሁኔታው እናት አባትንም ማሸጥንምን ሊጨምር ይችላል። ትርጓሜውን አስከትሎ ሊቀጥል የሚገባውን ከማንሣት በፊት በሕንድ አገር «አቤት!» አሰኝቶ የነበረውን ለወንድ የሴት ቤተሰብ የሚሰጠውን የጥሎሽን ጉዳይ ላንሣ።

በአብዛኛው በሕንድ የአስተዳደር ክልል ኗሪ እናቶች አምጠው ሲወልዱ የሚታሰባቸው የምጣቸውን ጭንቅ ሳይሆን፣ የተወለደችው «ሴት» መሆኗን ሲረዱ የሚሰማቸው ንዝን ነው፤ የሚያስመርራቸው። ሴትን መውለድ መርዶ ማርዳት ነው። አንድ ቤተሰብ ሁለት ሦስት ሴት ልጆችን እግዚአብሔር ከሰጣቸው፣ የባህላቸው የጥሎሽ ደንብ ያሸከማቸው ለሴት ልጃቸው ባልና ቤተሰብ ሕግ የደነገገውን ጥሎሽ መክፈል ይኖርባቸዋል። ይህም ራሳቸውን እንዲያማርሩ ያደርጋቸዋል። ጥሎሽ ያመጣውን መዘዝ ሕንዶቹ መፍትሔ ሰጠን ይላሉ። የተፀነሰው ሽል በማኅፀን ሳለ ወንድ ወይም ሴት መሆኑን መለየት በመቻል ይህ እውነት ነው። ተችሏልም። የሕንድ እናቶች የሕክምናው ውጤት ሴት

መሆኗን ከገለጠ፤ በጥሎሽ «ድህነትን» ከሚጠሩ፤ «ውርጃ ሊፈቀድ ይገባል» በማለት ይህን በሥራ ላይ ለማዋል ይራወጣሉ። ድርጊቱንም በየምክንያቱ ያደርጉታል። በጥሎሽ የመጣ መዘዝ ለሕይወት ጥፋት ሲዳርግ!

በአገራችን የሴት ቤተሰብ በአንዳንድ ስፍራ ጥሎሽ መጣሉ ቢታወቅም፤ በመተሳሰብ ነውና እንደ ሕንዶች አያሳስብም፤ ግን የጥሎሽ ጦስ በወቅቱ ላለማግባት የሚያስወስን ከሆነ፤ ይህ አቋም ሕይወትን ከማጥፋት ጋር አይቀራረብም ብላችሁ ነው? ቅድም የጥሎሽን ትርጉም ነው ያነሣሁት፤ አሁን ደግሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ገጽታውን እናጢን። መቼም አዲስ ኪዳን የሚለው ብዙ ነገር ስለሌለ፤ መረጃዎቹ ሁሉ ከብሉይ ናቸው።

ዘፍጥረት 24:53፤ «የአብርሃም ሎሌ ተልዕኮው እንደ ተሳካለት ሲያረጋግጥ፤ ለተመረጠችው ለርብቃ ከወርቅና ከብር የተሠሩ ጌጣጌጦችን፤ እንዲሁም ልብሶ አውጥቶ ሰጣት፤ በተጨማሪም ለወንድምዋና ለእናትዋ በጣም ውድ የሆኑ ስጦታዎችን አውጥቶ ሰጠ» ይላል። ጥሎሽ መሆኑ ነው። ግን ማን ሰጠ? ለምን ተሰጠ? መልሱ ሰጪው ባል (ሙሽራው) የላከው መልእክተኛ ሳይሆን፤ አባትየው የላከው አገልጋይ ወይም ሎሌ ነው ስጦታውን የሰጠው። ያዘጋጀውም ራሱ ሎሌው ነው። የተሰጠበትም ዋንኛ ምክንያት ስኬታማነት ወይም መከናወን ስለ ገጠመው ብቻ ነው። ገጸ በረከቱንም የሰጠው ለርብቃ ብቻ ሳይሆን፤ ለቤተሰቧም ጭምር ነበር። ዛሬ ላይ ቆመን ይህን መሰሉን ጥሎሽ ነው የምንከተለው? ከተባለ፤ አይደለም ነው መልሱ። ጉዳዩም ለየቅል ነው። ስለዚህ በመታሰቢያነት አይዘከርም። ለወደዳት ለመረጣት መሽራው በሚዜው ነው የሚወሰነው። ሁለተኛውን ማሰረጃ የምናገኘው በዘፍጥረት 34:11-12 ነው። የሼኬም ጉድ። የያዕቆብን ልጅ ወደድኩ አለና ፈጠን ፈጠን ብሎ አስገደዳት፤ ክብረ ንጽሕናዋንም ደፈረ። ይህን ከፈጸመ በኋላ ወደ ዲናን አባትና ወንድሞች ሄደ። «አሳቤን ብትፈጽሙልኝ የምትፈልጉትን ሁሉ አደርጋለሁ፤ ለሙሽራዎም ጥሎሽ የፈለጋችሁትን ያህል ጣይቁኝ፤ እርስዋን እንዳገባ ፍቀዱልኝ እንጂ የፈለጋችሁትን ሁሉ ለመስጠት ዝግጁ ነኝ» አለ። ሼኬም በዚህ ታሪክ ስጦታውን ጥሎሽ ብሎታል፤ ግን ከምን ተነሥቶ

የታሰበ ገጸ በረከት? ምላሹ ሁለት ነው። እርሷን የራሱ ማድረግና ሰላምን ከቤተሰቦቿ ጋር ለመፍጠር የሚሰጥ ስጦታ ነበር፤ ማባባያ ሊሆን የሚገባው። ግን ተዋውቀው፤ ተዋድደው ቢተጫጩና ወደ ጋብቻ ዓለም ለመምጣት በመስማማት ላይ ሆነው ይህን ስጦታ ሊያቀርቡ ቢታሰብ ጥሩ፤ ግን ሼኬም እንዳያት «ወደዳት»፤ ክብረ ንጽሕናዋንም ደፈረ፤ ይህ ጥሎሽ ግን የንጹሕ ፍቅር መግለጫ ስላልነበረ፤ የወንድሞቿ ውሳኔ በቀል ነበር። ሼኬምንና ቤተሰቡን መግደል። ገደለም። እንግዲህ በዚህ መነሻነት ሊሰጥ የተገባውን ጥሎሽ አሁንም በእኛ ጊዜ ላይ ቆመን ካሰብነው ከምናውቀው የእኛ ጋር አይገጥምምና ይተው። እርግጥ ከነፃናዊው ሼኬም በዘጸአት 22:16-17፤ «አንድ ሰው የአንዲት ልጃገረድ ክብረ ንጽሕና ቢደፍር ማጫ ሰጥቶ ያግባት፤ የልጅትዋ አባት ሊድርለት ቢፈቅድ ግን ተመጣጣኝ የሆነ የገንዘብ ካሣ ለልጅትዋ አባት ይክፈል» የተሰኘውን ሕግ መፈጸሙም ይሆናል።

ይልቅ፤ ንጉሥ ሳኦል ልጁን ሜልኮልን ለዳዊት ሊድርለት ሲፈልግ ቅድመ-ዝግጅቱን አስታውቆት ነበር። ጥሎሽ ለልጃገረዲቱ እንዲቀርብ፤ ጥሎሽ ግን ወርቅና የተተረፈረፈ ስጦታ ሳይሆን፤ የፍልስጥኤማውያንን ሽለፈት ነበር። ዳዊት የንጉሡን ልጅ ሊያገባ በመታሰቡ ደስ ስለ ተሰኘ መቶ ፍልስጥኤም ሳይሆን መቶ መርቆ ሁለት መቶውን ጨፈጨፈ። የሚገባውንም ጥሎሽ ሰጠ (1ኛ ሳሙ. 18: 24-27)።

ሳኦል ለዳዊት መልእክት ሲልክ፤ «ንጉሡ ስለ ልጁ ከአንተ የሚፈልገው ጥሎሽ. . .ይህ ነው» ካለ፤ በተወሰነ መጠን ሊቀርብ የሚችል ገጸ በረከት እንዳለ ጠቋሚነት ይኖረዋል። እንዴት? ምን ያህል? የታወቀ ነገር የለም። እነዚህን ውሳኔን የጥሎሽ ጥቅሶች ስንመለከት፤ መጽሐፍ ቅዱስ እርሱን አስመልክቶ የሰጠው ገለጻ የለም ማለት ነው።

ጥሎሽ ግን ሐብትን ስለሚይዝና ገንዘብን ስለሚያጣቅስ አፍቅሮተ ገንዘብን አስመልክቶ ቅዱስ መጽሐፍ «በእርግጥ ያለኝ ይበቃኛል የሚል ሰው ፍጹም መንፈሳዊነትን ስለሚያተርፍበት ሃይማኖት የሀብት ምንጭ ነው። ምክንያቱም ወደዚህ ዓለም ምንም ይዘን አልመጣንም፤ ከዚህም ዓለም ይዘነው የምንሄደው ምንም

ነገር የለም። የምንበላውንና የምንሰብሰውን ካገኘን ይበቃናል። ሀብታሞች ለመሆን የሚፈልጉ ግን በፈተና ይወድቃሉ፤ ሰዎችን በሚያበላሽና በሚያጠፋ ከንቱና አደገኛ በሆነ በብዙ ምኞት ወጥመድም ይያዛሉ። ምክንያቱም የገንዘብ ፍቅር የክፋት ሁሉ ምንጭ ነው። አንዳንድ ሰዎች ገንዘብ ለማግኘት በመመኘት ከእምነት ርቀው ልባቸውንም በሐዘን ጦር ወግተዋል» (1ኛ ጢሞ. 6:6-10) እንደሚያስከትል ግንዛቤ በመስጠት ልቀጥል። ጥሎሽ ሰዎችን ወደ ጋብቻ በጊዜው እንዳይደርሱ በማድረግና ከእርሱ ይገኛል ተብሎ የተሰጠበት ገንዘብ ባለመሰብሰቡ የጭንቅ መዘዝ ቢሆን፤ የዚህ ምንጭ ገንዘብን ከመውደድ ጋር የተያያዘ ስለሚሆን፤ ከእግዚአብሔር የሚያርቅ ጉዳይ ሆኗል። በአንጉል መልክ ከጥሎሽ ጀርባ አፍቅሮተ-ገንዘብ ሥር ከሰደደ፤ «የእነርሱ አምላክ ሆዳቸው ነው፤ አሳፋሪ የሆነ ነውር ነገር ለእነርሱ ክብራቸው ነው። አሳባቸውም የሚያተኩረው በምድራዊ ነገር ላይ ነው» (ፊልጵ. 3:19) እንዲያስኝ ማመዛዘን ከወዲሁ መልካም ነው።

እንዲያስ ክርስቲያን ማኅበረሰብ ጥሎሽን አስመልክቶ ሊገነዘበው የሚገባው ቁም ነገሮች የእግዚአብሔር አሳብ፤ ፍላጎትና የቃሉ እውነት በኅብረተሰቡ ባህል መካከል በመስረግ እያሸነፈ መውጣትን ነው። አንድ ሕዝብ የራሱ መለያ ባህል አለው። ባህልነቱ ከሕዝብ ሕዝብ ባመጋገቡ፤ በአለባበሱ፤ በአዘፋፈኑና ወደ ጋብቻ በመድረስ፤ ወዘተ...ስልቱ፤ በመጠን በመጠኑ ይለያያል። ጥሎሽንም አስመልክቶ እንዲሁ ነው። «አንዱ ወገን የሴቷ ቤተሰብ ለባልየው እንዲጥል ሊያስገድድ፤ ሌላኛው ሁለቱም ተሞሻሪዎች በልውውጥ ጥሎሽን ይጥላሉ። አሁንም ደግሞ እንደማነሣው አግቢውም ሰብቻው ጥሮ ጥሮ ጥሎሽ የሚሰጥበት ሲሆን፤ በአንዳንድ ክልል ደግሞ ጥሎሽ ጭራሹን አይታወቅም።

እንግዲህ ቅዱስ ቃሉ በብቸኝነት የሚመራውና የሚገዛው ክርስቲያን ሕዝብ በምድር ዘመኑ ሁል ጊዜ የክርስቶስ አሳብና ፍላጎት እንዲያሟላ ቃሉንም እንዲፈጽም ውክልናን (አምባሳደርነት) ከያዘ፤ ተጋቢዎች ሁለቱም በእግዚአብሔር ፊት ያላቸውን እኩል ስፍራ ሊያጤኑት ይገባል። በክርስቶስ ሥራ እኩል ከሆኑ ደግሞ፤ አንዱ በአንዱ ላይ ሊጫነው መብት የለውም። በምትኩ ተጋጪ

የሆኑ ጎጆ ባህላዊ ገጽታዎችን በመጋፈጥና በመሸገር ትዳራቸው በራሱ ወንጌልን ገላጭ እንዲሆን የፍቅርም ግዴታቸው መሆኑን ሊረዱ ይገባል። ጥሎሽ መንፈሳዊ ሕይወትን በማከስመን፤ ስጋትን በመፍጠር፤ ትዳርን ማፍዘዝ መቻሉ በሁለተኛ ደረጃ ሊታወቅ ይገባዋል። ደራሲ ወርቁ «በክርስቲያናዊ ጋብቻ» መጽሐፋቸው ላይ ጥሎሽን አስመልክቶ ሲጽፉ፤ «ጥሎሽ የመስጠት ባህል በአገራችን በኢትዮጵያ እጅግ ተስፋፍቶ ይገኛል። በእውሮፓውያን ጥሎሽ መጣል ሴቷን እንደ ሸቀጥ መግዛት ነው በማለት ያወግዙታል» ይላሉ። አስከትለውም፤ «...የጥሎሽ ወጪ ከሠርጉ ወጪ ጋር ሲደመር ገና ሥራ ይዞ ራሱን ለማደራጀት ለሚጥር ወጣት ከባድ ሽክም ነው። ብዙ ጋብቻ የሚጀምረው ለጥሎሽና ለሰርግ የብድር ዕዳ ውስጥ በመግባት ነው...ይልቁኑ፤ ተጋባዥ ሰዎች ጋብቻቸውን እንዲያደንቁላቸው ለጥሎሽና ሠርግ ከፍተኛ ገንዘብ በማውጣት በማባከን ለሚሠሩት ቤትና ለአስፈላጊ ወጪ እንዲውል ገንዘቡን መያዝ ተገቢ ነው» ይላሉ፤ «አንተ ግን ነገርህን ሁሉ በልክ አድርግ» (2ኛ ጢሞ. 4:5) የሚለውን ከጠቀሱ በኋላ።

እንዲህ ከሆነ ደግሞ፤ ክርስቲያን ተጋቢ ጢሞቴዎስ ከተመከረበት ምክር ውጭ መሆን የለበትም። እኔ መቼም ለተወደደችዎ ለእርሷ ጥሎሽ ሆኖ የሚቀርብላት ራሱ ነው ብዬ ነበር በሕይወት መጽሐፉ በቁጥር 7 «ማግባት ለምን?» ላይ የጻፍኩት። የወደደ ለወደዳት ፍቅረኛው ራሱን ነው የሚሰጠው። እርሷም እንዲሁ። የተሰጠው ከምንም የተነሣ አይደለም። መሥዋዕትነት የሚጠይቅ ፍቅር በመፈጸም ነው። እርሱ ምስኪንነቱንም ገልጾ አቅሙን አሳይቶ ተቀራረበ። ኋላም በተገለጠው እውነት የሁለቱ ያለ ጥሎሽ ወይም በልክ በሆነ ጋብቻ ለመጋባት ራሱን ማቅረብና ማዘጋጀት ግድ ሆነ። ግልጽነትን የተላበሰ ትውውቅ ዘላቂ ነገር ያበጃልና የዚህ ውሳኔንና መተማመን ነገ ለሚጋቡት ሊተውላቸው ይገባል።

በጥሎሽ መዘዝ ሳያገቡ ላነካከሱት ኩርሺላ ቻንዲ የሰጡትን ምክር ልጥቀስ። ባለንበት መልካምን ማድረግ ተገቢ መሆኑን ሊያሱስ ክርስቶስ አበሰረ። በሰንበት «ከእናንተ መካከል አንድ በግ ያለው በጉ በሰንበት ቀን በጉድጓድ ውስጥ ቢወድቅበት ስቦ የማያወጣው ማን ነው?» (ማቴ. 12:11) አስተማረ። ያወጡታል

እንጂ፤ መልሱ ነበር። አናወጣውም ብለው ሰንበት ተላልፎ ሌላው ቀን እስኪመጣ እንጠበቅ ቢባል፤ እንደ ችግር ከፊት ለፊት አለ። የሚያደፍጡትና ዙሪያውን ወጣ ገባ የሚሉ አውሬዎች በጉን የዕለት ሲላያቸው በማድረግ ያለ መታሰቢያ ያስቀሩታል። ከዚህ የተነሣ፤ ከክፉ አውሬዎች መጠበቅና ለሰው ጥቅም መዋል አለበትና በጉ ይወጣል። ልክ እንዲሁ፤ በጥሎሽ መዘዝ የሚዋልል ጎጂ ባህል ከእግዚአብሔር አሳብ ያለፈ ገና ሁሉ ማንም የአቅሙን በመፈጸም እንዳይዘረጋ ሊያገባት ባለችው የነገ መሽሪት የተተበተበ የነገ ባህል ልክ እንደ በጉ በጉድጓድ ድንገት እንደ ወደቀ ይቆጠራል። ሰንበት ነውና መውጣት የለበትም ተሰኝቶ እንዳይቀር ግን መልካም ማድረግ ለመሽራው ይገባልና። በጥሎሽ ጉዳይ ተጎድቶ እንዳይቀር ቶሎ ይውጣ።

ግን እናንተ በጥሎሽ መዘዝ ዕዳ ገብታችሁ በመክፈል ላይ ያላችሁ የተበዳሪ ተሳዳጁ የትናንት መሽሮች፤ እናንተ ነገ ለማግባት ደፋ ቀና የምትሉ የጥሎሽ አሳብ ነውዘኞች፤ እናንተም ልትሞሽሩ ያላችሁ ልጃገረዶች፤ እናንተ «ባህል መጠበቅ» የምትሉ ወገኖች ስለ ጥሎሽ የምትጨነቁ፤ ስለ መጋባት ብትማከሩ አይመረጥም?!

ጾታዊ መፈላለግ

እግዚአብሔር በወንድና በሴት ሕይወት ውስጥ ጠንካራ ጾታዊ መፈላለግን አስቀምጦ። መፈላለጉንም በጋብቻ ፈጸመው። ጋብቻ ሁለቱንም አንድ ሥጋ ስላደረገ፤ ፍቺን ፈጽሞ ተቃወመ። አንድ ሥጋ የመሆን ምሥጢርንም ለመጋባት ዋነኛ ምክንያት አደረገው።

በዚህ ጽሑፍ የሥጋ ተራክቦ ግራ ቀኙን ካልቃኙት ምንም መፍትሔ የላቸውም የሚያሰኙ ችግሮችን ሊፈጥር መቻሉን አመለክታለሁ።

አንደኛው፤ ጠንካራ ጾታዊ መፈላለግ ዕድሜ ሲገፋ ወይም ከተጋቢዎቹ አንዱ በበሽታ ተጠቅቶ ሊደክም ቀዝቀዝ ሊል ይችላል።

በዚህ ወቅት የተመሠረተው ጋብቻ እግዚአብሔር ከመነሻው አዋህዶ አንድ ያደረገው በመሆኑ፤ የዕድሜ መግፋትና በሽታ ሊለየው አይቻልም። ይልቁኑ፤ በዚህ የጋብቻ ሕይወት ውስጥ የትዳር ዕድሜው በረዘመ ቁጥር መረዳዳቱና መተሳሰቡ በሁሉም አቅጣጫ እያደገ የመግባባቱ መጠን በመንፈሳዊ፤ በማኅበራዊ፤ በአእምሮአዊ፤ በስሜታዊ፤ እና በአካላዊ ነክ ጉዳዮች ሁሉ ላይ የዳበረ ስለሚሆን፤ ይህን ከግምት ማስገባት ነው። (1ኛ ቆሮ. 13:4-8 ይመልከቱ።)

ሁለተኛው፤ የሥጋ አንድነት ለማግባት ዋነኛው ምክንያት ከሆነ፤ የተጫጨ ወይም ለጋብቻ ቅድመ-ዝግጅት የሚያደርጉ ወጣቶች ዘላቂ የትዳር ሕይወታቸውን ከመጀመራቸው በፊት በጾታዊ የመፈላለግ ተራክቦ ላይ የሚግባቡ እንደ ሆነና እንዳልሆነ ከወዲሁ ለማወቅ ሩካቤ ሥጋ መፈጸም የለባቸውም ወይ? የሚል ነው። ጥያቄውን በብቻው አይተን እንመልስ ከተባለ፤ አዎን ተገቢ ነው የሚያሰኝ ምላሽ ላይ እንደርስ ይሆናል። በቅኝት የተሞላው መልስ ግን ይህ አይደለም፤ ያልሆነበትን ምክንያት ልዘርዘር።

ሀ. ምርጫችን ትክክለኛውን ወንድ ወይም ሴት መሆኑን ወይም መሆኗን ከወዲሁ ካረጋገጥን፤ በመረጥነው ሰው ሕይወት ውስጥ እርስ በርሳችን ያዋደደን የፍቅር ባሕርይ የማይታገሥ፤ ተስጋቢ፤ ተጠራጣሪ፤ ሥርዓተ ቢስ ባለመሆኑ፤ ይኸው ፍቅር ተጋቢዎቹ ሥርዓተ ሕይወትን በቅደም ተከተሉ እንዲያደርጉት ያደርጋቸዋል። በለዎች ሁሉ ዘንድ እንዲታይ እግዚአብሔር የተወለደ የፍቅር ባሕርይ ይህን እንድንሆን ያስገድደናል። ይህም ደንቡ ከጋብቻ በፊት የሥጋ ተራክቦ ዝሙት መሆኑን ያመለክታል።

ለ. እግዚአብሔር ከእነርሱ የሚጠበቅባቸውን ሁሉ አሟልተው በተመራረጡ ተጫጫዎች ሕይወት ውስጥ የሥጋ አንድነት በጋብቻ ውስጥ የሚያመጣው ውጤት መልካም ነው (ዘፍጥረት 1:31)። እግዚአብሔር መልካም፤ መልካም፤ መልካም እያለ አምስት ቀናትን ካሳለፈ በኋላ፤ ሰውን ፈጠረ። እርሱም «እጅግ መልካም» ነበር አለለት። ይህ መልካምነት በጾታዊ መፈላለግና በሥጋ አንድነት ውስጥ የሚገኘውንም ሕይወት ይጨምራል።

ሐ. አንዳንዴ የተዋደዱ ሁሉ አይፋቀሩም፤ የተጫጨም የማይጋቡበት ጊዜ አለ። ከጋብቻ በፊት የሚደረግ የሥጋ ተራክቦ

ጉዳት ሊያስከትል የሚችለው ይህ አጋጣሚ ሊከሰት በመቻሉ ነው። በተለይ ራስን በመቻል ባልተደራጁ ተጫጫዎች ሕይወት ውስጥ ተራክቦው ለችግር የተጋለጠ ልጅን ያመጣል። በሴቲቱ ሕይወት ውስጥም የበታችነትን ስሜት ከወንዱ በበለጠ ይፈጥራል፤ ይልቁኑ፤ ስግብግብ ያልሆነውን ፍቅር ተስገብጋቢ በማድረግ የራስን ፍላጎት ቢያሟሉበት፤ የተዋደዱት ለነገ ያስቀሩት ምንም ነገር ስለማይኖር ተመቺነታቸውን ለማፍረስ ፈጣን ይሆናሉ።

ከእነዚህም በበለጠ፤ እግዚአብሔር ስለ ሰውነታችን እንዲህ አለን፤ «ሰውነታችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁትና በውስጣችሁም የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ መሆኑን ታውቁ የለምን? እንግዲህ እናንተ የእግዚአብሔር ናችሁ እንጂ የራሳችሁ አይደላችሁም...ሰውነታችን ለጌታ ኢየሱስ፤ ጌታ ኢየሱስም ለሰውነታችን ስለሆነ ሰውነታችንን ለዝሙት ማዋል አይገባንም» (1ኛ ቆሮ. 6:19-13)። ይህ እውነት በሰውነታችን ላይ የእኛ ፈቃድና አሳብ በብቻው ሊሠለጥንበት እንደማይገባ ያስረዳናል። በምትኩ ጌታን ደስ የሚያሰኘው ብልቶቻችን ለተቀደሰና ለንጹሕ ተግባር በጋብቻ ሕይወት ውስጥ ማዋል ነው።

እንኳያስ እነዚህ ያነሣጋቸው ለመግባባትም ሆነ ለመጣጣም የሥጋ ተራክቦ ከጋብቻ በፊት አንጉል መሆኑን ያመለክታሉ። ይልቅስ፤ በጋብቻ ጅምር ሕይወት ውስጥ የማያግባባ ችግር ቢከሰት፤ በሁለቱም በኩል በማቆጥቆጥ ላይ ያለውን ያስማ ጎን ማግባባትን በማሳደግ መርታት ይቻላል።

ሦስተኛው፤ የሥጋ አንድነት በትክክለኛው መስመር በጋብቻ ተፈጻሚነት ኖሮት ባልና ሚስት በትዳር ሕይወት እየተመላለሱ በሙሉ ሐክላቸው አለመግባባት ነግሦ ንትርክና ብጥብጥ፤ ከሮፊደና ዝምታ እየበዛ አንድ አልጋ ላይ አድረው የተለያዩ የሚሆኑበት ጊዜ ቢበዛና የዚህ ችግር ዐቢይ ምክንያት የሥጋ አንድነት አለመግባባት ቢሆን፤ የእነዚህ ተጋቢዎች የወደፊት ተስፋ በእኛነታችን ምክንያት የተበላሸውን በማረም ችግሩን መርታት ቀዳሚው መፍትሔ ለዚህ አባባል የተጋቡ ሰዎች የሥጋ አንድነትን በተመለከተ የገጠማቸውን ችግር ተብዬዎች ከመፍትሔያቸው ጋር ልጠቁቁም፡-

ሀ. ብዙ ጊዜ የሥጋ አንድነት ከመፈጸሙ በፊት ሊሆኑ

የሚገባቸውን ቅድመ-ዝግጅቶች አለመረዳቱ ችግርን ይጋብዛል። በምሳሌ ላብራራ፤ ድርጊቱ ወደ ጫጉላ ቤት ሚዜዎች መሸሮችን ከሸኑ በኋላ የሆነ ነው። መሸሪት ወደ መታጠቢያ ቤት ገብታ ትጸዳዳለች፤ በአእምሮዋ «ሕልምና እውን ምን ዓይነት መጣጣም እንዳላቸው እያሰበች፤ ከባልዋ ጋር የሚኖራትን የፍቅር ሕይወት እያሰላች፤ ለድርጊቱም ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ሊዛመድ የሚችልላትን የክራረሙ ጥቅሶች እየፈተሸች ተውባ እንደ ጨረሰች፡ - ግር ባለ መንፈስ ከመታጠቢያ ክፍሏ ወጣ አለች፤ በተለይ መሸራው «ዘገየች» በሚል መንፈስ የድርጊት ሰው ለመሆን ተመቻችቶ አድፍሏል። ዐይኖቹ እርሷን በመጠበቅ ተግተዋል። እናም እንደ ወጣች ተቀበላት፤ ለእንቅልፉ ደግሞ አልዘገየም፤ አሸለበ፤ እስከ ረፋዱም ተኛ። ይህ ለእርሱ ስግብግብ ስሜቱን ማርካት ቢሆንም፤ ለመሸሪት ግን «መደፈር» ነበር። የዚህ ዓይነቱ ገጠመኝ በተጋቢዎች መካከል በተደጋጋሚ ሊመጣ ቢችል፤ የሴቲቱ የኋላ ኋላ ውስጣዊ ፍላጎቷ መለያየት ሊሆን ይችላል። ለዚህ ግን ጽኑ መፍትሔው መግባባት ብቻ ነው።

በጋብቻ ሕይወት ውስጥ ትዳርን ለማጣፈጥ ባል ከፍተኛ ድርሻ አለው። ከድርሻው ዋነኛው የሥጋ አንድነት ከመፈጸሙ በፊት ሊሆኑ የሚገባቸውን ቅድመ-ዝግጅቶችን ጠንቅቆ ማወቅ፤ በእርሱም መኖርን መለማመድ፤ ሚስት የስሜት፤ የእውቀት፤ የእምነት፤ ወዘተ...ባለቤት መሆኗን በመረዳት አነሣሽ ተግባሮችን ማስቀደም ወሳኝ ነው። የተፍታታ የመዝናናት ስሜትን በመፍጠር፤ በአካል በመቀራረብ መደናነትን ማሳደግ፤ ልብ ግብ የፍቅር ቃላትን መጠቀም እና የመሳሰሉትን በማድረግ የእግዚአብሔርን «እጅግ መልካም ነበር» መረዳት መፍትሔ ነው።

ለ. አንዳንዴ የሥጋ አንድነትን በመፈጸም ሂደት ላይ ባሎች ወቅቱ ሳይደርስ ዘርን ለማፍሰስ ይጣደፋሉ። ይህ በወንዶቹ ላይ በተደጋጋሚ ሲከሰት፤ በግላዊ ሕይወታቸው ውጣ ውረድን ይፈጥራል፤ ፍርሐት፤ ጭንቀት ወይም ያለመብቃት ክፉ ስሜት ይዘራል።

ይህን ግን፡-

1. ለረዥም ቀናት የሥጋ አንድነት ሳይፈጸም ቆይቶ ሊጀመር፤

ሊከሰት ይችላል።

2. በድንግልና ሕይወት ኑሮውን አሳልፎ ለግንኙነት አዲስ በሆነ ሰው ግንኙነት ላይ ተደጋጋሞ ሊከሰት ይችላል።
3. ለሚስቱ ያለው ታማኝነት በወንጀለኝነት ስሜት የተጠቃበት ለመገናኘት በሞከረ ቁጥር ይህን ዓይነት ችግር ሊገጥመው ይችላል።
4. ሚስትንም በስሜት ተነሣሽነት ቀርፈፍ የምትል መሆኗን ካለማወቅና በተመሳሳይ ሌሎች ምክንያቶች ሊከሰቱ መቻላቸውን መገንዘብ ተገቢ ነው። ይህ ደግሞ የችግር ተብዬዎችን ተቃራኒ በመኖር በአብዛኛው ይስተካከላል።

ከሁሉም ከሁሉም፣ ከምንወዳት ሚስታችን የበለጠ የችግር ተካፋይ ስለማይኖረን፣ ከእርሷ ጋር በመመካከር መፍትሔውን በጋራ ማግኘት የመፍትሔ ቁንጮ ነው።

ሐ. በሥጋ አንድነት ዝግጅት ላይ ስንፈተ ወሲብ በወንድ ላይ ሊከሰት ይችላል። ይህ በሴቶችም ሕይወት ውስጥ ይከሰታል፤ ለዚህ ዓይነቱ ችግር ከመነሻ መፍትሔዎቹ በጥቂቱ፡-

1. ጥንካሬን በምንመገበው ተመጣጣኝ ምግብ ማደራጀት፤
2. የአልኮል ስላሳነት ካለ ከነአካቴው መተው፤
3. የአሳብ ጫናን ቀስ በቀስ ማስወገድ፤
4. የጋብቻ አማካሪዎችንና ባለሙያ ሐኪሞችን ማማከር፤
5. ችግርን አፍኖ ለግንኙነት ፍላጎት እንደሌለው ሰው አለመምሰል፤ ወዘተ...መፍትሔ - ጠሪ ናቸው።

ባል ውጤታማ ሆነም አልሆነም፣ ለእርሱ ያላት ፍቅር ጽኑ መሆኑን በማብሰር ያንንም በተግባር በመግለጽ የመፍትሔ ቀዳሚ መሆን የግድ ነው።

መ. በሥጋ አንድነት ዝግጅትም ሆነ ተግባር ላይ የተሸሸጉ «ሰውር ፍርሐቶች» መኖር። ነጥቡን በምሳሌ ላብራራ፡- ወንድየው በሩካቤ ሥጋ ግንኙነት ላይ ባለቤቱን ቅር እንደሚያሰኝ ሳያገባትም በፊት ቢያብሰለስል፣ ሴቷም ባሉን አላስደስተውም በሚል ሥጋትን በውስጧ ያነገበች ቢሆን፣ ከዚህ ጋር በተያያዘም የሚሰሙት፣ የሚያዩት፣ የሚያነቡት ግነትን የተሞሉ

መሆናቸውን ባለመረዳት እነዚህን «አሜን» ብሎ መቀበል ችግርን ጋባኸ ነው። መፍትሔው እግዚአብሔር ይህን አንገል ከመነሻው አለመፍጠሩን በመፍትሔ የተፈጠሩ ሥጋቶችን በማውጣት ያለመታሰቢያ ማስቀረት ተገቢ ነው።

ሠ. በሥጋ አንድነት ጊዜ የተረጋጋ ስፍራና ሁኔታ ማጣት በባልና ሚስት ሕይወት ውስጥ ምቹቶችን ባለማምጣት ችግር ሊያመጣ ይችላል። ይህም በድግግም በተጋቢዎች ሕይወት ውስጥ ሊከሰት ይችላል። ለዚህ መፍትሔው ባልና ሚስቱ ችሎታቸውን ተጠቅመው ስፍራውንና ሁኔታውን በማመቻቸት ችግሩን ማቅለል ነው።

ማጠቃለያ፡-

ችግሮች እነዚህ ብቻ አይደሉም፣ ሞልተዋል፤ ዳሩ ግን ተጫፎ ዎችም ሆኑ ባለ ትዳሮች የሥጋ አንድነት ወቅት አንጣጣም ይሆናል ወይም አልተጣጣምንምና ከወዲሁ እንለያይ ወይም እንፋታ ሊሉ አለመቻላቸውን መረዳት ተገቢ ነው። እግዚአብሔር እከ! አንድ ያደረገውን ችግር ሊለየው አይገባም፤ ተጫፎዎችም ሆኑ ባልና ሚስት ጳውሎስ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖችን እንዳለ ነው፡- «ልባችንን በሰፊው ከፍተን ስሜታችንን እንደ ገለጥንላችሁ እናንተም ልባችሁን ከፍታችሁ ስሜታችሁን ግለጡልን» (2ኛ ቆሮ. 6:13)። ይህ አካሄድ ከጋብቻ በፊትም ሆነ በኋላ ግልጽነት በመንፈሳዊ፣ በእእምሮአዊ፣ ማኅበራዊ፣ በአካላዊና በስሜታዊ ጉዳዮች ሁሉ ላይ ሁለቱ ልባቸውን አስፍተው ሊተዋወቁ ይገባል።

የሠርጋችን ክቡር እሴቶች እና «አይረቤ» ባህሎች

ሠርግን ሳስብ አገሬን አስታውሳለሁ፤ በአግባቡ ለመረዳት አዲስ አበባን እጠራለሁ። አዲስ አበባን ያስመኘኝ ሁኔታና ግጥም ስለምትችል ነው። ለዚህ ደግሞ ዋቢዉ ሰዓል አለማየሁ ሃዋርያት በታዋቂው መጽሐፋቸው «የአዲስ አበባ ከካለች» የአዲስ አበባ ከካለች

የሆነችውን አዲስ ከተማን እንዲህ ይገልጿታል፡፡

«አንዳንድ ተመልካቾች» አዲስ ከተማ የኢትዮጵያ ናሙና ናት የሚሉት ስሕተት አይደለም፡፡ አዲስ ከተማ ትንሽ ኢትዮጵያ ናት/ አዲስ ከተማ በልዩ ልዩ የኢትዮጵያዊ ክፍሎች የተፈጠረው፣ የተሠራውና የተፈራው ሁሉ፣ ማለት ሰጪ፣ ሀብቱ፣ ባህሉ፣ ሥርዓቱ፣ ቋንቋው፣ እምነቱ፣ ይህ ሁሉ ባንድ ላይ የሚታይባት ትንሽ ኢትዮጵያ ናት/ አዲስ ከተማ የጥንታዊት ኢትዮጵያ ታሪካዊ ቅርሶች ከዘመናዊት ኢትዮጵያ ልዩ ልዩ ሸቀጦች፣ ቤተ ክርስቲያን፣ ከቤተ መስጊዳ፣ ቄሱ ከሹኩ፣ ክርስቲያን ከእስላም፣ ይሁዲው ካረመኔው ጋር ባንድ ላይ የሚታይባት ትንሽ ኢትዮጵያ ናት/ አዲስ ከተማ መንዜው ከነባናው፣ ጀሜው ከነባናው፣ ዶርቤው ከነሸማው፣ ከፌው ከነበርጨማው፣ አዲሱ ከነጨቤው፣ አሩሲው ከነቅቤው፣ ወሰኔው ከነብረቱ፣ ጉራጌው ከነእንሰቱ፣ ጎጃሜው ከነማሩ፣ ትግሬው ከነክራሩ፣ ሌላውም ሁሉ እንዲሁ ለትርዕይት እንደ ተደራጀ በጥቂት በጥቂት እየተቆነጠረ ተመጥኖ የሚታይባት፣ ትንሽ ኢትዮጵያ ናት፡፡

ከአገባባችሁ አንቀጽ ላይ በቀዳሚነት «...በልዩ ልዩ የኢትዮጵያ ክፍል የተፈጠረ ሁሉ የሚገኝባት፣ ጥንታዊው ከዘመናዊው ጋር ጎን ለጎን የሚታይባት፣ ሁሉ ብሔረሰብ ከቋንቋውና ከባህሉ ጋር የሚተምባት፣» የሚሉትን በሦስት እምቅ ሐረጎች በመውሰድ ስለ ሠርግ ጉዳይ እናንብብ፡፡

የእኛ ብቻ ነው ያልነው ባህላዊ ሥሪት፣ አፍሪካዊ ሆኖ፣ የአፍሪካውያን ያልነው፣ ከሌላው አገር የእነርሱም የሆነው ከሌላው ዘንድ ተገኝቶ የሁሉ የሚሆንበት ጊዜ አለ፡፡ ይህ አይሆንም አይሉበትም፣ ሊሆን ይችላልና፣ ለዚህ መዘከራ ማገበራዊ ሕደውት፣ ከፊደላዊ ሳይሆን፣ ወንዛዊ መሆኑ ነው፡፡

ከዚህ ባለባት አንቅስቃሴ የለም፣ ከፊ ተሻግሮ አያረግፍም፣ ተገኝቶ የሆነው ወንዝ ግን ይንቀሳቀሳል፣ ሁሉም ስፍራውን ትቶ ይጓዛል፣ በሄደ ቁጥር ይዞት የመጣውን ውኃና አፈር ለሌላ እየገበ

ረ የሌላውን እየያዘ ይዘልቃል፣ ከዚህም የተነሣ መንቀሳቀስ ሀብቱ ነው፡፡ የሰውም ልጅ ታሪክ እንዲሁ ነው፣ በተለያዩ ሰዎችና ቤተሰቦች ምክንያቶች ሁላችንም እንቀሳቀሳለን፡፡ በእንቅስቃሴያችን ባህላችንን፣ ቋንቋችንን እና እምነታችንን ከሌላው ጋር እናነካካለን፡፡ የሠርግ ርእሳችንም እንዲሁ ነው፡፡

መውራረስ እና መቀበል የዓለሙ ሁሉ ቢሆንም፣ በየፊናችን በወረሰነውና በተቀበልነው ውስጥ «የራሳችን ብቻ የምንለው አለን፤ እርሱም ሠርግ እና ሥርዓቱ ነው፡፡ በትርጉሙ፣ «ሊጋቡ ያሉ የተቃራኒ ጾታ ጉብሎች አንድ መሆናቸውን ለማግበረሰቡ እውቁልን የሚሉበት የደስታ ቀን ሠርግ ተብሎ ይጠራል፡፡» የደስታ ሰሞን በተባለው ሠርግ ውስጥ ደግሞ ሠርግን ያደቡት ከባቢዎች አሉ፡፡ እንደ ባህሉ ልዩነት ቢኖርም፡፡ ሽማግሌ ወደ ወላጆቿ መላክ፣ ለጥያቄው የምላሽ ዝግጅት፣ ለልጅቱ እና ለወላጆቿ ስጦታ የማበርከቻ የጥሎሽ ቀን፣ ዕለተ ሠርጉ፣ የምሥራች የመባያ ማግስት፣ መልስ በእናት በአባቷ ቤት፣ የሁለት ተጋቢዎች የቤተ ሰብ የመቀላቀያ ቀን፣ ወዘተ...ተደማምረው ሠርግን ያሳድጉታል፡፡ ከዚህም የተነሣ፣ እነዚህን መጠቀም ይኖርብናል፡፡

መቼም ቢሆን የውበት መነሻ እግዚአብሔር ነው፡፡ ከጠዋቱ ከመነሻው፣ የሰው ጀማሪ በሆኑት በአዳምና ሔዋን ሕይወት ውስጥ፣ «ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚሰቱም ይጣበቃል፣ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ»ን በሰው ታሪክ ውስጥ እግዚአብሔር በጋብቻ አንድነት ጀመረው፣ ይህንንም አዘለቀው፣ ሲያዘልቀውም መዋለድን (ዘፍጥ. 1:27)፣ ኅብረትን (ዘፍጥ. 2:18)፣ ጾታዊ እርካታን (ዕብ. 13:4) በውስጡ አስቀመጠ፤ ይህ አንድ ሥጋ የሚያደርገው የጥምረት ታሪክ በጊዜ ውስጥ አጃቢዎችን አስከትሎ ማገበራዊ ገጽታ እንዲኖረው ሠርግ የሰው ሥራ ሆኖ ተበጀለት፡፡

በአገራችን ሠርግ ውበት አለው፡፡ እኔ ውበት ከምልሰት ከሦስቱ አንደኛው ክርስቲያናዊ ሥነ ምግባር እየዘቀጠ፣ ኅብረተሰቡ ምሳሌነት ለጎደለው አኗኗር ራሱን እየሰጠ ባለበት ዘመን ውስጥ ያለን ይመስለኛል፡፡ መጋባት መውለድ፣ ልጆችን ማሳደግና ቤተ ሰብን መንከባከብ በብዙዎች ዘንድ ተራ እና ጎሳ ቀር አመለካከት

የሆኑ ያህል በሕዝቡ ዘንድ አድረዋል። ከዚህም የተነሣ፤ የመገናኛ ብዙሀን እያደረሱልን ያሉላቸው ማስታወቂያዎች ሰዎች ተጋብተው በመኖር ጤናማ ሕይወትን በትዳር በመምራት ማጠንከር ሳይሆን፤ «ኮንዶምን» በመጠቀም ሁሉም ከሁሉ ጋር እንዲሄድ፤ እንዲዳራና እንዲዘሙት እያግባቡት ይመስለኛል። ይህ አካሄድ ደግሞ የእግዚአብሔር አሳብ የሆነውን የጋብቻ መንገድ ይጸረራል። አንዳንድ ደራሲያንም በየድርሰቶቻቸው ሊገልጹት የሚወዱት በጋብቻ መጽናትን «ፋሽኑ ያለፈበት» ሕይወት አድርገው ነው። እስቲ በሀዲስ የተሰኘው ልብ ወለድ በገጸ ባሕርያቱ ተጠቅሞ ያስተላለፈውን መልእክት እናጠነው፡-

«ወተት ለሰውነት ይጠቅማል፤ ይጠቅማልና ሁሉም ይፈልገዋል። የፈለገው ደግሞ ክፍያውን ይቻለው እንጂ በየወተት ማደያው፤ በየሰቁም ይሸምተዋል። አንዳንዶች ግን እንዲህ በቀላሉ ማግኘት ሲችሉ፤ ላም በቤታቸው አኑረው ከእርሷው ጋር ሲታገሉ ይገኛሉ። ቀለቧን ያዘጋጃሉ፤ እየቀለቡም ወተቷን ይጠብቃሉ፤ ከእርሷው ጋር ደፋ ቀና ይላሉ።»

ካለ በኋላ የንጽጽሩ መቋጫ ጋብቻን ማርከስ ነው። ወንድ ሁሉ የሚያረኩ ለዓይን የሚያጓጉ ሴቶች ከከተማ ሞልተውለት ሳሉ ለምን ይሆን በቤቱ ከእንዲት ሴት ጋር የሚሰላች በማለት ላሚቱን ከሴቱ ጋር በማስተያየት ይኮንናል። ይህ አካሄድ በእግዚአብሔር የተዋቀረውን ጋብቻ የማውረድ ጥረት ነው። ለዚህ ጥረት ተገዳዳሪ የሚሆን መፍትሔአዊ አካሄድ ሠርግን በመሠረግ ማሳየት ነው። ሠርግ በሰው የተበጀ ሥርዓትም ቢሆን፤ የጋብቻን ክቡርነት፤ የቤተሰብን ታላቅነት በማወጅ ሁሉ ያገለግላል። ለኢትዮጵያውያን ይህ ውበት ነው።

ሁለተኛው ጋብቻን የቀደሱ ለመምሰል ያለጋብቻ በመኖር ብህትውናን (ብቸኝነትን) የሚያስፋፉትን በመውቀስ ውበትን ማጉላት ነው። የአዲስ ኪዳን አስተምህሮን በመታዘዝ የዘለቁትን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ለመቃወምና፤ ለስደት ለማብቃት «ስመ ክርስቲያን» የሆኑ ግለሰቦችና «ቤተ ክርስቲያናዊ ድርጅቶች» ከቤተ ክርስቲያን ምሥረታ በኋላ ብዙ ጥፋትን በዓለም ላይ እንዳደረሱ

ታሪክ ይዘክራል። ብዙዎች መነሻችን ነው የሚሉት «... ስለ ጻፋችሁት ጥያቄ ሰው ከሴት ጋር በግብረ ሥጋ ባይገናኝ ወይም ሚስት ባያገባ መልካም ነው» የሚለው 1ኛ ቆሮንቶስ 7:1 ቅዱስ የጳውሎስ ምላሽ እና በራሱ የመሰከረው፤ «...ሰው ሁሉ እንደ እኔ ሚስት ሳያገባ ቢኖር በወደድሁ ነበር» (ቁጥር 7) የሚለውን መልእክት ዐውዳዊ ፍቺ ባለመስጠት፤ «አለማግባትን የቅድስና ጎዳና! አለማግባትን ለመንግሥተ ሰማይ የመግቢያ ቅድሚያ ቀብድ በማድረግ ያስተምራሉ፤ ያውጃሉ። ብዙዎቹ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያናት ጳጳሳትና ቀሳውስቱ ያገቡ ዘንድ አይፈቅዱም፤ የግሪክ ካቶሊካውያን ደግሞ ለቀሳውስቱ ፈቅደው ለጳጳሳቱና ለፓትርያርኩ ከልካይ ናቸው። ይህ አካሄድ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ፡-

በ270 ዓ.ም. አንቶኒ የብሕትውና ኑሮን በመጀመር፤

በ358 ዓ.ም. ባዝል የገዳምን ማኅበረሰብ በማጠናከር፤

በ540 ዓ.ም. ቤነዲክት የገዳምን አኗኗርንና ሕግን በመጻፍ በየጊዜ ውብቻ መኖርን፤ ጋብቻን መኮነንና ዓለማዊ ገጽታ እንዲኖረው በማድረግ መስፋፋቱ በኢትዮጵያም አድጓል። ይህን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ አስተምህሮ ሊንደው የሚችል ጠቋሚ ሠርግ ነው። ሠርግ ባለበት የእግዚአብሔር የመጋባት ድንጋጌ እየተደጋገመ ይታወሳል፤ ባለማግባት ገሊናቸው የታጠረ፤ እያገቡ ባሉት ተሠራጊዎች ይረታሉ፤ ይህ ሁለተኛው ውበት ነው።

ሦስተኛው የሠርግ ውበቱ ሁሉን በሥርዓቱ ላይ ማሰባሰቡ ነው፤ አገራችን የብዙ ቋንቋ ተናጋሪዎች፤ የብዙ ብሔር ብሔረሰቦች ምድር ናት፤ ሁሉ እርስ በርስ ተሣሥሮ በፍቅር እንደሚኖርባት የሚረጋገጥበት ትክክለኛ መግለጫ ሠርግ ነው። የሠርግ ታዳሚዎች፡- የተጋቢዎች፤ የወላጆች፤ የዘመድ አዝማድ፤ የጎረቤቶች፤ ሁሉ ተጠሪ ናቸው። ተከብረው ተጠርተዋልና፤ ሁሉም አክብረው ይገኛሉ። በዚያም ተገኝተው ልዩነታቸውን ሳይሆን፤ አንድነታቸውን ይገልጹበታል። ሀዲስ ዓለማየሁ ስለ አዲስ ከተማ ናሙናነት እንደ ገለጹት፤ ሠርግም በናሙናነቱ አዋጅ ይላል። ለዚህ ሁነኛው ምሳሌ ባህላዊ በሆኑት የሠርግ ዘፈኖቻችን ላይ የሚታየው የመርገፍገፍ እንቅስቃሴ ነው። የአማርኛው፤ የትግርኛው፤ የኦሮምኛው፤ የጉራጊኛው፤ ወዘተ...ይዘፈናል፤ ለአማርኛው ዘፈን ሁሉ ተሳትፎ

ለአርምኛው፤ ሁሉም ይሳተፋሉ። አማራው የጉራጌውን ግራ ቀኝ ሲያሳምር፤ ጉራጌው የአማራውን እስክስታ እንደ ልቡ ያደርስዋል፤ «ሁሉ የሁሉ» ይህ የሠርግ ሌላኛው ውብቱ ነው።

አስከትለን ደግሞ ሁሉ ነገር የራሱ የሆነ በጎ ጎን እንዳለው ሁሉ፤ አይረቤ የሚባሉለት ግርዶችም አሉበት። እናም ግርድ ብዬ የማምንባቸውን የሠርግ ምልክታ አራት ያህሉን በመጠኑ ላስከትል።

አንደኛው፤ «እባብ ገደል፤ ከነበትሩ ወደ ገደል» የሚል ምሳሌ አለን፤ እባቡ መወገድ አለበትና ገደል ይጣል፤ በትሩ ግን ማን ያውቃል ሌላኛውም እባብ ይመጣ ይሆናልና ለመከላከል እንዲችሉ ከእጅ ባይለይ ይሻላል። ልክ እንዲሁ፤ መጋባት በታወጀበት ከመጋባት እበልጣለሁ የሚል ሌላ አጃቢ ካለ አጃቢውን ለብቻው ነጥሉ ዋንኛውን መጠበቅ ተገቢ ነው። መጋባትን እግዚአብሔር የሠርግ ጣጣ ሳይፈጠር፤ ኃጢአት ወደ ዓለም ሳይገባ፤ አስቀድሞ ደነገገው፤ ይህንኑም ፈጸመው፤ ለአቅመ አዳምና ለአቅመ ሔዋን የደረሱ፤ ደርሰውም ተጋብተው ለመኖር የሚያስችል መጠንና ዝግጅቶች ያሏቸው ተፈቃሪዎችስ ይጋቡ ዘንድ ከሰማይ መልእክት ለሰዎች ደረሰ። ያንን በመታዘዝ በተፈጸመም ጊዜ መጋባት እውን ሆነ። ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ውሳኔ ነው። ይህ ውሳኔ በተጋቢዎቹ ዘንድ እውን እንዳይሆን አንዳንዴ ሠርግ አጥር በመሆን አስቸግሯል።

«ገንዘብ ካለ በሰማይ መንገድ አለ፤» የሚለው ምሳሌያዊ አባባል ሁሉም ድሆች በሆኑበት ማኅበረሰብ ውስጥ ፈጽሞ አይሠራም፤ ጥቂቶች ሰማየ ሰማያትን አቋርጠው ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ሊደርሱ እንደሚችሉ በማመን፤ ስለ ጽድቃቸውም ጭምር በገንዘብ ላይ ሊደገፉ የሚችሉ ሊኖሩ ቢችሉም፤ ኢትዮጵያ ግን በዓለም ውስጥ ካሉት አገሮች ውስጥ በድህነት ደረጃ የመጨረሻውን ተርታ ከያዙት ውስጥ አንደኛዋ አገር ነች። በተጋቢዎች ሕይወት ውስጥ ጥሎሽ፤ ሠርግ፤ መልስ፤ ወዘተ...ገንዘብ-ነክ ዝግጅቶች ሆነው በሠርግ ባህላዊ አካሄድ ውስጥ ይካተታሉ። መሠረታዊ የሕልውና ጉዳዮችን ለሚሟላት በምንጥርበት ሕይወት ውስጥ ቢቀርም፤ ለክፉ

የማይሰጥ በጎ ነገር ውስጥ ሠርግ እንዲ ነው።

ሁለተኛው አይረቤ፤ «ካልተሳፈሩበት ቶሎ ተሸቀዳዊም፤ ጊዜ ታክሲ አይደለም አይጠብቅም ቆሞ፤» የሚለው ዕምቅ ስንኝ ነው። እርግጥ፤ የዘንድሮዎቹ የአዲስ አበባ ታክሲዎች የጊዜ ክቡርነትን ሊገልጽ ያለውን ይህን የስንኝ ቋጠሮ እያፈረሱ እንዳለ ይገመታል፤ ቢሆንም፤ በጥንቱ አካሄድ የአባባሉን ዋና ነጥብ በብቻው እንሥተን ለአሠራረጋችን እናውለው፤ «ዘመኑን ዋጁት...» የአዲስ ኪዳን መልእክት ነው፤ ጥቅሱ ጊዜውን በመጠቀም፤ ለእግዚአብሔር ክብር እንድናውለው ያሳስበናል። እግዚአብሔር በእድሜያችን ላይ የሚያክላቸው ሰኮንዶች ሁሉ ለበጎ ግልጋሎት ይውሉ ዘንድ ይገባል፤ ሠርግ ሁለቱ ተሞሻሪዎች የሚያደምቁት ሥርዓት አይደለም፤ ሕዝብ እንጂ፤ ያ ሕዝብ ደግሞ ታዳሚ ሆኖ ለሠርጉ በተጠራ ጊዜ የሚጠበቅበት አብሮ መሆን ነው። አጃቢ ከሆነ መዋል፤ ካልሆነ ደግሞ የቀን እኩሌታውን አብሮ ማሳለፍ ይጠበቅበታል። በዚህ ቀን የሚባክነውን ጊዜ ለመጠቀም ትንሽ ምሳሌ ላንሣ። ሠርገኞች አምስት መቶ ሰው ጠሩ እንበል፤ ከዚህ ውስጥ 75 አጃቢ የሙሉ ቀን ዋይ ሆኖ 425ቱ ለቀን እኩሌታ የተሰበሰበ ይሁን። አንድ አጃቢ «ዘጥ ዘጥ» እያለ ለ10 ሰዓት ቢቆጠሩ 75ቱ በእያንዳንዳቸው በ10 ተባዝቶ 750 ሰዓት፤ 425 ለቀን እኩሌታ ያልገለትን ለአምስት ሰዓታት እንደሚዘገዩ ብንቆጥር፤ አጠቃላይ ብዜቱ 2125 ሰዓታት ይደርሳል፤ ይህ ከአጃቢዎቹ 750 ጋር ሲደመር፤ 2875 ሰዓቶች መጥጥ ብለው አልቀዋል። እነዚህ ሰዓቶች ወደ ሥራ ቢቀየሩስ? ወደ ንባብ ቢለወጡስ? ምን «ተአምር» ይሆን ነበር። ይህ ሲታሰብ የሰርግ ሌላው ግርድ የጊዜ ብክነቱ ነው።

ሦስተኛው አይረቤ ነጥብ፤ «የፋክክር ቤት ሳይዘጋ ያድራል» የሚለውን አባባል ያስታውሰኛል። «አንተ ዝጋ፤ አንቺ ዝጊ» በሚል መግት የተተወ በር ቀማኛ ማስጎብኘቱ አይቀሬ ነው። ፋክክር በጤናማ አካሄድ ለበጎ ውጤት ተፈላጊ ማኅበራዊ ክስተት ነው፤ «የፋክክር ቤት...» ብሔሉ ግን ለቸልተኝነት፤ ለስንፍና፤ ለግድየለሽነት እና እርቆ ላለማየት የተደረገ ፋክክር ስለሆነ፤ ለጉዳት ሳይጥል አይቀርም። መማር የአስተሳሰብ ለውጥ በማስከተል በድርጊቶቻችን ላይ መገለጹ እውን የሚሆነው፤ እያንዳንዳችን ስለ

ሌሎች ሳይሆን፤ የእኔነታችን መኖር ስንችል ነው። ሠርግና ተሠራጊዎቹ በማጎበረሰቡ ውስጥ ከልጅነት እድሜ ጀምሮ በዓይናችንም ሆነ በሕሊናችን ሲጓዝ የከረመው «እኔም ልፈጽመው» ወደ መጓዝ ጥፋትን በውስጡ በማዘሉ አደጋ አለው፤ የአደጋው የመነሻ ዋንኛ ጎዳና ፋክክሩ ነው። በአውሮፓና በአሜሪካ ሠርግና ተሠራጊ ሠርግን ሲያስቡ፤ የወዳጆች የአጭር ጊዜ መገናኛ ነው። በኢትዮጵያ ግን እንዲህ አይደለም፤ መሽሪት የወደፊት የሠርግ ዝግጅቷን የምትጀምረው በ10 ዓመት እድሜዋ ነው። (ይህ የእኔ ግምት ነው) በዓይነ ሕሊናዋ እየሳለች፤ ለእውነተኛው የሠርግ ዋዜማ እስክትደርስ ምላሷን ታገዝፈዋለች። ከዚህ በፊትም ያልነበረ ወደፊትም የማይሆን ሠርግ ታደራጃለች። ይህ አደረጃጀት በፋክክር ውስጥ ሾልኮ የወጣ ነው። ሁሉ አለመርካትን፤ አለመሳካትን ይጋብዛል፤ ጌታ (ሊሠራ ጀምሮ ሲደመድመው ተሳካኝ) እንዳለው ዓይነት ቤተ ሠሪ ወደ መሆን ትመጣለች። ይህም ሌላው ግርዶ ነው። በአይረቤነቱ፤ ራስን አለመሆንን በማሳደግ ላይ ሲገነባ ያለ ሠርግ ቢቀርም ጉዳት የለውም።

አራተኛው፤ ከመጽሐፉ ቅዱስ የወጣ ድርጊት ሁሉ ሲታሰብበት ይገባል። ጸሐፊው ሉቃስ በቤሪያ ስላሉት ሲናገር፤ «በተሰሎንቄ ካሉት ይልቅ ቅን አመለካከት ያላቸው ነበሩ፤ ቃሉን በታላቅ ደስታ ተቀበሉ፤ የቃሉንም እውነተኛነት ለማረጋገጥ በየቀኑ ቅዱሳት መጻሕፍትን ይመረምሩ ነበር» (ሐዋ. 17:11) ይላል። እናም አሁንም ግርድ ያልኩትን የመጨረሻ ገጠመኝ «ሠርግ ለማን አስፈለገ?» ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሰጣል፤ በተለይ ጥሎሽን በመዘርዘር ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ ለመጀመሪያ ጊዜ ይህን ያስተዋወቀው የዲና ክብረ ጌታና በተወሰደ ጊዜ ወሳጁ ክፍል ማጨያ ለማቅረብ መፈለጉን ይገልጻል። በዘዳግም 22:13-29 ደግሞ ያገባትን ሴት ድንግል አልነበረችም ብሎ አግቢው ቢከስ፤ ነገሩ እንዲጣራ ይደረጋል፤ እውነት ሆኖ ቢገኝ፤ ልጅቱ በአባቷ ቤት ሳለች አመንዝራለችና ትወገራለች። ይህ ባይሆን ግን፤ ወላጆቿ የድንግልና ምልክት የሆነውን የደም ጨርቅ ወስደው ለእገር ሽማግሌዎች ካሳዩ ሰውየው ይቀጣል፤ ለብላቴናዎም አባት አንድ መቶ ሰቅል ብር በጥሎሽ ይከፍላል። ሕይወቱ እስካለም ድረስ አይፈታትም።

በዚህም አካሄድ ድንግልና ዋጋ ያለው ጉዳይ መሆኑ ተጠቆመ፤ በ1ኛ ሳሙኤል 18:12-27 ዳዊት የሳሌልን ልጅ እንዲያገባ ሲሆን የተጠየቀው የጫማ የጥሎሽ ንብረት ነበር። ጥሎሽ በብሉይ ኪዳን ለአባትና ለወንድሞች ይሰጣል፤ ይህም ልጁቱን በክብር ስለመጠበቃቸው የምስጋና ስጦታ ነው። ከዚህ ፍንጭ በመነሣት ጥሎሽ ሊሆን የሚገባው ልጅቱ ድንግል ከመሆኗ የተነሣ ለእርሷና ለአሳዲዎቿ የሚቀርብ ገጸ በረከት ነው። ከዚህ ድንበር ያለፈ ጥሎሽ ሁሉ ልክኝነት አጠያያቂ ነው። አዲስ ኪዳን ጥሎሽን በተመለከተ የክፈተልን ምንም ቀዳዳ የለም። ጥሎሽ በአዲስ ኪዳን ይነር ቢባል ሊሆን የሚችለው በሕይወት ዘመን ሁሉ ሊገለጽ የተገባው «ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደደ» ባልም ሚስቱን በመውደድ የፍቅር ጥሎሽን እድሜ ልኩን ራሱን ማቅረብ ብቻ ነው። እንዲህ ከሆነ፤ የዘንድሮው ጥሎሽ ሰው በገዛ እጁ ከትከሻው ያዋለው የገዛ ሽክመት ነው ማለት ነው።

ሁለተኛው፤ ሠርግን ለትዳር ትልቁ ዋስትና እንዲሆን በመቁጠር መሠረግን በብቻው የመምረጡ ጣጣ ነው። በአንድ ወቅት በሕይወት መጽሔት ላይ የተግባቡት ሁለቱ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናቸው ተሠረጉ። ዓለሙ ሁሉ ባልና ሚስት በማለት በዓይኑ ፈርሞላቸው ተለዩ፤ ማታ ላይ ግን የጫጉላ ቤቷን በአካል አንድነት ሳይሆን ተፋጥጠው በማደር አነጉ፤ እንዲህ የመሆኑ ምሥጢር ወንድየው በአንድ ወቅት በመኪና አደጋ የወንድነት አቅሙ ከጥቅም ውጭ ሆኖ ነበር። ይህን በትውውቅ ዘመናቸው አልነገራትም፤ የፈለገው «አገባ» መባል ብቻን ነበር። በኢሳይያስ 4:1 «ሰባት ሴቶች አንዱን ወንድ ይዘው ለምግብ ሆነ፤ ለልብስ፤ ራሳችንን ችለን እንተዳደራለን ባል የላቸውም ተብለን ከመሰደብ እንድንድን የአንተ ሚስቶች ተብለን እንድንጠራ ብቻ ፍቀድልን» ብለው ይለምኑታል ይላል ለመባል ያህል ብቻ።

መጽሐፍ ቅዱስ የባልና ሚስትን የተሳሠረ መቋጫ ያደረገው ሁለት የተዋደዱ፤ የተዋወቁ፤ በነገር ሁሉ የተስማሙ፤ ተጫጭተው፤ ለሥጋ አንድነት ሲበቁ መጋባት እውን ይሆናል። እርግጥ ነው፤ መተዋወቅ፤ መተጫጨት፤ በአደባባይ የሚታይ እንቅስቃሴ ስለሆነ፤ ተጋብተናል ባይሉንም፤ የሚዋደዱ ናቸው ወይም ሳይተ

ሳለቡ አይቀሩም የሚለው የኅብረተሰቡ ለእውነት የሚጠጋ ግምት አለ። ይህ ግምት በእርግጠኝነት የሚቋጨው እግዚአብሔር ብቻ ተመልካች የሚሆንበት የሥጋ አንድነት ሲፈጸም ነው። ይህ ድርጊት፣ ፊሽካ ነፊዎች በሚገኙበት የጅምሩ አካሄድ አይከወንም፤ የሁለቱ ተፈቃሪዎች እግዚአብሔርን በማክበር፣ ለወገኖቻቸው በመጠንቀቅ፣ መልካም ምስክርነት በተላበሰ አካሄድ በራሳቸው የሚፈጽሙት ነው (ዘፍጥ. 2:24፤ 1ኛ ቆሮ. 7:9-36)። ብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን ይህንኑ ያጸናሉ። ይህ እንግዲህ ሰዋዊ የሆነውን የሠርግ ሥነ ሥርዓትን በመጠቀም መፈጸም፣ አልያም ያለ ሠርግ በመፈጸም ትዳርን በሠመረ መልኩ ማደራጀት ይቻላል። የሠርግ አይረቡ-ግርዱ ሠርጉ በራሱ ጋብቻ መስሎ መገኘቱ ነው። ይህም «ከፈረሱ በፊት ጋሪው» እንደ ተገሸረ ያስቆጥረዋል። እንግዲህ አትርሱ፤ ለውሸቱ ሦስት መረጃ፤ ለግርድ አራት ምስክር መጥራቴን ልብ በሉ!

ማጠቃለያ

«የሠርጋችን ክቡር እሴቶች እና አይረቡ ባህሎች» ሁላችን የኅብረተሰቡ አባላት ስለሆንን፣ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ይመለከተናል። ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያን፣ የራሳቸውን ደሴት ፈጥረው ከሌላው ሕዝብ ተለያይተው መኖር እንችላለን ቢሉ፡- ከክፋ ድጥ ላይ ይወድቃሉ። ይልቁኑ፣ ጌታ እንዲህ አለን፤ «ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም ውጪ እንድትወስዳቸው አልለምንም...አንተ እኔን ወደ ዓለም እንደ ላክኸኝ እኔም እነርሱን ወደ ዓለም ላክኳቸው...» (ዮሐንስ 17:16-18)። ይህ መመሪያችን ነው፤ ካመኑት እና ከማያምኑት ጋር በአንድ ላይ እንድንኖር የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው፤ በዚያ የጨለማውን ሥራ በመግለጽ የብርሃን ልጅነታችንን ማወጅና የክርስቶስን ታላቅ የደኅንነት ሥራ መግለጥ ተገቢ ነው። «ከባህላችን በላይ ሊገኝ የሚገባው የእግዚአብሔር አሳብና ፈቃድ ብቻ ነው፤ እርሱ በማያሻማ ሁኔታ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ተገልጿል።»

በኃ ባህላዊ እሴቶችን ከኑሮአችን ጋር በማጣጣም፣ አፈንጋጭ የሆኑትን በቃሉ ማለዘብ፣ እና መቃወም በጌታ በመሆናችን የተሰጠን የዘወትር ሥራ ነው። ሐዋርያቱ እንዲህ አሉ፤ «ለሰው ከመታዘዝ ለእግዚአብሔር መታዘዝ ይገባል» (ሐዋ. 5:29)።

የጠንካራ ማኅበረሰብ መለኪያ

«አባዬ፣ እኛ በሥላሴዎች እናምናለን?»

«አዎን፣ አቡሽ፣ ግን ለምን ጠየቅኸኝ?»

«ት/ቤት ጓደኛዬ በሥላሴ አታምነም ሊለኝ ጊዜ ነው።...ግን አባባ፣ ሥላሴ ምን ማለት ነው?»

«ሥላሴ...በአካል ሦስት፣ በመለኮት አንድ ወይም...ማለት ነው።»

«አልገባኝም፣ አባብዬ፣ በደንብ አስረዳኝና ሄጄ ልንገረው።»

«አቡሽ፣ ቤተ ክርስቲያን የሰንበት አስተማሪ ያስተምርሃል... እርሱን ጠይቀው።»

«እማማ፣ አንቺ የወለድሽን ሁላችንም የእግዚአብሔር ልጆች ነን?»

«አዎ፣ ሁላችሁም የጌታ ልጆች ናችሁ።»

«ግን እንዴት ነው መሆን የቻልነው?»

«ከእኛ ጋር ትጸልያላችሁ፣ ትዘምራላችሁ. . .በቃ።»

«ታዲያ ኃጢአተኛነታችሁን ተረድታችሁ ንስሐ ስትገቡ እግዚአብሔር ልጆቼ ያደርጋችኋል ለምን አለ?»

«ምን አውቃለሁ. . .»

ለጠንካራ ቤተ ክርስቲያን አንዱ መለኪያው ልጆችን በእግዚአብሔር ቃልና በመልካም ምሳሌነት ማሳደግ መቻል ነው። ቤተ ክርስቲያን ለሕፃናት፣ ለልጆችና ለወጣቶች ከምትሰጠው ዘላቂ ዕቅድ፣ ጥንካሬዋ ሊበሰር ይችላል።

በተመሳሳይ ግን፣ በየትኛውም የዕድሜ ክልል ውስጥ ያሉ የቤተ ክርስቲያን ተጠቃሚ ሕፃናት፣ ልጆችና ወጣቶች መንፈሳዊ ትምህርትን በሳምንት ውስጥ ካሉት ቀናት በአንዲቱ፣ ከዚያም ደግሞ በተወሰኑት የሰዓት ዝግጅቶች ላይ ብቻ ተወስነው ይማራሉ። ታዲያ ከተቀሩት በርካታ ቀናት ለሕፃናቱ ማን አለን ከተባለ፣ ወላጆች ከተባለ ትክክለኛ መልስ ነው።
